

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

ତା ୨୭ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ଦେବା ପ୍ରା-
ଦେବ ପ୍ରଦାନରେ ସେନେମ ସେନା ସଂସଦ
ସ୍ତୁତ୍ୟୁ ୨୨୭୩ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଦାନ ୨୨୭୩
ପ୍ରଥମ ମୋଟରେ ଅଧିକ ତ କୋଇ ବଳ କରଣ
କିଣା ହୋଇଥିବେଦେ କମ୍ପେନରେ ଉଣା ଏବଂ
ଦଳ, ସୁକ୍ରପଦେଷ ଓ ପଞ୍ଚାଦରେ ବୁଦ୍ଧି ଘଟି-
ଥିଲା ।

ତା ୨୭ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ଦେବା ପ୍ରା-
ଦେବ ସୁକ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ୨୨୭୩ ଗୁଣପ୍ରଦା-
ନରେ ୨୨୭୩୧, ବସେଦାରେ ୩୦୧୧ ଓ
ସୁଧାକରରେ ୧୧୩୦ କମ୍ପେନରେ ୧୩୩୩
ବିଦ ବାନ୍ଦିପଦାଦରେ ୧୨୧୮ ଜଣ ସାହାଯ୍ୟ
ପ୍ରଦାନୁରେ । ସୁକ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ସାହାଯ୍ୟ ଲେ-
ଖିତା ଲେଖକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ବହୁଥିଲା ।

ଦର୍ଶନୀ ପ୍ରକାଶକ ଆଦି (୧୯୦୮-୯)
କାଳର ଅଂ ଗଠନ) ର ଆ ୩୩ ପ୍ରଦ-
କରଣ ଅନୁସାରେ କଳାପ୍ରଦେଶର ମାତ୍ୟବର
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବିଧାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତ
କରଣ ଓ କଲେକ୍ଟର କଲିକତା ଦୌଗସି ପ୍ରକା
କାଦିକର ମନ ଅର୍ଥରକ୍ତାବ୍ୟ ଅପଣାକ ଗଜଣ,
ଅଦାସ୍ତ କର ପାରିବ । ଯଥା ସମୟରେ ଉଚିତ
ଦେଶ ଗଜଣା ପଠାଇଲେ ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାର
ପ୍ରଭୁ ଏହା ସହଯା କରତ ଅଟେ; କରତେ ନର-
ଅନ୍ତ ଓ ଅନୁଅ ପ୍ରକାଶର ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର
ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ।

ସବୁଯୋଗୀ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଭଲ କର୍ମାର ବଳର
ସ୍ଥିତି ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ
କାବ୍ୟା ଅଟେ । ମାଟି ଓଡ଼ିଶା ଓ କଲିକତା
ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଣା ଦୁବ୍ୟର ବିଶେଷ
କାବ୍ୟକୁ କୁଅର ସେ ସମସ୍ତ ବହିରେ ପ୍ରାଦ
ପାଉରେ ଅଧିକ ଉପକାର ଦେବ । ଉଦାହ-
ରଣ ସ୍ତୁତ୍ୟୁ ତମା, ସାଷା, ଶସର, ଗଜା, ସୁତ,
ଓ ମସଲ ଅମଦାନା ମଧ୍ୟ କେ ଏବଂ ଘୋଡ଼; ପପି
ମକା, ଚର୍ମ ଓ ଶିଙ୍ଗ ରପ୍ତାକ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ
କଲ । ସୁନା, ଗୁରୁତ ଏବଂ ଗୋବେଶିତ ଚୋର
ଏବଂ କ୍ରମାଭର ଦର ବଦଳରେ ଦୁଇ ଭଳ
ପ୍ରକାରର ପ୍ରଦାନ ଦେଲେ ସତେଷ୍ଟ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପାଇଲ ଶ୍ରୀମତ୍ରୀ ଦାଲିକା
ବୁଦ୍ଧି ଶାସନରେ " ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶକିଣୀ
କମିଟିର " ନାମରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ
ଠିକି ହୋଇ ପତ୍ର ୧୮୮୮ ଖଲର ଅ ୨୨୦୦
କମ୍ପାନୀରେ କେଳସ୍ତୁତ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ସେହି

କମିଟିର ମତ ଏ କମ୍ପାନୀର ମାତେକର
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନେ ସେହି ଶ୍ରୀ
କମ୍ପାନୀର ପାଠକରୁ ବହିରେ କମ୍ପାନୀର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମୁକ୍ତିପତ୍ର, ଆଶର ସଂଖ୍ୟା ଓ ମୂଲ୍ୟ ଓ
କେତେ ଅଂଶ ସୁକ୍ର ଦୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ
କ ପ୍ରକାଶ ସଦର ବିଷୟ ଜଣା ପଲି ନାହିଁ ।
ଅତୀ କରୁ ମାନେକର ମହାଶୟ କ୍ରମାଭର
ଅନୁଷ୍ଠାନ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରବେ ।

ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟମାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଗତ
ତା ୨୭ ରାଜ୍ୟରେ ବଜ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶରେ ସହଜ ଦୁଖି ହୋଇଥିଲ ଓ ବହିର
ପରିମାଣ କଲିକତା ଓ କର୍ମମାନରେ ୧୯ ରାଜ୍ୟ
ଏବଂ ସମ୍ପଲପୁର, ଗୁରୁକାଶା, ଗଞ୍ଜ, ଦକ୍ଷିଣବୀର
ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୧ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ତା ୨୩-
ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଅଧିକ ଦୁଖି
ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ ଦୌଗସି କଲର
ଦୁଖିର ପରିମାଣ କେଣା କ ପ୍ରକାରୁ ହିତୀ
ସାହିଅଛି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ କଲ ପତ୍ର
କାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ସେହି ଦୁଇଦିନ ଏ କର-
ରେ ମେଘ ଭର୍ତ୍ତି ଦେବକି ଧୂଳିମର କଲ
ରଖାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣର ଉପକ୍ରମଣିକା ଉତ୍କଳ
ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର ଅନୁକୃତି ଓ ଅର୍ଥାଗନ ପ୍ରକା
ରେ ଅନେମାନେ ଯାହା କହୁଥିଲୁ ତହିଁରେ
ସହଯୋଗୀ ବ୍ୟକ୍ତି ତୋପମାତ ହୋଇ ଦୁଇ
ଭୂସପଦ ବାଣ ଚଥା କ୍ରମାଭ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ଏକଦିରେ ସେ ଶାନ୍ତି ଲଭ କରେ ଅନ୍ୟ-
ମାତଙ୍କର ସେ ବିଷୟରେ ରୁଚି ନାହିଁ । ଦୁଃଖ
ଏକଦି ସେ ଅନାଦାର ବା ଅନ୍ୟାଦାରରେ
କାଳ କ୍ରମାଭୁତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଶାନ୍ତ-
ରୁପ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପାଉବା ଦୁଗଣା ସବୁଯୋଗୀ
ଏହା ବୁଦ୍ଧି ପାରି ତାହାକୁ ଅଧିକା ବୁଦ୍ଧିଥିଲେ
ଅମ୍ପମାତଙ୍କର ଦୁମ ଦେଖାଇ ଦେବାକୁ ଚିତ୍ରଏ
ଉଚିତ ବଦେତତା କର ତାହାକୁ ।

କଳାପ୍ରଦେଶର ମାକେଷ୍ଟିଟ ସଦେଶୀ ଅନୋ-
କତ ବ୍ୟାପାରରେ କ ୧୭ ଓ ବଦୁଲେକକୁ
ଘୋଷର କମ୍ପାନୀର ନିୟୁତ କରୁଥିବାକୁ
ସେମାନେ ବହି କରୁ କରେ ଦାଲକୋଟରେ
ମୋଷତ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବଡ଼ଦର ରୁଚୀ
କରୁଥି ସମ୍ପ ବାହାରକାର ଚଥା ଥିଲା ।
କର୍ମମାତ ଜଣା ପଲ ସେ ମାତ୍ୟବର ବିର୍ଣ୍ଣ-
ପତ୍ର ଦେବ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ବା ଦେବମାତଙ୍କ-
ମଧ୍ୟରେ ମତେକ ଘଟିବାକୁ ମାତ୍ୟବର
ପ୍ରକାଶ ଚଳୁଥିଲ ସେହିମାତ୍ୟବର ପ୍ରଦାନ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁ କରବେ ଓ ବଡ଼ ଦାଲ

ମୋଦକମା ପ୍ରକାଶର ଦଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
ଏହି ସୁରୁତର ମାମଲର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମସ୍ତେ
କହି ଅଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ଦାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ସେହି ପ୍ରାଦମାନଙ୍କରେ
ଦାଲ ଦଳା ଯାଇ ଫାଶର କାହିଁ ସେହି
ପ୍ରାଦରେ ଘୋଷଣା ଗୋଲାର ସମ୍ପାଦକକୁ କଲ
କୋଲାଇବା ଦାରଣ ସେଠା ଦକର୍ଣ୍ଣମେଞ୍ଚ
ବିଶେଷ ମତେ କୋଣୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
୧୯୨୮-୨୯ ବର୍ଷ ମାଇଲ ପରିଚିତ ଦୁମି ଶ୍ରୀରେ
ଏହି ଦାର୍ଯ୍ୟ ତଲାଉକାର ଚକ୍ର କୋଇ
୨୩-୨୨ ବର୍ଷ ମାଇଲ ଦୁମି ଶ୍ରୀରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
ଲଗାଇବାଦ ଅରମ୍ଭ ଦରମାଇ ବହି ମଧ୍ୟରୁ
୩୮-୩୯ ବର୍ଷ ମାଇଲ ଦୁମି ଶ୍ରୀରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଏଥି ସତ୍ୟାଗେ ୧୮୮୭-୧୮-
୨୨ ବା ନବମିଟ ହୋଇଥିଲା ସେ ବହି-
ମଧ୍ୟରୁ ୧୮୯୨-୯୩ ବା ଗର୍ଭ ହୋଇଅଛି ।
ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଧ୍ୟ ଏମନ୍ତ ଅନେକ ଦୁମ ଅଛି
ତ ସେହିଠାରେ ତାଲି ନିର୍ମିତ ହୋଇ ପାରିବ
କାହିଁ । ସୁତରାଂ ଘୋଷଣା ଗୋଲାର କଲ
ସେତକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦରବକୁ ଅନେମାନେ
କଳାଳ ଦକର୍ଣ୍ଣମେଞ୍ଚର ଦୁଖି ଅବଶେଷ
କରୁଅଛି ।

କମ୍ପେନରେ ପତ୍ର ୧୯୦୫ ଖଲରେ
କାଗସୁ ମହାଶିଳର କାଂଗର ଅଧିକେପତ
ହୋଇଥିଲା । ବହିର ଦେଶାଦ ପ୍ରକାଶର
ହୋଇଅଛି । ଦେଶାଦକୁ ନିଶାସା ଏ ସେ ବଳ-
ବର ଦକ୍ଷେଷ ଦମିଟିର ବ୍ୟସ୍ତ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରେସର ଟ ୧୯୩୫ ୧ କା ଶକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଦ୍ଵ-
ର୍ଣମର ପୁଅକ ଲେଖା ଟ ୧୭୨୭ ୧ କା
ମିଶି ମୋଟ ଅସୁ ଟ ୧,୩୮,୨୩୧ କା କୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ବହିକୁ ଟ ୩୨୦୩ ୧ କା
ପ୍ରକର୍ଣନ ଦେଶାଦ ଗୋଲରେ କମା ବିଅପାର
ଥିଲା । ମୋଟ ବ୍ୟସ୍ତ ଟ ୮୮୩୩ ୧ କା ସାଇ
ବାଲ ଟ ୭୧୮୮ ୧ କା ରହିଥିଲା । କାଗସୁ
ସି ବି ପ୍ରକର୍ଣନକୁ ଯାହା ଦେଇଥିଲେ ତାହା
ନିଜା ପ୍ରକର୍ଣନର ଅସୁ ଟ ୩,୧୧,୧୩୮ କା
ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ୧୩,୨୭,୧୧୨ କା ୧ ଦେଇଥିଲା ।
ଅସୁ ମଧ୍ୟରେ ଦେବକ ପ୍ରଦର୍ଣନର ଦ୍ଵାରରେ
ଦର୍ଣନିଟିଦେଶାଦ ଟ ୧୭ ୨୨୨ ୧ କା ଅନାସୁ
ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ୩ ଶୁ ଦେଶା ସାହିଅଛି
ସେ ପ୍ରକର୍ଣନର ବେଡ଼ି କମେ ବହୁଅଛି ଏବଂ
ଏହା ଅପଣାକୁ ଅପେ ଘୋଷିବାକୁ ସମର୍ଥ
ହେଉଅଛି ।

ଦେଶର ପାରିଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସଦୃଶ ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସେହି ଦୋର ଅଧିକରୁ ।
 ଏଥର ଉଦାର ମାନବତା ଉଠିବୁଁ ଦେବାଇ
 ଜଣାଯାଏ । ରାଜ୍ୟଶାନ୍ତିର ଉଚ୍ଚତମ ଦାୟିତ୍ଵ
 ଅଛି ଏବଂ ସେ ଦଳର ଦେବା ଓ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାଧିକ
 ମଣୀ ସମ୍ପର୍କ ବାଲିପୋର ସାହେବ ଓ ଶ୍ରୀରାମସ୍ଵ
 ସେକେଟସ୍ଵ ଦ୍ରବିନ୍ଦ୍ର ସାହେବ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେବେ
 ଜଣ ପ୍ରାଧିକ ଦାନ ଅର୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦାତର ଦୋର
 ପାଇଁ ନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀରାମସାହି କଳକଳ ସଦୃ-
 ଶ୍ରୀଣୀ ଯଥା, ଶ୍ରୀରାମ ଦାଦାଙ୍କୁ ଦୌଷେପି,
 ବଦାଦଗଣ ଏବଂ ମଲିକ ସମସ୍ତେ ଦାରି ଯାଇ-
 ଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଦୁଃଖର ବଥା ଅଟେ । ପଶ୍ଚାନ୍ତରେ
 ଶ୍ରୀରାମ ସପତ୍ନୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀରାମ ଜଣେ
 ବନ୍ଦ ମାତାଙ୍କର ସର ଦେବ ସାହେବ ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ତନରେ ପ୍ରୟ ଲାଭ ପ୍ରଦାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ବ୍ୟସ୍ତ ଅଟେ । ଅନ୍ତ ଦେବେ ଜଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ
 ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାତରେ ସମ୍ପର୍କ ଦୋର ଅସମାପନର
 ଦୁଃଖ ଭାବରେ ପୁଣ୍ୟ ଅଶ୍ରୁ ସଞ୍ଚାର କରି
 ଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାବନୀରେ ଜାଣାତର ଅରୁଣ, ଦୀପ
 ଦାରି, ସମାଜସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରେଣୀ ଏ ସଦି ପ୍ରଦାୟ
 ଦୋର ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନେ ଲେଖା ଅଛି ଓ ଜାଣା-
 ମାନେ ସେପରି ସାମାନ୍ୟ ଶାନ୍ତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅନ୍ୟ ଦୌଷେପିଦେଶରେ ସେପରି ଅଛି ଓ ନା
 ସନ୍ଦେହ । ଶ୍ରୀ, ଦୁଇ ଶୁଭ ଶ୍ରେଣୀ ମୁଖା, ଦୁଃ
 ଦୋର ବା ବରଦାୟ, ପିମ ବା ଶ୍ରେଣୀ ସହଜ
 ବିଧି ସିଦ୍ଧା, ଦେବେ ଦୁଇ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ଦଶା ବା
 ଲଜା ମଧ୍ୟ ଜାଣାତର ଶାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ
 ଲୋକ ମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀ ଓ ମୁଖା ସେମାନଙ୍କର
 ପ୍ରାଧିକାୟ । ଜଳ ବଦଳରେ ମରମ-ବଦାୟ
 ସେମାନେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନେ
 ସେମାନେ ଯାକ ଭୟାବୁତ୍ଵର ଅନୁଭବ ଲୋକର
 ସମ୍ପର୍କ ବରୁ ଜାଣାତମାନେ ସେହିପରି ଶୁଦ୍ଧା-
 ଶାନ୍ତିଦାୟ ସମ୍ପର୍କରେ । ସେଠାରେ ଲୋକଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଅଧିକ । ସାଧାରଣ ଭିନ୍ନ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଦରବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି ସେ ଲଜା ମାଗିବାକୁ
 ଶୁଣା ଚାହେ । ଯେଉଁ ନାହିଁ ସାମାନ୍ୟ
 ଶାନ୍ତିରେ ସନ୍ତୋଷ ଏବଂ ଲଜା ପ୍ରତି ଦଶା
 ଯେ ଲୋକ ଲାଭ ଓ ଦେବ ଦାୟିତ୍ଵ ? ପୁଣ୍ୟ
 ଦାଲରେ ଏ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ସାମାନ୍ୟ
 ରେ ସଦୃଶ୍ୟ ଶୁଭେ ବୋଲି ଦରଦୂରା ଏବଂ
 ଓ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଲୋକର ଦଳ ବଦଳି ନ ଶୁଣ ।

ମନୋରମାରେ ଲେଖାଅଛି ଓ ପ୍ରାଧିକାର
 ଦୃଶ୍ୟରୁ ସେପରି ଶ୍ରୀରାମଦାୟ ନିର୍ଦ୍ଦାତର ଦପ-
 ଯାଦ ପାରେ ବହୁ ପ୍ର ଅଧିକରୁ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ

ପଲକା ଦିଗରାକୁ ଦେଲେ ଶ୍ରୀରାମ
 ପ୍ରସ୍ତୋତନ । ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ପର୍କ ଓ ଦୁଃଖର
 ଉତ୍ତମ ବ୍ୟାଧିର ଦାଲ । ଜମିର ସାମ୍ପର୍କ
 ଦାଲମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କ ସଞ୍ଚାର । ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ଦାଲମାନଙ୍କୁ ଦାଲ ଦୋର ଜଣା ବାହାରିଥାଏ
 ବାହାର ପଲ ବଦେବାକୁ ଲୋକେ ବାହାକୁ
 ଅନ୍ତର ଦାଲମାନଙ୍କୁ କହିଥାନ୍ତି । ବହୁତା ଏବଂ
 ଦୁଃଖ ବ୍ୟାଧି ଲାଭ ଅଛି ଭିନ୍ନ ଦୁଃଖ । ସେହି
 ମରୁରେ ଏପରି ଜଣା ବାହାରେ ବାହାର ଜଣ
 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଦାୟିତ୍ଵକାର, ଗଢ଼ ମଲିକ
 ପ୍ରାୟ ଦେବେ ଅଧିକରୁ ଗଢ଼ ଅର୍ଦ୍ଧଦୂଷ୍ୟାନ୍ତ
 ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୁତି ଦରଦାକୁ ଦେବ । ଶ୍ରୁତି ଦରଦା
 ସମ୍ପର୍କରେ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବା ଶ୍ରୁତିର ସେ ସେପରି
 ଗଢ଼ ମଲିକ ଦାୟିତ୍ଵ ଯାଏ । ଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ଦୁଃଖ
 ଦେବେ ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଦେବ । ଏହି ଲୋକଙ୍କର
 ଦାୟିତ୍ଵ ଗଢ଼ ଦେବ ଦୁଃଖ ଦୋରମାନେ ଗଢ଼
 ପଲ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକ ଦରଦା । ଅଧିକ ଯଦ
 ଦୁଃଖର ପ୍ରାଧିକ ପଲ ଦେବେ ଓ ଥାଏ ବାହା
 ଦେଲେ ଗଢ଼ ଶୁଭପାତ୍ର ମାଟି ଶୋଭାଦେବି
 ଦୁଃଖରେ ଏବଂ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଗଢ଼ରେ
 ସେପରି ଉତ୍ତମରୁପେ ଶୋଭାଦେବ ଲାଭ ପାରେ
 ବାହାର ଦେବେ ଦୁଃଖ ଦର ଦେବାକୁ ଦେବ ।
 ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାଲମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେବ ।

‘ଦେବୀ ବସୁ ବାବଦାର ସାମ୍ପର୍କରୁ ପୁଣ୍ୟ
 ତର ଅଧିକାର’ ଏହି ନାମରେ ବାହୁ ଦାମାତ୍ରା
 ଲୋକ ବଳୋପାଧିକାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର
 ପଞ୍ଚାବନୀରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋର ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନେ
 ଲେଖା ଅଛି ମେଳେଶୁଭର ବ୍ୟବହାର ଅତି
 ଦାଲ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବାଏ । ଲୋକ ପିତାଠ,
 ଦେଲ ସମ୍ପର୍କ ଅବର ଓ ପିତାଠର ପାଣି,
 ମୋହର ଦରଦାୟ ବିହାର, ମୋ ପିତା
 ଦୂଷ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟର ଅଧିକା, ଦରଦାୟ ଓ ସୁ
 ଓ ଦରଦା, ବସୁ ଏବଂ ବଳାୟରେ ବର୍ଣ୍ଣ
 ଦେବେ ଦାୟିତ୍ଵ ବସୁ ଶୁଭାୟ ଲୋକ ଦରଦାରେ
 ବସୁର ମେଳଣର ଏ ଦେଶରେ ବସୁ ଦେବେ
 ଅଛି । ବଦେବୀ ଅଧିକାଂଶ ଦୂଷ୍ୟ ମେଳଣର
 ରେ ରହିତ ଦୋରଥାଏ । ମେଳଣର ଏବେଶୁଭ
 ଅଧିକା ପୁଣ୍ୟ ଲୁଗା, ଶାନ୍ତିଦୂଷ୍ୟ, ଅଧିକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେ ଦୂଷ୍ୟରେ ଲୋକ ଦେବେଶୁଭ ସେ
 ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଦ ଶୁଣ । ମାଟି ମେଳଣର
 ବଶାନ୍ତଦାୟ । ଏହା ଏକଲୋକ ମାନବ
 ସଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁଷ୍ୟ । ପୁଣି ଏକଲୋକର
 ଦୂଷ୍ୟଦାନ ବସୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବଶାନ୍ତ ଦୂଷ୍ୟ ।
 ଅଧିକାଂଶରେ ଅଧିକ ଦାୟିତ୍ଵ ବା ଦାୟିତ୍ଵ
 ସଂଶୋଧରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ଵ ଦେବେ

ପ୍ରକେଶ ଦେବେ ବୋଲି ବସୁଦେବେଶୁଭର ଶ୍ରୀରା
 ପଲ ଜଣା ଯାଏ ନାହିଁ । ମାଟି ଦେବେ ଦେବ
 ରେ ପ୍ରକେଶଦାୟ ସାମ୍ପର୍କର ଓ ଦାଦା ଶାନ୍ତି
 ଜାତ ଦେବ । ଏହି ଦେବେ ଦରଦା ଲୁଗା
 ବ୍ୟବହାର ସାମ୍ପର୍କ ଦାଲର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର
 ଦେବ । ଲୋକ ଲୁଗା ପ୍ରତି ଏହି ଦୋଷ
 ଦରଦା ଦୁଷ୍ୟର ଏବଂ ସେପରି ଲୁଗା ଦେବେ
 ଏ ଦେଶରୁ ଅଧିକ । ଦରଦା ଲୋକମାନେ
 ସେପରି ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର ଦରଦା ଦାୟିତ୍ଵ ବୋଲି
 ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଅଧିକାର ଦେବେ ଦୂଷ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଗଢ଼ାମ ସୁଖଦର୍ଶନରେ ପାଠ ଦେବେ ଓ ଗଢ଼ା
 ମର ଓ ଶ୍ରୀମାନେ ମଂଗଳ ଶକ୍ତିରୁ ପ୍ରାଣପଣେ
 ଦେଖା ଦେଲେ ସୁଖ ବାହୁ ସପତନ ଦୋର ଗାନ୍ଧି
 ନାହାନ୍ତି । ସଦୃଶ୍ୟରେ ବଦେବନାରେ
 ଗଢ଼ାମ ଗଢ଼ାମାନଙ୍କର ସଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରୀରା
 ନରେ ଅବଦେଶା ଓ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ସେହି
 ଦୂର୍ଗାମାନ ପ୍ରାଧିକ ଦାଲର ଅଟେ । ଗଢ଼ାମାନେ
 ସେ ବସୁରେ ଏହାଦେଲେ ଶ୍ରୀରାମ ଏମନ୍ତ
 ଲୋକମାନେ ପାରେ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଗଢ଼ାମ
 ସାଦୃଶ୍ୟରେ ବସୁଦେବଠାରେ ଦେଲେ ପ୍ରାଧିକ
 ଦୋର ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଗଢ଼ାମାନେ ଦେବେ ଜଳ
 ଦୁର୍ଗାରେ ମଂଗଳା ସୁଖ ପ୍ରାଧିକ ଦରଦା
 ଏବଂ ଓ ଶ୍ରୀରାମ ନିମନ୍ତେ ଦୂଷ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ।
 ମାଟି ଅଧିକାଂଶ ବଦୂଷ୍ୟର ଅଧିକାଂଶରେ
 ପ୍ରାଧିକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବେ ଦରଦା ଶ୍ରୀରାମା-
 ଦେବେ ଗଢ଼ାମାନଙ୍କ ଏବଂ ସଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ
 ପ୍ରକଳିତ ଶୁଭେଦେ ଅଧିକାଂଶ ଦୂଷ୍ୟର ଲୋକ
 ଲୁଗା ଏବଂ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଦରଦା ଦେଲେ ଉତ୍ତମ
 ର, ଓ, ଓ ଶ୍ରୀରା ଲୁଗା ଓ ଅଧିକ ସଦୃଶ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଦର ଗଢ଼ାମ ନିର୍ଦ୍ଦାତରେ ଅଧିକାଂଶ
 ଦୁଃଖ ଏବଂ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଅଧିକେ ଧୂଳି
 ଦୁଃଖ । ଏବଂ ଅଧିକ ଗଢ଼ାମାନଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ
 ଅଧିକେ ସୁଦେ ଶ୍ରୀରା ଗଢ଼ାମଙ୍କର ସୁଖର ଓ ପ୍ରା-
 ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଓ ପାଦ ଗଢ଼ାମର ଓ ଶ୍ରୀରାମାନେ ଶୋ-
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅଧିକାଂଶରେ ପ୍ରକାଶ ବସୁ ଦେବେ ।
 ଅନୁମାନେ ଏହାକୁ ଅଶ୍ରୁ ଦରଦା ଗଢ଼ାମର
 ଗଢ଼ା ମାନେ ସୁ ଦେବେଶୁଭ ପ୍ରକାଶ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗାଲ
 ତରେ ସାଧାସାଧ୍ୟ ମନୋଶୋଭା ଦେବେ ।
 ପ୍ରକାଶ ଅବଦ ଲୋକ ପ୍ରକାଶର ଗଢ଼ାମ ସଂଶ୍ରୀରା
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନେ ଦୁଃଖ ଦେଲେ
 ଅନ୍ୟ ଦେବେ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେଲେ ବସୁଦେବେ
 ଦାୟିତ୍ଵ ।

ହୋଇଥିଲା । ବୃହତ୍ ସେମଣ୍ଡର ରଜା ସଭା ପରିଷଦ ଅସତ୍ତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିଃଶ୍ଚୟ ସଭା ଓ ପ୍ରାୟ ନ ୨୦ ଶ ଫର୍ଣ୍ଣିକ୍ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ବୃହତ୍ ସେମଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖକ ସେକଣ୍ଡର ସୁଲ ପ୍ରାପତ, ଦେଶୀ ଶିକ୍ଷକ ଉପସ୍ଥିତ ଗଠନ ଏବଂ ଶକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣମାତ୍ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସୁଲ-ପ୍ରାପତ କରବା ନିମନ୍ତେ ବୃହତ୍ ସଭାକୁ ବାଲୁକା ବୋର୍ଡର ପ୍ରେ ଡେପ୍ୟୁଟି ଡିପଟରୁ ଅନେକ ପଠାଯିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ବିଶେଷ କରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାଲୁକା ବୋର୍ଡର ଅନୁମତି ବିନା କି ସୁଲ ବସି ପାରେ ନାହିଁ ? ସବୁ ଯେତେବେଳେ ସୁଲର ଅବଶ୍ୟକତା ଅନୁରକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ତାହା ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ସେ ସ୍ତଳେ ଅଭଲମ୍ବେ ବସାଯିବା ସମ୍ଭବ ହାୟ ଦେଉଅଛୁ ଯଥାସମ୍ଭବରେ ବୋର୍ଡ ଅବଶ୍ୟ ନିୟମାବଳୀରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ । ସେଠାରେ ଘଟଣାକର ଦେଉ ଶ୍ରେଣୀର ଦେବେ କିମ୍ପାଳୟ ଅଛି ଜାଣି ନା ତଥାତ ସ୍ୱରୂପରୂପ ଯେତେବେଳେ ଅଗ୍ରକ ବୃତ୍ତିଅଛନ୍ତି ତାହା ମୋତକ ଅନୁସାରେ କରି ପାରିବୁ । ଧାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ପା ସଭାର ସାଧିକାରୀ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ସଭାରେ ବସି ନାନା ଅଗ୍ରକର ଅଲୋଚନା କରିବୁ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ଦେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଜବାଳ ସଭା ଯେତେ ସେ ପରିମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅନୁମୋଦିତ ଏକାନ୍ତ ଅଟେ ।

ଗତ ପରମ୍ପର ମାସ ତା ୧୭ ରିଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସରକାରୀ ମେଲେସ୍ତର ବାବୁ ମାହାବଳୀଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଗୋଟିକାଣ୍ଡ ବିଷୟ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରିବା କାରଣ ନିମାଳପୁରକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେଠା ସରକାରୀ ସେକ୍ଟର ବାବୁ ଶାନ୍ତ-ରତ୍ନ ତଥା ଅଦେଶ ମତ ବ୍ୟାପାରମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲେ । ହାତମ ଜମାଳପୁରଠାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୨ ଶା ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କରି ବାରିକର ଗାଡ଼ରେ ମୋରବା ସମୟରେ ଗାଡ଼ଟି ଗୁଡ଼ି ରଲା । ହାତମ ରତ୍ନାଗାଡ଼ି ଅଣିବା କାରଣ ଦୂରାଦାରକୁ ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଦୂରାଦାର-ମାନେ ବାକି ଅଣି ତ ଯାଉବାକୁ ରତ୍ନାଗାଡ଼ି ଅଣିବା କାରଣ ହାତମ ସରକାରୀ ସେକ୍ଟର-ପ୍ରତି ଅଦେଶ ଦେଲେ । ସରକାରୀ ସେକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ରତ୍ନାଗାଡ଼ି ତ ପାଇ ଯେଉଁ ଅଂ କରୁଥିଲେ ସେ ଗାଡ଼କଲମାତେ ମେଳି ବାକି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ

ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ମାଲେସ୍ତର ସାହେବ ଦାବୀ କାରଣ ସେ ରତ୍ନପୁର ମେଲ ବିଷୟରେ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମାଲେସ୍ତର ସାହେବ ଭଲ ବଲେ ନାହିଁ । ହାତମ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଯେଉଁ ଅସି ମେଲେସ୍ତର ସାହେବଙ୍କୁ ନିମାଳପୁର ମେଲେସ୍ତର ସାହେବ ସରକାର-ସେକ୍ଟରକୁ ଦଣ୍ଡବିଧି ଅନୁରକ୍ତ କ ୧୨ ଶା ଓ ସତ ୧୦୭ ମସିହା ୧୧ ଜାନୁରୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମତେ ଯୋଜନାସ୍ତ ସୁପର ଅଦେଶ ଦେଲେ । ବିଭାଗରେ ଅସୀମୀ ପ୍ରତି ୧୨୦ ବା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଲ ଏବଂ ବିଭାଗରେ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖି ଦେଲେ ସେ ସେ ଦୌରାସି ଆକାର ସୁଧାର ଭାର ପାଇବାକୁ ଅସମ । ସରକାରୀ ସେକ୍ଟର କେନ୍ଦ୍ର ବାରିକୋର୍ଡରେ ମୋସନ କରିବାକୁ ଦୌରାସି ଅସମ୍ଭବ ଦେଲ ନ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାତକୋର୍ଡରୁ ରୁଲ ବାହାର ଅଛି । ମୋକ-କମା ବିଭାଗୀନି । ଅନୁମୋଦନ ମନୁବ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

ବାରିକର ଲକ୍ଷୀ ଗୋଲ ସରକାରୀ ମତ ଉପାକୁ ଅଛି ଲକ୍ଷେ କଲମା ଲକ୍ଷେ କଲମା । ସେ ସେଠା ପୁଲପରେ ସମ୍ପାଦ ଦେଲ ବି ସ୍ତାମୟ ଉକ୍ତ ବାବୁ ମଦେଶରୁ ଦାସ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ତାହାର ଦୌରାତରୁ ଅସି ବିଭାଗ ଲକ୍ଷ କଲମାକୁ ନିଷେଧ କରି ଏହିପରି ଅନୁମୋଦନେ ତ ଅନୁମୋଦନ ତଥା ନ ଶୁଣିଲେ ବହିର ଫଳ ପାଇବୁ । ପୁଲପ କୁଳୁକୁ ସୁପ୍ରଣୟ ସେ ସମ୍ପାଦ ପାଇ ଲକ୍ଷୀ ମାଲେସ୍ତର ଜଣା ଯଲେ ସେ ଏ ଘଟଣା ସୁଦେଖି ଅନେଲକର ଫଳ ଏବଂ ସେ ଅନୁମତି ପାଇଲେ ଉପାକୁ ଅଛି ଉପୁ ଦେଖାଯିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଉକ୍ତ ବାବୁମାନଙ୍କ ଦାମରେ ଦଣ୍ଡବିଧି ଅନୁରକ୍ତ ଧା ୧୦୭ କି ଅନୁସାରେ ମୋକକମା ଚଳା-ଇଲେ । ମାଲେସ୍ତର ସାହେବ ଅନୁମତି ଦେଲେ ମାତ୍ର ଗୋଲ ସରକାରୀ ଅସିସର ଦେଖି କେପୁଟି ସୁଦାରୁ ବିଭାଗୀନି ନିଏ ମାଲେସ୍ତର କେଣ୍ଡର ସାହେବଙ୍କ ନିବନ୍ଧକୁ ମୋକକମା ଉଠି ଅସିଲ ଏବଂ ଘରେ କେଣ୍ଡର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରା-ରେ ରୁସ ସାହେବ ବଦଳି ହୋଇ ଅସି ମୋକ-କମା ବିଭାଗ ଦେଲେ । ମୁଦେଇ ପସରେ ଦେବେଲକ ମୁସଲମାନ ସାସ ଦେଲେ । ମୁକା-ଲମାତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଥା ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷୀ ଦେଇଥିଲେ କ ନିମତ୍ତ ଏଲଦାର ଦେବେକ ମାମଲରେ କରବର ଲକ୍ଷୀ ମକଦ୍ଦ ଦେବା-ଦେବୁ ବିଭାଗ ଲକ୍ଷ କରୁଥିଲେ କି ଦାସା ଗଃ କ ଥିଲ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ପଞ୍ଚାୟ ଦେଇଥିଲେ ।

ବିଭାଗୀନି ଅସୀମୀମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଉକ୍ତ ମଦେଶରୁ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକମାସ ସଶମ ଦାସଦାସ ଏବଂ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଜମ୍ପା-ମାତା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ୧୦୦ ପସଦ ଦାସଦାସ ଏବଂ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଜମ୍ପାମା-ତା ଦେଲେ । ଅସୀମୀମାନେ ଲକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କ ନି-ରେ ଅସିଲ କରି ନାହିଁ କେ ଶଲସ ପା-ଅଛନ୍ତି । ଫଳ ପରେ ଲକ୍ଷୀ ପିକ । ସଦେଶୀ ଦାଣ୍ଡ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପେରେ ତ ପ୍ରକାର ଗୁରୁଅଛି ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ରୁଚିବେ ।

ଗଜଲୀତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।

ଗତ ତା ୧୦ ପକ୍ଷରେ ଅଭିଭାଗରେ ଗଜଲୀତ ଦୂର୍ଗ ଶିଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣ ଅଛି । ଏହା ବିଭାଗୀନି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଜଲୀତ ସୁପ୍ରଣୟ ସାହେବ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ । ସେ କାଳରେ ବାହାକ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଅଭିନୟକ ପଟ୍ଟ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା ଯଥା ଏବଂ ଶ୍ରେ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକାଶ ପସରୁ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମିତି ପସରୁ । ଉକ୍ତ ଅଭିନୟ ପଟ୍ଟକୁ ସମ୍ଭବରେ ଗଜଲୀତବାସିମାନେ ଯାହା ଲେଖାଅଛି ତାହା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଯଥା:—
 “ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟକରେ ଦେବେଶ୍ୱର ଏ ଅଭିନୟକର ଅନୁରାଗୀ କରୁ ଦେଇ ପ୍ରଥମ ସାହେବ ମଦୋଦୟ ଯଥାଗୋରୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରକା-କର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅସୀମୀତ କରିଥିଲେ । ଗୁହାର ମଧ୍ୟରେ, ପ୍ରକା-ଗୁହାର କୃଷିର ଉପର କାମନା, ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାଲୋପଗୋନୀ ହୋଇଥିଲା ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟରେ ସାହେବ ମଦୋଦୟ ଏ ଦେଶର ବିଶେଷତା ଗଜଲୀତର ଗୋଟାକର ଅନୁରକ୍ତ ମୁକ୍ତକାରୀ ରୁଚିବା ଅନୁରକ୍ତ ବିଷୟ । ଅଥା ବରୁ ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଅସୀମୀତ ଗୋରୁପର ରଖିବାଠାରୁ ଉକ୍ତ ଗୋରୁ ଗୋଟିଏ ରଖିବା ଶ୍ରେୟର ସମସ୍ତେ ମତେ କରବେ । ସାହେବମଦୋଦୟ ବୃହତ୍ ଜଳାଶୟ ଯାଉ ଲକ୍ଷୀତ ତ ଦୋଇ ଶ୍ରେୟ ଜଳାଶୟ ପ୍ରକାଶର ଉପଦେଶ ଦେଇ-ଥିଲେ ଓ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ରହିବାର ଭରସା ଦେଇ ଓ କୃଷିର ଉପକାରୀ ଅଧିକା ଦୁଇପତ ବକା କୃଷିକରୁ ଅଧିକ ଦା-କରିଥିବାର ଦାରତା ଗୋଷ୍ଠୀ କରିଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିନୟକରେ ଅଭିନୟ ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରତି ସହାୟତା ପାଇ ଗଜଲୀତର ଦେବେକ ଗଳା, ଦେଶୀକ ଓ ମେଲେକରୁ

ମାତଙ୍କ ଧର୍ମଦାତା ପୁତ୍ରାନରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହୋଇଥିଲା ।”

ସହଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ନାମ ଅବଦାନ ଏକ ଅତି ସମୟରେ ଅପୌକୃତ ହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ । ଏବର୍ଷ ମାତାମଣୀ ନ୍ୟାୟର ଅଗମତ ଏକ ପ୍ରକୃଷିତ ବ୍ୟବସାୟ ସଙ୍ଗେ ରଖା ଥିଲା । ଉପାତ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅସିଥିଲା ତାହା ଉଦ୍ୟମଦ୍ୱାରାମାତଙ୍କର ଦେଖା ଓ ଅଧ୍ୟାୟଦ୍ୱାରା ସାମ୍ୟ ଦେଖିଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ନରସିଦ୍ଧପୁର ଚ୍ୟାନ୍ଦାସନ, ବଡ଼ମ୍ବାର ହୁଡ଼ା ଓ ପାଟିଲିନା ଗାଳବେର ଲୋଡ଼ା, ଦେବୀଜାଲର ବନ୍ଧନ, ନୂଆ ଓ ବାଉଁଶ ହୁଡ଼ା, ବୌଦ୍ଧ ବାଉଁଶ, ଝିଙ୍ଗ ଓ ବାଉଁଶର ଉପଦାନ, ଚନ୍ଦ୍ରାକର ବାସନ ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣଦମାତଙ୍କର ପରାବର୍ଣ୍ଣ ପରାସିଲା । ଅନେମାନେ ମତେ ହରୁ ଓ ଯେତେ ଗହନାଚର ଶିଳ୍ପ ଓ ବର-ଦାର୍ଯ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଲଗ୍ନା ଓ ଉତ୍ତମର ପ୍ରଧାନ ପଦର ତତେ ଓ ପୁଣ୍ୟରେ ପିଟିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରରେ ବଡ଼ ସ୍ୱ ଦେବାଇ ବନୋବସ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତୁ, ତେବେ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଧିକ ପରମାଣ ରେ ସିଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଗଞ୍ଜାମର ଅବେଦନ ।

ଗଞ୍ଜାମର ଉତ୍କଳସମିତି (ଓଡ଼ିଶା ଉନ୍ନୟ-ରେତ୍) ର ସମ୍ପାଦକ ଗଜ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ତା ୩୦ ଉଚ୍ଚରେ ଓଡ଼ିଏ ପ୍ରଦାୟସହ ମହାମାତା ମାଜାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଲକ୍ଷ ଅଙ୍ଗୁଳିକା ନିତରୁ ପଠାଇଥିଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶକ୍ତି ଏ ପ୍ରକାଶି ଅନେ ମାତେ ପାଇଅଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ପ୍ରତି ମାତାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅନେକ ଅବଦେନାର କଥା ଏଥିରେ ବସ୍ତୁତରୁପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ଏକ ଅଦାୟସ୍ତୁତି ଓ ପ୍ରମାଣଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଓ ହୋଇଅଛି । ପାଠକମାନଙ୍କ ନିତରରେ ଏ ଦଥାମାତ ନୂତନ ହେବ । ସମାପଦସ୍ତ, ସର ସମିତି ଏକ ଅବେଦନସମାବଦରେ ପୁରୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୋଳନଦ୍ୱାରା ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଶାମା-ଙ୍କର ଦୁଇବସ୍ତା ଉତ୍କଳପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଦାୟିତ ହୋଇ-ଥିବା ଏକ ସମାଲୋଚିତ ସଂସରେ ତାହା ଲେଖା ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରଦତ୍ତର ସେହି ଦଥାମାତ ଲେଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବନା ନାହିଁ । ଗଞ୍ଜାମର ବଡ଼ ସରଦାରୀ ଗୁଡ଼ିମାତ ତେ-ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦ୍ୱାରରେ ସ୍ୱକାରୁ ସେହିମାନେ ଶାସନ-ଦୁର୍ଭିକ ନିତରରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଅନୁତର ସ୍ତ-ପୁରୁଷମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଏକା ଦେଖିଲେ ମେଣ୍ଡର ବୋଲି ମନେହେଉଛି ଏକ ଓଡ଼ିଶାବୋଲି ଏକ

ନାମସ୍ତ ଲେଖ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରାୟ ମତେ ବରନ୍ତି ନାହିଁ । ଦୋହରେ ମହାମାତା ମହୋଦୟ ବରଦମୟରେ ବରମାନ ଥିବା-କାଳରେ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟାୟପତ୍ର ପ୍ରଦା-ଦର ଅନୁମତ ଓ ତେରେ ନାହିଁ ତ ? ସେ ଯେମନ୍ତ ପୁଣ୍ୟରୁ ପୁରୁ ବସଥିଲେ ସେ ଗଞ୍ଜାମକୁ ଚାହାନ୍ତି ଅଧୀନରୁ ଅନୁର ବରଦେ ନାହିଁ ଓ ସେହିଦେହୁ ଓଡ଼ିଶାମାତଙ୍କଦ୍ୱାରା ଶୁଣି ବାନ୍ତି ନାହିଁ । ସାହାଦେହୁ ଅନେମାନେ ଅପାତରୁ ଓ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ସହ ପାଠକର ଲକ୍ଷ ମହୋ-ଦୟଙ୍କର ଭ୍ରମ ଲକ୍ଷ ଯାଇଅଛି ଏକ ସେ-ଲରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦିନେକ ଦୃଶ୍ୟବାଦ ଏକ ପ୍ରକାଶିଲା ଶାସନଦ୍ୱାରା ଦେଲି ସଙ୍ଗାତି ଲକ୍ଷଅଛନ୍ତି ଗହ୍ନରେ ଅପା ଦରଦା ଅସଙ୍ଗତ କହେ ସେ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଶା-ଙ୍କର ଦୁଇରୁ ଦୁଇକାର ସ୍ୱଦ୍ୟାଦପ୍ରା ଦରଦେ, ସଦ୍ୟସି ଓ ସେ ନିତେଷ ଗଞ୍ଜାମ୍ ଦାରରେ (ସର୍ବ ର ସ୍ୱପ୍ନ) ଚିତ୍ତ ଅନେମାନେ କଲ୍ପନା କରୁଥିବାରୁ ନାହିଁ) ଗଞ୍ଜାମର ଉତ୍କଳସଂଗ୍ରହ ନିଜଦ୍ୱାରରୁ ପ୍ରକାଶିଲେ ନାହିଁ ତଥାତ ସେ ଏଦଥା ସମ୍ପାଦାର କର ପାରିବେ ନାହିଁ ସେ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକାଶନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଠାରୁ ଦ୍ୟାୟଦୟର ଏକ ସ୍ୱଦ୍ୟା-ଦାର ଶାନ୍ଦକାର ସମାତ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ସେମାତ-ଙ୍କର ବାସ୍ତବ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଅଧୀନ ଦର ଉତ୍କଳା ଦୂତର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅବେ-ଦନରେ ସ୍ତୁତ ଦେଖାଇ ଦୟାସାଧିଅଛି ସେ ଉତ୍କଳ ଗଞ୍ଜାମର ଲେଖକସଙ୍ଗ ୧୪ ଲକ୍ଷ ୪୪ ଦକାଇ ମଧ୍ୟରେ ଦେବଲ ୧୦ ଦକାଇ ଦେଲେନା ବାସନ୍ଦରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଏଦପକରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଯେଉଁଠାର ଲେଖକସଙ୍ଗ ୩୮ ପକ ଓଡ଼ିଶା ଚାହାନ୍ତି ଉତ୍କଳସଂଗ୍ରହ ଦା ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ତ ବୋଲିଲେ ପାରେ ତ ? ଅଧିକ ଏହି ଶକ୍ତିର ସମସ୍ତ ସରଦାରୀ ଦାର୍ଯ୍ୟାଲୟ ଓ ବନ୍-ଦଲ୍ୟରେ ଦେଲେନା ଗୁଣା ପ୍ରକାଶ ଏକ ଦାମମାଣ ଓଡ଼ିଶାଗୁଣା ଲକ୍ଷଅଛି । ଏଥିରୁ କି ଅବଶ୍ୟକ ଅଛି ତ ହୋଇପାରେ ? ୧୦୧-୧୦-ଶାଲରେ କହେବର ଗୁଣା ଗଣିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ଥିଲା ଏକ ପ୍ରାକୃତକେଶର ଦାର୍ଯ୍ୟାଲୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଗୁଣା ଗୁଣପକଠାରୁ ବାରପକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ-କେବା ଏକ ବଦନଶରେ ଅମଳ ପ୍ରକାଶ ନିତ୍ୟେନ ଦେବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅବେଦ ଦେଇଥିଲେବେଁ ଅବେଦନସଂଗ୍ରହ ଦେଖାଯାଏ ସେ ମାସିତ ୫ ୧୫ ବା ଠାରୁ ୫ ୨୫୧ ବା ବା ତତୋଧିକ ଦେବଲ ନ ୨୫୫ ଓ ଦର୍ମ-ଦୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେବଲ ୫ ୨୫ ଓ ଓଡ଼ିଶା

ଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ନିତଦେଶରେ ଓଡ଼ିଶା ସରଦାରୀ ଗୁଡ଼ିମାତ ସଂଖ୍ୟା ଦେବପକରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ବଦେଶିମତେ ଗୁଣା ହରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶା ମାତଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଦେବା ସୁଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଏହି ଦୁଇବସ୍ତା ମାତାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅଖ୍ୟାତି ଗଞ୍ଜାମ ଦୁଇଅଛି ଏକ ଏଥିର ପ୍ରକାଶ ଶୀଘ୍ର ଅବଦ୍ୟତ ।

ଲେଖ ଓ ଅବଦୟ ।

ମସୁରକଣ୍ଠର ଦେବେତ ପ୍ରାଚରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପଦା ହୋଇଥିବାରୁ ମହାମାତା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଚତୁର ଗୁର ସେକଲମେଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଦେଇଥିବା ଓ ସରଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାସ ଦରଦାର ଶୁଣି 'ମନୋରମା' ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଓ ଗଜ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସରେ ମସୁରକଣ୍ଠ ଲେଖକାଟେ ବାଉଁଶରୁ ୧ ୧୦୦୦୧ ଶିଳ୍ପ ମାଲ ଉପାଜି ହୋଇଥିଲା ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରେ ଶୁ-ଦାସ ଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଲେଖକେ-କା-ଦ୍ୟାୟମାତଙ୍କର ଲବ ଅଛି ମାତ ଗୁଡ଼ିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବେ ପ୍ରକାଶର ଅବଦୟ ହୋଇ-ପାରେ । ଅବଦ୍ୟ ସହଯୋଗୀ ଗୁଡ଼ିକ ଗୁଣା-ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶର କରଦା ଦାବନ ମହାମାତା-ଙ୍କୁ ଅବଦେୟ ଦରଅଛନ୍ତି । ସହଯୋଗିକ ଅଲଗା ନାହିଁ ସେ ମସୁରକଣ୍ଠର ପରଦାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ ଇ-ଗଲକର ଗୁରବ ଗଲକା ଓଡ଼ିଶା-କରେ ନିବ୍ୟାଦ ଦେଉଅଛି । ଗୁରବ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡ ସରଦାରୀ ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂକଳ୍ପ ଦର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦାର୍ଯ୍ୟର ଉପଦେଶ ଉପରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପକ୍ଷର ଦାମରେ ଏକ ଦୂରତ ପ୍ରକୃ-ପ୍ରକୃତ ଦରଅଛନ୍ତି । ମସୁରକଣ୍ଠରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅପଦା ଦେବାର ମହାମାତା ନାହିଁ ଯାଇଲେ ତଦେଷାରେ ଦର୍ମଦାରଦ ଦେବେ ଏକ ଦୂର-ଅବଦୟ ଗୁଣା ଦରୁଥିବା ଦ୍ୟାୟଙ୍କର ଅଧି-ପ୍ରକାଶର ଓ ପ୍ରାକଶଣା ଦେବ ସମେତ ନାହିଁ । ମାତ ସହଯୋଗୀ ଗୁଡ଼ିକ ଉପକାର ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶର ଲେଖକାଦାର ଅନୁମାତ ଦେଉଅଛି ସେମନ୍ତ ମହାମାତା ଚାହାନ୍ତି ଗଞ୍ଜାମୁ ଅନ୍ୟ-ସରୁ ଗୁଡ଼ିକ ଓ ସିଦ୍ଧା ଅଧିକା ଅଧିକ ପ୍ରକାରେ ସେହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବହୁଦ୍ୟାୟ ପ୍ରତି-ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରଦେ । ମାତ ସେ ପକରେ ସହ-ଯୋଗୀ ଚିତ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦର ଦାହାନ୍ତି ଓ ଦରଦା ମଧ୍ୟ ସହନ ନୁହେଁ । ଗୁଡ଼ିକ ଉପକାରରେ ଦରଦା ଦେବଦା ପ୍ରମାଣର ଦେମନ୍ତ ଲେଖକେ-ଲ-ଲବ ଅଛି । ଲେଖକେ ଓ ପ୍ରକା ଉଦ୍ଦେ ମହା-ଗୁଣାଙ୍କର, ସେ ଚାହାନ୍ତି ସହ ଦର ଦ ଯାନ୍ତି ।

ଦୁଇ ଅଗ୍ର ଅଥବା ତୃତୀୟ ଦୂର୍ଘଣ୍ଟ
 ଦୂର୍ଘଣ୍ଟରେ ଯେଉଁ ମହାନଦୀରେ ଉତ୍କଳ ଶେନ
 ସାଧୁଅଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ଭେଦନାମରେ
 ଅନ୍ୟତରୁ ଉତ୍କଳ ଅଣ୍ଟି କବିତା ତରଳେ ଓ
 ମହାନଦୀ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ସୁନାକ ସଦାସେ ଚାହା
 ଚାହାନ୍ତି । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ବେଲୁଂ ସର୍ବ କେଲେ
 ଅପ୍ତାପ୍ତି ବା ଦୁର୍ଘଣ୍ଟା ବାହୁନ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ
 ଏକମାତ୍ରରେ ଶୁଭକରମେତେ ପ୍ରାଚୀନେ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ
 ପ୍ରକୃତରେ ସେତାରେ ଭେଦ ଯୋଗୁଁ ଦାମାର
 ସମ୍ଭବ ଘଟୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଲେଖନୀରେ ଲେଖିବ
 ହୋଇ ପ୍ରତିକାରୁ ଉଚ୍ଚ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟେ ଉତ୍କଳ କଣ୍ଠ
 ଚାହାନ୍ତି ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତ
 ମଧୁରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ । ଭେଦରେ ବ୍ୟବ
 ହାର ବାଣୀକ୍ୟର ଉତ୍କଳ ସଦାସୁ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ
 ଦେଶରେ ଶୁଭକରମେତେ ଉପାୟ ଧାତ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ
 ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ସେତାରେ ଭେଦରେ
 ଅନ୍ତରୁ ହୁଏ । ଶୁଭକରେ ଚାହାନ୍ତି ବଞ୍ଚିଅଛୁ ।
 ଲୁଗାରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଜଣ କୁଟିଳାଏ
 ବଦଳମାନେ ଭେଦ ଯୋଗେ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ ଗଦ୍ୟ ଲେଖାଦି ଶାନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଟାଣି
 ଦେଇ ବିଦେଶକୁ ପଠାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଦେଶୀ
 ଭାଷା, ଲୁଗା ଓ ବିକ୍ରମପ୍ରକାର, ମନୋହର ଦୂର୍ଘଣ୍ଟ
 ବାମାପ୍ରାଚୀନେ ପ୍ରକୃତରେ ଲୁଗାରେ ଅର୍ଥ ଟାଣି
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହିଭାଷାରେ ଭେଦ ହିସାବଦାବ
 ସମାଜକର ଲଭ ହେଉଅଛୁ ଏବଂ ଅପାତର
 ବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରଥମ ଭଳ ନ ହେଲେ ଅନେମାନେ
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ । ଭେଦେ ଅନେମାନେ ସମସ୍ତେ
 ଏହା କୁଟି ଉପରେ ଭର୍ତ୍ତର ଓ ହର ବିକ୍ରମ
 କ୍ରମ ଓ ଅମ ଲାଭ ଦୂର୍ଘଣ୍ଟ ପ୍ରକୃତ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟାକୁ
 ଭେଦେ ଭେଦରେ ଦ୍ଵାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦର
 ଦୂତା ଦରୁଗାନ୍ତା । ଅତଏବ ଦେଖା ଯାଉଅଛି
 ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତାରେ ଭେଦଦ୍ଵାର ବିଦେ-
 ଶୀକାର ଭେଦ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଲଭ
 ଅଛି ଏବଂ ସେତେବେଳେ ଭେଦରେ ଉଠାଇ
 ଦେବାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସମସା ନାହିଁ ଏବଂ
 ଉଠିଯିବା ବାହ୍ୟସ୍ଵ ଦେହ ଦାଉଣ ବହିରେ
 ବଦଳରେ ଯେମନ୍ତ କ୍ଷଣ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ
 ଏକେତ ଲଭର ଉପାୟ ଅଛି ସେ ସ୍ତ୍ରୀରେ
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର ପିନ୍ଧି ଓ ଶ୍ରମଜକର ଦୂର୍ଘଣ୍ଟ
 ଶୁଭବା ପ୍ରକୃତ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ଦେଖା
 ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ମହାନଦୀକୁ ଏକକ
 ଅନୁସେଧ ଦରୁ ଓ ସେମନ୍ତ ଭେଦରେ ପିନ୍ଧାଉ-
 ଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ କଦାବି ଚାହାନ୍ତିର ପ୍ରକାବର
 ଲଭବା ଦେବାର ବାଟ ପିନ୍ଧାଇବା ପ୍ରକୃ
 ଅଧିକର ମନୋଯୋଗୀ ହେଉନ୍ତୁ ।

ପ୍ରାସ
 ଅନୁପୁରରେ ଉତ୍କଳ ।

କିନ୍ତୁ ତପେନ୍ଦ୍ର ମାସ ତା ୨୨ ଶୁକଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
 ଅନୁପୁରଠାରେ ଦେଉଥିଲେ ମହାନଦୀର
 ଶୁଭକରେ ଭବତୁମାର (ଶାହାବତ) ଜନ୍ମ
 ସ୍ମୃତି ବରଣ୍ଡାରେ । ସେ ସମୟରେ ମହାନଦୀ
 ପ୍ରକୃ ଅପ୍ତ ଓ ଲୁଗା ଦେଖିବା ଚାହାନ୍ତି କଲି-
 ଦନା ମହାନଦୀକୁ ମନେ ହର ଥିଲେ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ
 ଚାହା ଶୀମାକୁ ନାସୁଦେବ ରଜ୍ଞ ଦେଖି ଅନନ୍ତ
 ପୁରଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଇ ଦୌକର ପ୍ରଥାଦ-
 ଯାରେ ଦେବେଦ ଦୈକ ବାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଭରଣ
 କର୍ମପୁଣ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶଣ ସଦା ଚାହାନ୍ତି ପ୍ରକାର
 ଅନୋଦ ପ୍ରମୋଦ ତରଣ୍ଡାରେ । ତଳେ ମାସ
 ତା ୫ ଶୁକଳେ ମହାନଦୀ କଲିକତାରୁ ବାହୁ-
 ତୁନେ ଅନୁପୁରଠାରେ ମନାଦ ଦେଶ
 ବିଦେଶକୁ ଲେଖିବ ସମାଜମ ହେବାକୁ ଲିଲିଲି
 ତଳେ ମାସ ତା ୧୫ ଶୁକଳ ଦୈକ ଏକ ସାଦେ-
 କକ ଜନ୍ମର ଏବଂ ଶୁକଳ ଦିନସ ପ୍ରକାଶ ସଦା
 ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଲେଖ ଅନୁପୁରଠାରେ ସମବେଦ
 ହୋଇ ଥିଲେ । ମହାନଦୀର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକା-
 ପୁରେ ଏକେ ଜନତାରେ ଦୌଶସି ଅପ୍ତଚି-
 ରତନା ବଞ୍ଚି ନାହିଁ କମ୍ପା ଚାହାନ୍ତି ଅନ୍ୟର୍ଥାତ୍ରେ
 ଦୌଶସି ପ୍ରକାର ତଟି ଲିଖିତ ହୋଇ ନାହିଁ
 ବରୁ ଜଗତ ଲିଖିତରେ ଉତ୍କଳ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଖିପାରବା ଓ ନାନାଦି ଉପାଦେୟ ଶାନ୍ତ୍ୟ
 ସାମଗ୍ରୀ ପାଇବା ଦେଖୁ ଲେଖେ ଅନୁପୁ
 ଅନନ୍ତ ଲଭ ତରଣ୍ଡାରେ । ତୁର ଦୁର୍ଘଣ୍ଟରୁ
 ଦଶସହସ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଣ୍ଟିଲେ ଭେଦ ଥିଲେ
 ସେମାନେ ନାନାଦି ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ
 ତୁମ୍ଭମାନେ ଲେଖିବ ତରୁ ତରୁ ତରୁରେ ଦକ୍ଷିଣ
 ଓ ପଶ୍ଚିମମାନେ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ବିଦାଣ
 ପାଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବହୁ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଅଣ୍ଟା
 ବାହୁ ଭରି ଥିଲେ ।

କାନ୍ତ ବାଳଶାଳ ସୀମା ତ ଥିଲ । ନାନାଦି
 ପ୍ରକାର ବାହ୍ୟକାର ତ ୮୦୦ ଟ ଦିନା ଲିଖି-
 ବାଦ୍ୟ ବଦାତ ଥିଲେ; ଏକୋଇଶ ବିଦ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତରୁକର ବାଦ୍ୟ ଲାଜୁ ଥିଲ । ଦେଶ୍ୟା
 ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଲୁଗାଲକ୍ଷଣା ଅଧ କର୍ତ୍ତୃତ ଦଳ ୧୯୫
 ଚାଉଣା ଏତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ;
 ସେମାନଙ୍କର ନୂତନ ସଦାସେ ପ୍ରାଚୀନ ଅନ୍ୟ
 ଅଲଭ ହୋଇ ପ୍ରକୃତରେ । ସାଧାରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ
 ଜମନ୍ତେ ଅନୁପୁର ଜମର ଶ୍ରୀମେ ସ୍ତ୍ରୀତେ
 ମହାନଦୀ ଦୂର୍ଘଣ୍ଟର ବନୋକସ୍ତ ତରଣ୍ଡାରେ
 ଦର୍ଶନମାନେ ଅପଣା ୨ ର ଭୂତ ଓ ସୁପକ୍ଷ
 ଅତ୍ରଣାରେ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ ଦେଖି ଓ ନାନା କ୍ଷୟ ହର
 ଅତ୍ରଣସ୍ତ ଅନୁଲଭ କରୁଥିଲେ । ମହାନଦୀ

ଯଦି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ଉପସ୍ଥିତ ତ ଥିଲେ ତଥାପି
 ସେତାରେ ମଧ୍ୟ ବାଣ୍ଟିଲ ଓ ଚାହାନ୍ତି ଲେଖକ
 ଅଦର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୋପସ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ଏପର ମହା-
 ଲନା ଜ ୧୦ ଟ ଦିନ ଦାସପୁରୁ ତରଣ୍ଡାରେ ।
 ଅନୁପୁରକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଯେଉଁ ଅଲଭମାସ
 ବାଣ୍ଟାର ଦକାସି ଦେଖି ତ ଥିଲେ ତମ୍ପା ଦେ-
 ଶିବାର ଅଣା ତରୁ ନ ଥିଲେ ଚାହା ଦେ-
 ମାନେ ଚାହା ଏବଂ ସାଦେବକ ନିଶୋପୁବ ଉପ-
 ଲକ୍ଷେ ଦେଖି ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନେ ପରମ-
 ପିତା ପରମେଶ୍ଵର ଠାରେ ଶାହାବତକର
 ଓ ମହାନଦୀର ଉତ୍କଳକର ଓ ମହାନ
 ଦାମନା ତରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉଲ୍ଲୋକାଗେନେଟ ।
 ପଶ୍ଚିମରେ ତୋ ମାତୃପୁତ୍ର ଓ ତୋ ବନେତର ବାହୁ
 ଅନୁପୁରର ବାଟ ମା ୫ ବର କୁଟା ଗାଲେ ।
 ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ-ଦିନେ ବଦଳିଲେ ସରଳ ସୂକ୍ଷ୍ମ
 ଦେଶର ଅଧିକରକ ମାତୃପୁତ୍ର ପରରେ ପୁଣ୍ୟ ବିପ୍ର
 ଦେଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ଦେଶର ମାନବୁତ ଅମତା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ।
 ବାହୁ ନିବନ୍ଧନରୁ ସବୁ ଚୋଧିବ
 ଯୋଗ୍ୟ ପରାଧିକ ମହତ୍ତ୍ଵ
 ବାହୁ ବ୍ୟାସମୁକର ବୋଷ
 ଶ୍ରୀମଦେବକ, ସବୁ ଚୋଧିବ
 ଦୁର୍ଘଣ୍ଟର ବାଟ
 ସମସ୍ତର ପର ଦାନୁରର ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଓ ୨ ମୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ମାତୃପୁତ୍ର ବାହୁ ମଧ୍ୟରୁ ସାବ ଚୋଧିବାର ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନନ୍ତ ୫ ୨ ୨ ରାମାରେ ଦେହାପାତ ବସ ଦେବାଦି
 ଶ୍ରମ ଗାଲେ ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମ୍ବାଦ ।

ବର୍ତ୍ତାପ୍ତ ଭେଦେବ ଗର୍ଭପରର ପ୍ରକୃତ ପରକାର
 ପୁରୁ ଅଧିକାର ସବ ମାତ୍ର ଅପଣା ବାଣ୍ଟିବାରୁ ଶ୍ରୀ-
 ଦେବ । ଦେବକ ପରକାର ଧର୍ମାଦା ଓ ଶାନ୍ତ ଅନୁପୁର
 ଭବେନ ଅଟେ ।
 ଏତା ଉତ୍କଳର ଅଧିକର ଦାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ମହତ୍ତ୍ଵ ଉପୁ
 ଦେଶର ମାନବୁତ ପରକାର ଉତ୍କଳର ଜମନ୍ତ ପୁରୁ
 ହୋଇ ଯାଇଅଛୁ ।
 ଏ ପ୍ରକୃତରେ ଏ ପରକରେ ଦେବକର ଏତା ସମାଜର
 ଦେଶର ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ପରକାର ନେତ୍ର ବାଣ୍ଟିବାର
 ପ୍ରକୃ ନାହିଁ । ଦେଶସ୍ଵାଧୀନ ସେବାରୁ ପାତ ପରକାର ଭଣ୍ଡ
 ହୋଇଅଛି ।
 ଏତା ବାଣ୍ଟିବାର ମନଦେଶସ୍ତୁ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟରୁ ବଦ-
 ଦୁର୍ଘଣ୍ଟ ଚାହା ବରେ ଅଧିକ ଦକ୍ଷିଣା ଅପଣରେ
 ଶ୍ରୀ ବାହୁ ଦେଶସ୍ଵରକର ତରୁକ ନିପୁରରେ ତରୁକାବ
 ତା ୨୨ ଦେଶ ପରକାର ସରୁ ମା ୨ ୨ ବାଦାପର
 ପାଇଅଛୁ ।
 ଶ୍ରୀମଦେବକା ସମା ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାନଦୀ ଦେଶର ମହତ୍ତ୍ଵ
 ଦେଖି ଶାନ୍ତ ହୁଏ ବଦନା ନାନା ତରୁକାବ ତା ୧୮ ବର
 ଭେଦ ସମ ଅନ୍ୟ ମହାନଦୀ ଦେଶରେ ଦେବ
 ଚାହାବୁ ଅଧିକାର ଦାନି ପରକାର । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପୁର
 କର ସେହ ମହାନଦୀ ୨ ୫ ଟ ଭେଦରୁ ଚାଉଣ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ।
 ଦେଶସ୍ଵରକର ଦାନାବୀ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରାମତ ଜ ୨ ୫ ଦେବ
 ଦେଶର ବଦନର ଚାଉଣ ଅପଣା ପ୍ରାମୁଦେ ଗାତି
 ଦେଶସ୍ଵରକର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ତରୁ ଦକ୍ଷିଣ ।

ଉତ୍କଳର ନିକାମୀ ଯଜ୍ଞର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମହାଧୀଶଙ୍କର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରତି ଏହମାତ୍ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି ।

ଦେଶର ଓ ବନ୍ଧୁ ସଦ୍‌ବେଳେ ବାଜୁଥିବା ଏହମାତ୍
ମହୋଷଧି ଯେଉଁଠି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଯେଉଁଠି । ଏ ଉତ୍କଳ
ସ୍ତ୍ରୀବନ୍ଧୁ ଏକ ସପ୍ତରାତ୍ରିରୁ ଯେଉଁଠି ଅଧିକାଂଶ ଦେଶ
ହାଟି । ଏହାପରେ ମୋର ଉତ୍କଳ ସେବକ ବାସ ଏହା-
କଳରେ ସେବକୁ ଯି ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ଦେବ । ଅନେକ
କାଳରୁ ସେବା ଏହି ଉତ୍କଳ ସେବକ ସଦା ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ
ପଦକ ଭରଣକରି । ତାହାକୁ ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ
ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସପ୍ତରାତ୍ରି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ପ୍ରମାଣସ୍ୱରୂପ
ସାଧାରଣ କଥାସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତି ଦେବ
ଉତ୍କଳ ସେବକ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳାପ୍ରଦ
ଉତ୍କଳ ମତ୍

୧ ତୃତୀ ପୃଷ୍ଠା ୩୦ ଓ ଚତୁର୍ଥ ପୃଷ୍ଠା ୩୧ (କା
ପାଠ ନାମ ୩୦) ।
୨ ୫ ବାର ମତ୍ ୩୧ (କା
ପାଠ ନାମ ୩୧) ।
ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶମହାଧୀଶ
ଅନୁକୋପକାରେ ।
ପିରାଜିବନାମ, ଭଞ୍ଜକ ।
ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉତ୍କଳମେ

ମୋର କାଳରୁ ଦୋଷର ଏକାନ୍ତ ହେଉଥିଲେ ଶ୍ରୀ
ଦୁନାମ ପଦକ୍ଷେପ ବ୍ୟତୀତ କେବଳ ଦୋଷର ଦୋଷ ।
କେବଳ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମହାଧୀଶମୋଡେ ଚିନ୍ତାଦା କଟକା
କିଲେ ତାହା ନି ଦୁନାମର ଅଧିକାର ସେବକ କରୁଥିଲେ
କିଲେ ଶେଷ ରହିବାର ଗାନ୍ଧୀ । ମୋରୁ ନକରୁ
ଅଧିକ କୋଳ ନାହିଁ । ତାହାକୁ ଭବ୍ୟ ଭବ୍ୟ କର ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ
କରୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମୋର ସର୍ବ କଥା
ଉତ୍କଳରେ ଉପକାର ଦେଉଥିବାର ମୋର ସର୍ବ କଥା
ସାଧ୍ୟ ।

Sd. Sudam Chunder Naik
Asst. Supdt. of Tributary
Mahals

ଉତ୍କଳର ନିକାମୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସପ୍ତରାତ୍ରି ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମହା-
ଧୀଶଙ୍କର ଚିନ୍ତାଦା କଟକା ସେବକଦ୍ୱାରା ଅଧିକା କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କରୁନାହିଁ । ଏହା ଏହି
ସାଧାରଣରୁ ବାଧ୍ୟକରଣ ଏହି ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମତ୍
କିଲେ କିଲେ ।
କଟକ ୧୯୦୩ । ଶ୍ରୀ ଅନୁକୋପକାର ଦାମ
ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳମେ

ଉତ୍କଳର ନିକାମୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସପ୍ତରାତ୍ରି ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମହା-
ଧୀଶଙ୍କର ଚିନ୍ତାଦା କଟକା ସେବକଦ୍ୱାରା ଅଧିକା କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କରୁନାହିଁ । ଏହା ଏହି
ସାଧାରଣରୁ ବାଧ୍ୟକରଣ ଏହି ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମତ୍
କିଲେ କିଲେ ।
କଟକ ୧୯୦୩ ମସିହା । ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରପତି ଦାମ
ଉତ୍କଳ

Sd. Gourshyam Mahanti
Govt. Agent
of Nayagarh

ଉତ୍କଳର ନିକାମୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସପ୍ତରାତ୍ରି ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ ମହା-
ଧୀଶଙ୍କର ଚିନ୍ତାଦା କଟକା ସେବକଦ୍ୱାରା ଅଧିକା କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କରୁନାହିଁ । ଏହା ଏହି
ସାଧାରଣରୁ ବାଧ୍ୟକରଣ ଏହି ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମତ୍
କିଲେ କିଲେ ।
କଟକ ୧୯୦୩ ମସିହା । ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରପତି ଦାମ
ଉତ୍କଳ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା THE UTKAL DIPIKA.

ଶୁକ୍ର
ବ ୫ ୩୩

CUTTACK, SATURDAY THE 3rd February 1906

୦ ୨୨ କ ମାସ ୩୯୧୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ

ପତ୍ରର ଦରମା ବରଦାସନାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ସମ୍ପାଦନାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

ଅଂକ ୫୩୯
ପୃଷ୍ଠାବେଶ ୫୨୯

ଉପରୋକ୍ତର ଦରମା ବରଦାସନାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ସମ୍ପାଦନାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

NOTICE.

Wanted at once a B. Course graduate strong in *Mathematics* for the Jajpur H. E. School (Dt Cuttack) on a salary of Rs 50 per mensem.

P. C. Maulik
President

Wanted a B. A. with Educational experience and good knowledge of Oriya as Head Master on Rs. 50 to Rs. 70 a month for the "King Edward High English School," Nilgiri. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 28th February 1906.

Nilgiri, } R. M. Naik.
Via Balasore, } Government Agent.
31-1-06.

NOTICE.

Wanted a private tutor to educate my sons. None need apply who has not passed in the Entrance examination. Preference will be given to one whose character is good. Pay Rs. 10 and will be increased according to the competency. Applications with the certificates will be received by the undersigned up to 15th February next.

P. O. Anantapur } Bhabani prasad
Via Soro } Das.
Dist. Barasore }
Village Anantapur }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନୁରୋଧ ସେବାକୁ ଧନ୍ୟବାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ନିମ୍ନ ଲେଖିତ ଦାମମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ହେବେ ।

୧	ଗଙ୍ଗାହାର	୧୦୦	୦ ୫-୦ ୦୦
୨	ଉତ୍କଳାଳୟ	"	" ୫-୦ ୦୦
୩	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ପ୍ରତ୍ୟେକେ	"	" ୨-୫ ୦୦
୪	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୫	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୦ ୦୦
୬	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୦ ୦୦
୭	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ପ୍ରତ୍ୟେକେ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୮	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୯	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୦	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୧	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୨	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୩	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୪	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦
୧୫	ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ	"	" ୫-୧୦ ୦୦

ଏ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସେବାକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

୧ ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ୧୦୦ ୦ ୫-୦ ୦୦ ।

ଏହି ଦାମମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଟେ ।

୧ ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ୧୦୦ ୦ ୫-୦ ୦୦ ।

ଏହା ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅଟେ । ଦେବତା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଟେ ।

ସେହି ମାନଙ୍କ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

ନିମ୍ନ ଲେଖିତ ଦାମମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ହେବେ ।

୧ ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ୧୦୦ ୦ ୫-୦ ୦୦ ।

ଏହି ଦାମମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଟେ ।

୧ ମାଉଡ଼ାହୁଣ୍ଡୀ ୧୦୦ ୦ ୫-୦ ୦୦ ।

ଏହା ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଧାର୍ମିକ ଅଟେ । ଦେବତା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଟେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ । ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

ଉପରୋକ୍ତର ଦରମା ବରଦାସନାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ସମ୍ପାଦନାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

ଉପରୋକ୍ତର ଦରମା ବରଦାସନାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ସମ୍ପାଦନାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } Damoder Pattnaik
୨୦୧୫୧୯୦୭ } ଦେଖାଯାଏ

ନୋଟିସ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅବଗତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହକାରୀ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } Sadar Office
Keunjher } 22-1-06 }
D. A. Macmillian }
Dewan of }
Keunjher }

ଓଂଶକା ଶିକ୍ଷକର ସଫଳପୁସ୍ତକ ।

HOW TO LEARN ENGLISH.

ଗାରୁ ଶୁଭ ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

ଏହାରେ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାକରଣ, ଗ୍ରାମର, ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରାଣୀ ଓ ଅନୁବାଦ ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଇଂରାଜୀ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ପୁସ୍ତକ ପାଠକାର ଠିକଣା—ଶ୍ରୀ ମନନ ସାହୁଙ୍କ ନିବାସ ପାଳିକା, ବାଲୁବଜାର, କଟକ । ଏହି ଠିକଣାରେ ଚିଠି ଲେଖିଲେ ଠିକ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ଠିକ୍ ଠାବ ଦିଆଯାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଇଂରାଜୀ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ପ୍ରକାଶକ ପୁସ୍ତକାଳୟ } ଶ୍ରୀ ମନନ ସାହୁ
ବାଲୁବଜାର }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ଅନୁବୋଧୀ ଉପାଦାନ

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏହି ଉପାଦାନରେ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାକରଣ, ଗ୍ରାମର, ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରାଣୀ ଓ ଅନୁବାଦ ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଇଂରାଜୀ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରମେଦ ସୂଚୀ

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ } P. C. Mitra
୨୦୧୫୧୯୦୭ } Collector.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଟି ପତ୍ର ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପତ୍ରରେ ଉପଯୋଗୀ ତଥ୍ୟ ଓ ଖବର ଲେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଆମର ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ଉଡିଆହ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜିକାରହ ନକାର ବାର୍ଷିକ
 ବିବିଧେନ ଆଗାମୀ କଳ୍ପ ନବୀ ୩ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟେ
 ବାବୁ ଆ ଶୌରୀନକର ସାର ସଂଲଗ୍ନେର ସାମାନ୍ତର
 ହାଏବେ । କାହା ନହୋଦରେର ଉପସ୍ଥିତି ଆଦିନୀର
 କଟକ ୧୧ ଅକ୍ଟୋବରୀର ସୋସ
 ୩-୨-୦୩ ନିର୍ଦ୍ଦାଶନୀକ ।

ଅନୁର ମହଲ ନୀରୁ ଉପରୁ ଓ ଉପର
 ଉପର ମାରିବାଦ । ସା । ନିପାତକ ମହଲ
 ଉପରଠାରୁ ହେଉ ମାରିବାଦରେ କୁନା ନୀରୁ
 ବାବୁ ବାବୁ ବାବୁ ପାଉଣୀ ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ
 ଏ ନୋଟିସିଫାକି ନିଶାନ୍ ବସ ଯାଉଅଛି
 ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧ ଦେଖି ଟଙ୍କା ଚଳିତ
 ମାସର ତା ୧୫ ଉପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁର ଅଥବା
 ସେମାନଙ୍କୁ ଅତୀତ କରି ହେଉ ଉପର ଦେବେ ।
 କୁହୁରେ ଅନ୍ୟା ହେଲେ ଅନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ
 ଉପରୁ ଉପରକୁ ଅଦାଲତରେ ନାହିଁ
 ହେବାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦୋଇଅଛି ।

Sachindra Kumar Sen
 Pleader Judge's Court
 Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏବକାର ସ୍ଵାଧୀକାରକ ନିଶାନ୍ ବସ
 ହାଉଅଛି ସେ ଅଗାମୀ ସତ ୧୯୦୩ର ପାଇର
 ଏହି ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅନୁମତିର ଅନୁ
 ବାବୁ ବଚେର ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟା ଦରଦାବା
 ମାରିବାଦ ବାବୁର ସକାଶେ ମିଲିନିପାଳ
 ଅପରରେ ରଖା ଦୋଇଅଛି । ଦରଦାବାମାନେ
 ଅନୁମତିର ୧୫ ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାର ୧୧୮
 ଠାରୁ ଅପରୁ * ଲିଖିତା ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ
 ବଚେର ଦେଖି ପାଇବେ । ହେଉ ଦରଦାବା
 ମାନେ ଉଚ୍ଚ ଅନୁ ବାବୁ ସମ୍ଭବରେ କୋଟିଶି
 ପ୍ରମାଣ ଦରଦାକୁ ନିଶା ବଚସ୍ତି ବାବୁ
 ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ଅନୁ ମଧ୍ୟରେ ବେଶି ଦାଖଲ
 କରି ପାଇବେ ।

୧୧୮ } Ramsankar Ray,
 ଉପସ୍ଥିତିର ସଚିବ } Chairman.
 ୨୦୩୧୨

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପତ୍ର ।

ଦେବାଦଳ ଗଣା ଉପସ୍ଥିତିରେ ବାବୁ
 ଦିନାକରୁ ମୁକ୍ତି ଦୋଇ ସେଠାଇ ଚାହା ପ୍ରୁର
 ପ୍ରକାର ମୁକ୍ତି ବାବୁର ବସ୍ଥିରେ ସମପତ
 ଦେବାଦଳ ହତ ଚେତନା ସା ୧୨ ଉପର ସୋମ
 ବାର ସାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଶାସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର ସମାହେତ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଦେବାଦଳ
 ଅଧୋତତ ହେଉଅଛି ।

ଏତ ତା ୨୦ ଉପରେ ସେସ ଦେବା
 ସପ୍ତାହରେ ସୁନୁପ୍ରଦେଶରେ ୩,୦୫୨ ପ୍ରକ-
 ପ୍ରକାରରେ ୨୨,୦୫୫, ଉପସ୍ଥିତିରେ ୩,୧୦୦
 ବଚେରରେ ୨୧୨୫ ଏବ ବଚେରରେ ୧୮୨୧
 ଜଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାୟ ପାଇଥିଲେ । ସୁନୁପ୍ରଦେଶ
 ଏବ ବଚେରୀକାର ଅବ କ୍ରମାବତ ବୁଝି
 ହେଉଅଛି ।

ମହାନାଥ ଉପସ୍ଥିତିର ଉପସ୍ଥିତିର ବାବୁରୁ
 ଅପନା ସୋମବାର ବାସ ହେଲ ଗାତ୍ରିରେ
 ଦରଦାକୁ ଯାହା ଦର ଦିନାର ବିଲିଗର
 ବାବୁରୁ, ଏକମା, ଜଣ୍ଡା, ତାଲିଗରଣ ଓ
 ନିଧୋର ପରଦର୍ଶନ ଦରଦେ ଏବ ଏହି ମାସ
 ତା ୧୨ ଉପରେ ଦରଦାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମତ
 ଦରଦେ । ବଚେର ବେପାର ଉପସ୍ଥିତିର
 ବାବୁରୁ ସଙ୍ଗରେ ଉପର ଦରଦେ ।

ଦେବାଦଳ ସୁଦେଖା ବ୍ୟାପାର ଘଣ୍ଟିର ମୋଟ
 ବମାରେ ହେଉ ଦରଦା ଉପର ଦଣ୍ଡ ପାଇ
 ଜନସାହେବନକାରେ ଅପରି କରି ଜାମିନରେ
 ଗଣସ ପାଇଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ
 ଅପରି ବିଲିଗରେ ଦେବକ ଦାବଦାସ ଦଣ୍ଡ
 ଦାହେଦେ କିମ୍ ଅଦାଲତର ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡ
 ବାହାର ରଖିଅଛନ୍ତି । ଅପର ପ୍ରମାଣ ଦେବାଦଳ
 ସ୍ଵୀକାର ହଲେ ମଧ୍ୟ ଜରିମାନା ଅନ୍ୟ ଅଧିକ
 ଦୋଇଥିବାର ବୋଧ ହୁଅଇ ।

ସାକପୁର ନାହିର ୦ ୧ ମୁର ସାଧା ଦାଲକୁ
 ତ ୧ ଉ ମୁର ଶାଖାଗାଳ ତ ହାହା ଉପରେ
 ମା ୫ ଉପରୁ ଉକ୍ତ ଦେବ ଦହି କିମନ୍ତେ
 ଅନୁସାର ଦାହିବା ଓ ହାକପୁର ପ୍ରମାଣମାନ
 ହିତ । ମୌ । ଉପସ୍ଥିତି, ଅନୁଅ, ଉପକା-
 ଗୋପାଲପୁର ଓ ଦାଉଣୀଧାରେ ୧୩ ଏକର-
 ୩୨୫ ଜମି ସରକାରୀ ବ୍ୟବହାରେ ଉପର
 ଦେବାଦଳ ବଚ୍ଚାୟ ଉପସ୍ଥିତିରେ ହଜ୍ଜିପତ
 ଦରଦା ଉପସ୍ଥିତିରେ ବାହାରଅଛି ।

ଏତ ତା ୨୦ ଉପରେ ସେସ ଦେବା
 ସପ୍ତାହରେ ସୁନୁପ୍ରଦେଶରେ ୩,୦୫୨ ପ୍ରକ-
 ସୁନା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବଚେରରେ ୨୧୨
 ବଚେରରେ ୨୦୫୨ ସୁନୁପ୍ରଦେଶରେ ୧୦୨୨
 ପ୍ରକାରରେ ୫୧୧ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ୩୩୩
 ମୁର ଉପସ୍ଥିତି । ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ମୁର ସାମନ,
 ସୁନା । ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୋଟ ମୁର ୪୨୫୦
 ପ୍ରକାର । ସୁନା ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହ ଏବ ଏତ ବଚେର
 ଏହି ସମୟର ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏ ସପ୍ତାହର ଅଧିକ
 କିଶା କୋଇବାକୁ ଦେବ ।

ସମ୍ଭବପୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀରେ ପାଠ ଦରୁ ଓ
 ବାମଗ୍ରା ଦେବମନ୍ଦିର ନବବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ମାଣରେ
 ଚଳମାଟି (ଦେଖିଲ) ର ଶଶୀ ଅଧିକାର
 ଦୋଇଅଛି । ଏହି ମାଟି ବିଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରକାର
 ଦରଦାରେ ଅପରା ଦରଦ ବୁଝି ବାମଗ୍ରାଧିକାର
 ଦରଦାରେ ଜଣେ କେହି ଅପର ଚଳଦାସ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦରଦ ଅଛି । ଅନ୍ୟା ଦରଦା ଚଳମାଟିର
 ଜେଲଦା ଓ ଅନ୍ୟା ଦରଦା କ୍ରମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋଇ ଉପର ଜାତା ପ୍ରାକରେ ବିଲିଗ ଦେବ
 ଏବ ବାମଗ୍ରା ଗଜାକ ଯୋଗେ ଉତ୍କଳରେ
 ବୋଧିଏ ନୂତନ କ୍ୟାମସାପର ବାଟ ପଡ଼ିବ ।
 ସୁଦେଶର ଉପରେ ବାମଗ୍ରାଧିକାର ନିରନ୍ତର
 ସାହସ ଉପାଦ ଏବ ଯହିଁ ଅନ୍ୟା ପ୍ରସଂସାର
 ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଉଚ୍ଚ ଦରଦାଦର ସୁକ୍ତି ପାଣ୍ଡେ ୧୦
 ଦକାର ଗଜା ଜମା ଦେବାଦଳ ଦେଖି ଚହିଲ
 ନାର୍ଯ୍ୟ ନିଦାହରୀ ଦର୍ଶି ଉଚ୍ଚ ମହୋଦୟ
 କର ମୁକ୍ତି ବଚେରୁ ଜମିର ଦରଦ ଅଗିକାର
 ଓ ସେହି ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପତର ପ୍ରାକ ସମ-
 କରେ ପ୍ରକାରସହାୟ ଉଚ୍ଚ ମହୋଦୟକର
 ଅଗିଗ୍ରାସୁ ନାଶିବା ଓ ବିଲିଗର ସୋମା ଦାର-
 ଗର ଦାକରେ ଜମିଗର ଉପ ଦେବାଦଳ ପ୍ରୁର
 ଦରଦ ଅଛି । ଏହି ପାଣ୍ଡେ ହେଲେ ଶାନ୍ତ
 ଅବସ୍ୟାଗାୟ ଗଜା ଜମା ଦେବାଦଳ ପ୍ରୁର
 ଦେଖା ତ ପ୍ରକାର । ଦୋସ ହିତର ଦରଦା ଏବ
 ଦେଖା ଅନ୍ୟା ଦାକ୍ତିକର ସୋମା ଦେହୁ
 ଏପରି ହୋଇଅଛି ଏବ ବଚ୍ଚା ପ୍ରକାର ଓ ଅନ୍ୟା
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେପରି କେବା ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ରହିଲୁ ଏବକ ବୁଝା ଯାଉଅଛି ସେ ଏ
 ଦେଶରେ ଧନର ଅଧିକ ଅପେକା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ
 ଅଧିକ ଅଧିକ ।

ଏତ ଦରଦା ବେଲେରେ ବି ଏବ ଓ
 ଏବ ଏ ପ୍ରକାରର ପ୍ରକାର ଦୋଇଅଛି
 ମାଟି ବାଲକାରେ ବେଲେନପା ଦରଦେଲ
 ନାମ କାହିଁ । ଓଉପାକୁ ବୋଧିକର ସୁକା ଦାମ
 ନ ହୁବା ବଚ୍ଚା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ବିଷୟ ଓ ଏକା ଉପ-
 ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାର ଦରଦେର ଚିକା । ବି ଏପାସ ଦର
 ଦାକମ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଦେଖା
 ଦରଦାକୁ ସମସ୍ତେ ମୁକ୍ତି ମାଟି ଉପସ୍ଥିତି-
 ଦାକ ଅଧିକର ଗୋମା ଦରଦେର ଦେବେ
 ବାହା ବୋଧରୁ ଏ ବଚ୍ଚା ଦରଦା ଦାହିଁ ।
 ଅନୁର ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତିର ମାଟି ଦାକମ ଦେବେ
 ଏପରି ଦୁଃଖ । ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥିତି
 ପ୍ରକ ମତ ଓ ବଚାଦନା ପଡ଼ିବ ସୁବଦାକର
 ପ୍ରକ ବଚାକ ଦୁଆ ଅଟେ । ଏବ ଏ ପାସ ଦର

ଓଡ଼ିଆର ଦରଦା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ହେଉଅଛି
ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ଦରଦାକୁ ବା ଯାଏ ଦର
ଓଡ଼ିଆର ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଅଛି ଦେଖିବ ଶେଷ ଅବ-
ସ୍ଥିତି ଦେବା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯାଉଅଛି ।

ଦେଖାଯାଉଛି ନିଜେ ଉପଲବ୍ଧ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଏ ଉଲ୍ଲେଖ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ସଜ୍ଜତ ବ
ସ୍ତ୍ରୀର ଦାନ ମାରିବା ସଜ୍ଜତ ଅଟେ ଉତ୍କଳ
ଦୁଇପାଖରେ ସଦ୍‌ବ୍ୟାପ ସେହି ଅପ୍ରାପ୍ତ ଦୁର୍ଗ
ମାନ ଗୋପଣ କରାଯାଇଛି ସେ ସମସ୍ତ କ୍ରମଣ
ଦ୍ଵାରା ଶାନ୍ତା ପ୍ରଜାତ୍ୟାମାନ ସିଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ର ବିପ୍ରାର
ଦୁଇପାଖରେ ସଜ୍ଜତର ଦୁଇପାଖରେ ଥିବା
ଗୁଣବଳ ଗୋଡ଼ାଇ ପଦାର ପ୍ରସର ଦାନ
ଦୁଇପାଖରେ ଏକ ଦୟାଳୁ ଗଣନାଶିଳାରେ ସଜ୍ଜ-
ତର ଦେଖାଯାଇଛି । ସଜ୍ଜତ ରଜା ଏକ ପସ୍ତ-
ଦକର ସୁଖ୍ୟା ଲାଗେ ଗଜ ରଜା ଅବଦାନ
ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଦରକୁ ମାତ୍ରାତା ସଜ୍ଜ
ଉପାଦାନ ଉପର କହେ । ଅବଦାନ ଅନ୍ୟ-
ମାନେ ଅଶାନ୍ତରୁ ଓ ଉଲ୍ଲେଖ ବୋଧକ ଏପ୍ରକାର
ଦକର ଦର ଅବଦାନ ସେହି ମାତ୍ରାତାସୁକା
ଉପାଦାନ ଦେବାମଦେବା ଦାଉର ଉତ୍କଳର
ଉପାଦାନର ପ୍ରତି ବହୁତ ଅବେଶ ପ୍ରକାର
କଲେ । ଦେଖେ ସଜ୍ଜତରେ ସମସ୍ତଙ୍କରେ
ଉପାଦାନ ଦେବାମାନ ନିଜମ ଦେବାର ଦେଖିଅଛି ।
ମାନଙ୍କୁ ସଜ୍ଜତରେ ସେପରି କ ଦେବାର
ବହୁ ଦାନର ଦୃଷ୍ଟିଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ସୁଦରଦା ସପତ୍ନିକ ଦୁର୍ଗମଣ୍ୟ
ଦୁର୍ଗମଣ୍ୟର ଦରମାସ ତା ୨୪ ରଖରେ
ମାତ୍ରାତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୨୦୦
ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଦେବରେ
ଅଛନ୍ତି । ଅଗାମୀ ସେମାନଙ୍କ ସେ ଲୋକର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉତ୍କଳି ବଙ୍ଗାଲେଇକୁ ଯାକା ଦରଦେ,
ସଜ୍ଜତ ପ୍ରକରେ ବହୁ ସମାବେଦ ସଜ୍ଜତ ବାଦା-
କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧା ହେଉଅଛି ।

ମହାଦେବେ ଦେବେତ ବର୍ତ୍ତ ଦେଲ ଗୋଟିଏ
ଶିଳା ଦେବାଳୟ ପ୍ରାୟ ଦୋଇ ବଲେଇ
ଫଳାକ, ରୁମ୍ଭାକ, ଉପଦର ପ୍ରଭୃତ ନାହିଁ ଶିଳା
ଦେବାଳୟର ଉତ୍କଳ ବର୍ତ୍ତ ଦେବାଳୟ ଦେଖି ୩୦
ଦରଦର ଦୋଶାଏ ନିଜିମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରକାର
ନାହିଁର ଅପ୍ତ ବର୍ତ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଦରଦର ଠିକା
ଦେଉଅଛି । ଏହି ଦେବାଳୟର ପ୍ରାୟ ଗର ନ
ଥିଲା । ମହାଦେବଙ୍କର ଏକାକର ଉତ୍କଳ
ଦେବାଳୟରୁ ବହୁ କ୍ରମଣ ଅବସ୍ଥା ଦର ସୁଦରଦା
ଦର ଦୁର୍ଗମଣ୍ୟର ଦାଦା ଅପଣ ଦରପ୍ରକାର
ସୁଦରଦା ଅପଣ ସଜ୍ଜତ ସୁଦର ଦର ଦେଖ

ଓଡ଼ିଆର ଦରଦା ର ମାନସ ପୂର୍ଣ୍ଣକରେ ଏକ ସେ
କାଳରେ ଗଣ ସମାବେଦ ହୋଇଥିଲା ।

ଗଜ ସୋମବାର ଗ୍ରୀଷମଣୀ ଦର ଏଠା ମେଡ଼.
ଦର ଉଲ୍ଲେଖର ଉତ୍କଳମାନେ ମଙ୍ଗଳାଦାନରେ
ଓ ସଜ୍ଜତେସୁ ମର ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳ-
ମାନେ କରୁନାକାରରେ ଏକ ଉତ୍କଳୀୟ
ଉତ୍କଳମାନେ ବଜ୍ରଦେବାଦରେ ସରସ୍ୟ ପ୍ରକମ
ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ମେଡ଼ଦର ବଲେଇ ଉତ୍କଳ-
ମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏକତ୍ର ପୂଜା କରୁନାର
ଦେଖି ଦେଖି ଅନୁକୂଳ ହେଲ । ସରସ୍ୟେ ମର
ଉତ୍କଳମାନେ ଏକତ୍ରମାନେ ପୂଜା କରୁନାର
ଦେଖିଥିଲେ ବହୁ ପ୍ରକାର ଦୋଇଆକା ।
ସରସ୍ୟ ପ୍ରାୟ କରେ ଉପାଦାନରେ ପୂଜା ହୋଇ-
ଥିଲା । ସରସ୍ୟେ ମର ପ୍ରକମାନଙ୍କର ବସ-
ତର ପ୍ରକର ଦୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମେଡ଼ଦେବ
ସୁଦର ପ୍ରକମ ଅଧିକା ଦୁଇଦର ଦଶମ ଦର
ଥିଲେ ଏକ ସେହି ଦୁଇଦର ଦାଉରାକର
ହୋଇଥିଲା । ଏଠାକାର ବଳ ଅବଦାନ ଅଧିକ
ଏକ ଦାଉରାକର ବର୍ତ୍ତରେ ଅବସ୍ଥା ଦେବାର
ଅନୁକୂଳ ଅଟେ । କ୍ରମେକ୍ରମେ ଦେବାଳୟ
ସରସ୍ୟକର ମନର । ଗୋଟିଏ ମାନେ ପ୍ରକର
ଏକତ୍ର ସେଠାରେ ଦାଦାକର ଅବସ୍ଥା
କରନ୍ତି ସଦ୍‌ବଦ ପୂଜାକରୁ ଯେ ପୂଜା କରୁନାର
କର ବ ?

ଗଜ ଉତ୍କଳର ଅପଣକୁ ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଏ
ଦରଦର ଦିଉସେପାଲ ବରଷରେ ପ୍ରାୟତ
ଦେବପ୍ର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଶେଲର ପ୍ରକାର
ଦାଉର ପ୍ରଥମ ବାର୍ତ୍ତ ଅଧିକେଶତ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଦେବାମାନେ ବାହୁ ବରଷକର ଗଣ
ସରସ୍ୟକର ଅପଣ ପ୍ରକର ଦରଥିଲେ ।
ଅନେକ ଉତ୍କଳେକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ବାଉରମାନେ ଉତ୍କଳ, ବାଉରକର ଓ
ଦରଦ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରକର ଦାଦାପ୍ରକାର ଶିଳା
ଦେବାଳୟ ଉପସ୍ଥିତ ବହୁ ଦାଦାମାନଙ୍କୁ ସରସ୍ୟ
କରୁଥିଲେ । ଗାଉରମାନଙ୍କ ଦେବାଳୟର
ବାହୁ ଧୀରେନୁନାଥ ଦୋଧ୍ୟ ଓ ଓଡ଼ିଆ ବାହୁ
ଶରୀର ଦୁମାର ସେନ ସୁଦ ସମ୍ପାଦକର ବରଷା
କରାନରେ ପ୍ରକର ଅପଣକୁ ସାଧାରଣତା ସମ-
ସ୍ତରେ ଏହି ବରଷରେ ଶିଳା ଦୁପର ।
ସେକେବେକର ଉପାଦାନ ପ୍ରକାର ଦେଲ ସେ
ବାଉରମାନେ ସଜ୍ଜତର ଦେବାଳୟରୁ
ଦେବକ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ସରସ୍ୟ ପ୍ରକାର ସଜ୍ଜତ
ଦେବାକୁ ବହୁ ବ୍ରତ ହୋଇଅଛି । ଶିଳା
ଶେଷ ଦେବା ଉତ୍କଳରେ ସରସ୍ୟ ମହୋଦୟ
ଦୋଶା ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଦରଦର

ଥିଲେ । ଦେବାଳୟ ଗୋଟିଏ ସଜ୍ଜତ ମିଳିଥିଲା ।
ଓ ଅବଦାନେ ସଦେଶୀୟ, ବାଉ, ଦରଦ
ଦକା ପ୍ରକର ପ୍ରକାର ଯାଉଥିଲେ । ସରସ୍ୟ
ଅପ୍ତ ମେଦ୍‌ରମାନଙ୍କ ଦୁଇକୁ ଅଦାୟ ହୋଇ-
ଥିଲା । ସରସ୍ୟ ମହୋଦୟ ସମ୍ପାଦକର
ଉପାଦାନ ଓ ଶିଳା ଦେଖି ଅପଣକୁ ସରସ୍ୟ
ହୋଇଥିଲେ ଓ ୧୦୦ କା ଦାଦାଦାନ
ଦେବାଳୟ ପ୍ରକାର ଦରଥିଲେ ।

ଅନୁମାନକର ଦିଶକର ଉପସ୍ଥିତ ଉତ୍କଳ
ସାଦେବ ବର ସୋଦପ୍ରକ ମହୋଦୟ ମରମାସ
ତା ୨୧ ରଖ ଗଣରେ ଦେଖିବା ଦାଉରାକର
ଓ ନୁଦାଦା ଦେଖି ଦିବାର ଶିଳା ଦୁର୍ଗମଣ୍ୟ
ଦେଲ । ସାଦେବ ବରରେ ଦେବ ମଧ୍ୟରେ
ଶୟନ ଦରଥିଲେ, ଦେଖି ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ
ସୋଦପ୍ରକର ସଜ୍ଜତର ଦୁଇକର ଗୋଲକ
ଓ ସାଦେବଙ୍କ ସରରେ ସାଉଥିବା ଗୋ-
ଲକ ଗାଉର ଏଠାକାର ଗୋଲକ ପ୍ରକର
ଥିଲେ ସରସ୍ୟ ମେଦ୍‌ରମାନେ ଦେଖିଲ ଏକ
ପାଉର ହିଲମିଲି ଦାଦି ପ୍ରକେଶ ଦର ଉତ୍କଳ
ଦୁର୍ଗମାନ ଏକ ସରଦାର ଦେବେବ ଓ
ଫଳେ ଉପସ୍ଥିତ ମରସ୍ୟ ଦେଖିଲ ଦେଲ
କଲେ । ଅପଣକ ଦାଉର ମଧ୍ୟରେ ସାଦେବ
ମହୋଦୟଙ୍କର ବାଉରକର ଶିଳା ଏକ ପ୍ରକାର
କରସ୍ୟ ଦେଖାଦିପକ ଓ ଦାନକର ଥିଲା ।
ପରଦକର ପ୍ରାୟତାକରେ ଅନୁକୂଳ ଦେବାଳୟ
ଉପାଦାନ ଦେଖାଯା ନିଦରରେ ଦେବେବ
ଲିଖା ପାମ୍ପାଲ, ବାଉର ଉତ୍କଳର ସଜ୍ଜତ
ମିଳି ଚାହିଁ । ଲେଖାଦା ନିଦରରେ ଦେବେବ
ଅପଣକୁ ଦୁର୍ଗ ପ୍ରକରାକୁ ଅନୁମାନ ଦେଲ
ଅଧିକ ମେଦ୍‌ରମାନେ ଦେଖାଯାକୁ ପ୍ରକର ରଖି
ସେହି ବାଉର ଉତ୍କଳରେ L ପ୍ରକର ଥାଇ ସୁଦା
ଦେଖିଲ ପ୍ରକାର ଦାଉରକ ସୁଦରୁ ଦେଖାଯିବା
ଦାଉର ସେମାନଙ୍କ ଦାଉର ଦେବେବର ଅବ-
ଦେଲ ଦୋଇଅଛି ଦାଦା ସରସ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଯାଉଅଛି ।
ଏପରିପ୍ରକରେ ସରସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକରମାନଙ୍କ
ଅଧିକୃତାଦାନ ଅଧିକର ଦେଖିଥିବା ଦାଉରା
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ସଜ୍ଜତରେ ଅନୁମାନ ଦର
ପାଉର ।

ସରସ୍ୟପ୍ରକର ଉତ୍କଳ ସରସ୍ୟାକୁ ଉତ୍କଳ ଦରଦ-
କର ସତ ୧୯୦୭ ସାଲ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀଏ ସିଲିପ୍ପା
ମହୋଦୟ (ଅଧିକ ଦୋଶ) ଅଦାନ ଦେବେବ
ସରସ୍ୟ ପ୍ରକର ପର ଦରଦର ଦେଖାଯିବା
ଦେଖିଲ ସରସ୍ୟ ପ୍ରକରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା ।
ସେପରି ମୋଗଲସୁ ମହୋଦୟ ପ୍ରକାର ଦର
ଅଧିକ ଦୋଇ ମହୋଦୟ ମରସ୍ୟ ମେଦ୍‌ରମାନଙ୍କ
ମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକର ଦରସ୍ୟକୁ ଦରଦ

ବାଲେ ସମ୍ପାଦକ ଭୂଇଁ ଦେଲେ ଓ ସେ
 ଅଦେବ ତାଙ୍କୁ ଭୁକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଥିଲେ ।
 ତହିଁ ଉପରେ ଗୋପନୀୟ ଉପାଦାନ ଲେଖ
 କ ପୁସ୍ତକ ଦମା ଗୋପନୀୟ ବୋଲି ବୁଝିବାର
 ବଳି ସବେବ କ ଥିଲା । ସେଦେହାଳ ସେ
 ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ଥିଲା ବହୁ ମଧ୍ୟରେ
 ସେ ପ୍ରଦାଣ କର ତାହାନ୍ତି, ସମ୍ପତ୍ତି ଲିଖିତ
 ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ପ୍ରଦାଣ କରଣ ଅଦ୍ୟାୟ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି କରପିୟତ ଭୂଇଁ
 ନବଶ୍ରମେଣ ସନ୍ତୋଷକରଣ ବଦେକନା କର
 ତାହାନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରେୟମାନ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗଣ ଏ ଶ୍ରେଣୀ
 ସମାପ୍ତ ପଞ୍ଚ ଦେଉଥିବା ପ୍ରଦାଣେ ବହୁ
 ଶୁଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହି ଅନ୍ୟାୟ ଅଭରଣ
 ନିରାନ୍ତ ଅଦ୍ୟାୟ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରତି ବହୁ
 ଉପାଦାନକର୍ତ୍ତାମେଣ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 କ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁକ୍ତ ପଞ୍ଚିତାରେ ଦୋଷ
 ସ୍ତ୍ରୀତାର ପଞ୍ଚ ନ ବାହାରଣ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁକ୍ତ
 ପଞ୍ଚିତାର ପ୍ରତିକରଣ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ସରଦାସ ସମାପ୍ତ
 କରୁଥିଲେ ପ୍ରତିକରଣ କର ଶରଣ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ସରଦାର ନକେଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଦ୍ୟାଦି
 କମ୍ପା ବଞ୍ଚିପନ ଶୁଣା ନିମନ୍ତେ ପାଇବ ନାହିଁ ।
 ଗୋପନୀୟ ସରଦାସ ତାଳନପଞ୍ଚ ପ୍ରଦାଣ
 ନିବାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ନବଶ୍ରମେଣ ଅଦ୍ୟାଦି
 ସମାପ୍ତ ପଞ୍ଚକୁ ପ୍ରତିକରଣ କୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
 ସମାପ୍ତ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତି ଏହି ବସ୍ତୁକ୍ରମେ କର ଅଛନ୍ତି
 ସେ ତାହା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଏକତା ସାବଧାନ
 ହେବେ । ମାତ୍ର ବସ୍ତୁକ୍ରମେ ମହତପଞ୍ଚକୁ
 ପ୍ରଦାଣ ପାଇ ନାହିଁ ।

ଉପାଦାନ ପାଦର ସ୍ୱା ସାଦେବ, ବାବୁ ସୁଦାମ୍
 ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଏବଂ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅଦ୍ୟାଦି ମତେ ନତ ପୁସ୍ତକ ଶୁକ୍ତିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା
 ସମୟରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ହିଁ, ଅଧି,
 ନିଏ ଦୋଠିରେ ଓଡ଼ିଶାର ସୁଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର
 ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସ୍ୱାସାଦେବଙ୍କ ବଦାୟ ଉପକରଣରେ
 ଏବଂ ସଂକଳନ ହୋଇଥିଲା । କି ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ
 ସେଣାୟ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ନ ୧୦ ଶ ଦେଖାୟ ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟେବ ବଦଶିବ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର
 ଯଥାକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ପାଦୁା ସ୍ୱା
 ଶାଦେବ, ଦାବୁ ସୁଦାମନକୁ କାୟଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ
 ପ୍ରତି ସାଦେବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମହତପଞ୍ଚକୁ
 ଦାର୍ଯ୍ୟର ସୁଖ୍ୟାଦି କର ବହୁଥିଲେ ଓ ସେ
 ପରଲକ୍ଷ ଓ ଗଢ଼ନାଚରେ ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁର
 ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦେଶ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତୁର ପ୍ରତି
 ବହୁ ସୁଖ୍ୟାଦି ଆଉ କେ ସମସ୍ତ ସୁଖ୍ୟାଦି
 ଅନିଶ୍ଚୟ କରୁଥିଲେ ଅଧି ଦେବେଦର୍ଶ

କିଛିଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଣଦ୍ୱାରା
 ଅଦେବ ଉପକାର କରୁଥାନ୍ତେ । ତାହାଙ୍କ
 ବଦଳରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ କହୁ ବୁଝିବ
 ଅଛନ୍ତି । ସାନ୍ତାଳର ବସ୍ତୁ ଏହି ଯେ ତାହାଙ୍କ
 ପ୍ରାଚରେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଭୂଇଁଙ୍କର ସାଦେବ ନିୟମ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେ ଓ ଦେବେଦ ମାସ ପରେ
 ବଙ୍ଗୀୟ ଶିକ୍ଷା ବଦଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବେ
 ଏବଂ ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ସମସ୍ତକରୁଥିଲେ ଅସମ୍ଭବ ହେବ । ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ
 ସ୍ୱାସାଦେବ କହୁ ଶୁଭରେ ସଦେଶ୍ୟର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବେ ଓ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁକରଣେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଭୂଇଁଙ୍କର
 ସାଦେବ ବଦାୟ ବଦଳରେ କହୁଥିଲେ କ
 ସ୍ୱାସାଦେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଏଠା ଲେଖକଙ୍କର
 ଅଦର ଓ ସ୍ତେଷ ଦେଖି ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅନୁକରଣ
 ହେବାକୁ ସେ ସାଧ୍ୟାସାଧ୍ୟ ନେହା କରୁଥିଲେ ଓ
 ଦେବେ ସରଦା କ ଦେଉ କଥାକହ ପରମାଣରେ
 ସଫଳ ହେଲେ ଅପଣାକୁ ଧନ୍ୟ ମଣିବେ ।
 ଅଧ୍ୟାପକ ସର ଉଚ୍ଚ ହେଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବଦଳସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ ୧୯୦୩
 ସାଲର ବଦଳକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଓଡ଼ିଶାର
 ସାମନ୍ତର ଦାଖଲ୍ୟ କ୍ରମେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅସୁଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବଦଳ ଦାଖଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧,୦୪,
 ୨୫୨ କା ଏବଂ ବଦଳର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୨,୨୫,
 ୫୫୫ କା ଥିଲା । ଅଦେବ ବଦଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦେବେ ସରଦା କ ଦେଉ କରୁଥିଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପ୍ରତି ଅଛି । ମାତ୍ର ଦେବେଦ ସୁଦେବ ଅଧିକ
 ସନ ୧୮୯୩୧୫ ସାଲରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାମନ୍ତର
 ଦାଖଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧,୧୫,୫୫,୯୨୭ କା
 ଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏବଂ ଦେବେଦରେ ବଦଳର
 ଟ ୩୨ କା ଦରରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ଅଛି । ଏବେ
 ଅଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତିକରଣ ଦାରଣ ଏବଂ ମାତ୍ର
 ଦେବେଦରେ ପ୍ରତିକରଣର ଅଦେବ । ଓଡ଼ିଶାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନେ ସାହାଜରେ ଯାଉଥିଲା, ଏବେ
 ଦେବେଦରେ ଯାଉଅଛି । ଦାଖଲ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦେବେ ସାହାଜର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବଦଳରେ ୨୫୫ ଶତ୍ରୁ ଏବଂ ବଦଳର
 ୨୫୫ ଶତ୍ରୁ ମାତ୍ର ଦେବେଦ ସୁଦେବ ୩୭୫ ଶତ୍ରୁ
 ସାହାଜ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦାଖଲ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅସୁଅଛି ।
 ସେହି ଦାରଣକୁ ବଦଳର ଅଧିକ ୧୯୫,୫୮୨
 କାଲି ଏ ବଦଳର ଅଧିକ ୧୯୫,୦୫୫ କା । ଅଧିକ
 ୧୯୫,୫୮୨ କା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଚାଳରେ
 ବଦଳର ସାହାଜରେ ୧୯୫,୨୫୫ ଓ ୧୯୫,୫୫୫
 କା ଅଧିକ ୧୮୭୫ କା ବଦଳର । ବଦଳର

ପାଦିରେ ଟ ୧୦,୦୮୮ କା ନିମା ସୁଦାୟ
 ଅଧିକା ଦାୟ ବଦଳର ଦାୟ ଯାଉଅଛି । ସୁତରାଂ
 ବଦଳର ସାହାଜ୍ୟ ଅଦେବ ଦୋର ନାହିଁ ।
 ବଦଳର ଏବଂ ଦେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଦଳର
 ମଧ୍ୟରେ ସାମନ୍ତର ସାହା ବଦଳର ଏବଂ ମାତ୍ର
 ପ୍ରତି ବଦଳର । ଏବଂ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦଳର
 ସାହାଜରେ ବଦଳର ଦିବା ଅଧିକା ବଦଳର
 ଏବଂ ବଦଳର ବଦଳରେ ହୋଇଲେ ୮୭,୧୮୭
 ଲେଖ ନିମାସୁଦ ବଦଳରେ । ବଦଳର
 ଅଦେବ ଦୁଇପୁଞ୍ଜରୀର ଲେଖ ଦେବେଦର
 ନିମନ୍ତେ ବଦଳର ଦିବା ଅଧିକା ବଦଳର ।
 ବଦଳର ଦାଖଲ୍ୟକୁ ନାହାଜରଦା ଅଦେବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପ୍ରତିକା ବଦଳର ପ୍ରଧାନ ଦାରଣ ଅଦେବ ।

ସାଲର ଆଦା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାଲୟା ଦାଧୟକ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମାଲେଇ ପ୍ରତି ଦାମତ ଏବଂ ଦୋଷାଳ
 ବଦଳରରେ ସରଦାସ ଦାମତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦାମତ ତାହାର ଏବଂ ବଦଳର ପ୍ରତିକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାଲେଇ ପ୍ରତି ବଦଳର ପ୍ରତି-
 ହାକୁ ସେ ତାକୁ ଅପଣା ବଦଳରେ ଦେବେଦ
 ଦେବେଦ ପରେ ଅସାମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସହର ପରାମର୍ଶ କର ତାକୁ ଅଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମା
 ଦେବେଦକୁ ସେ ଅସାମ ଦେବେଦକୁ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରତିକରଣ
 ହେଲା । ତାହାର ବଦଳର ପ୍ରତିକରଣ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ
 ଦେବେଦ ପାଇ ବଦଳର ପାଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାଲେଇ
 ବଦଳର ପ୍ରତିକରଣରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି, ତାହା
 ବଦଳର ଅଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅପଣାକର ଅପଣାକର ବଦଳର
 ତାହାର ବଦଳର ପଦେଦ ପ୍ରତି ବଦଳର
 ନାମା ପ୍ରତିକରଣ ଶୋଳ ପ୍ରତିକରଣ ସହାଜ ନ ପାଇ
 ପରକୁ ଫେର ଅସିଲା । ଦୁଇ ବଦଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଏବଂ ତାହା ପ୍ରତିକରଣ ପାଇ ପାଇଲ
 ଏବଂ ବଦଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦେବେଦ ଦୂର୍ଗଣ୍ୟ ଦେବେଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସଦେବ ମତ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତିକରଣ ମାଲେଇ ଦେବେଦକର ମାତ୍ର
 ଦେବେଦକର କରଣ ସମସ୍ତ ଦାମତ ବଦଳର ବଦଳର
 ଦରଣାୟ ଦେବେଦକୁ ସଦଳକରଣ ମାଲେଇକର
 ମଦୋଦୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦରଣାୟକୁ ଅସମ ନବଶ୍ରମ
 ମେଣ୍ଡାକାକୁ ପଠାଇ ଦେବେଦରେ ସେଠାରେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦରଣାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଦଳର ଦେବେଦ
 ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଦେବେଦରେ ଅସାମକୁ ଅଧି ଅପଣା ପ୍ରତି

ଠାରେ ପଢ଼ାଯିବ । ଉକ୍ତ ବାକ୍ୟର ନାଥାପାତ୍ର
 ବହିତର ପଠା ମୌଜାର ପୁରୁଣେ ପରମାତ୍ମାକୁ
 ଉକ୍ତମାନେ ଭୁଲି ପାଏ ଭଜନର ସେବ
 ଉକ୍ତ ପାତ୍ର ଉକ୍ତ ଭଜନରେ ରଖାଇଥିବା
 ଉକ୍ତ ଭଜନ ପଠା ଠାରୁ ମୁକ୍ତ ପରମାତ୍ମାକୁ
 ପ୍ରକାଶ କରି ସେ ମଧ୍ୟ ଏଠା ସବୁକୁ ଚଳିତ ମାତ୍ର-
 ଶୁଣିବେହୁଏ ଅସମାପନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବଦଳ-
 ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଛି । ଅତୀତ-
 ଶକ୍ତିର ଅତ୍ୟାଚାର ସମାପନ କର ।

ପ୍ରଗତିର ବାହୁରୁ ପ୍ରସାରେ ।

ଏକ ଦା ମ ଶକ୍ତି ରହିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସମୟରେ ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ସମଗ୍ରଣ ମାନବର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶେଷରେ ବାହାକୁ ନାବାଳକୁ
 ଦୁଇରେ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ । ସେ ସମୟରେ
 ବନ ଧନ ବୋଲୁଥିଲ । ମାନବର ମହୋଦୟ
 ସ୍ଵାଧୀନ ହୋଇ ନାହିଁ ସମାଧୀନ ହୋଇ
 ତତପରେ ସ୍ଵାଧୀନ ଓ ବଳପାତ୍ର ବାଟେ କେଳିଗାନ,
 ଓ ତାକୁରଖାନା ପରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ କେଳି
 ଲାଭ ବୋଲି ଅନ୍ତଃଶକ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କ
 ରେ କରୁନାମ ଦେଲେ । ସମ୍ପର୍କପ୍ରସାର ଓ
 ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କ ଉକ୍ତ ପାତ୍ରରେ ନାବାଳକୁ
 ସତ୍ୟା ପ୍ରକାଶକାର ସୁସ୍ଵୀକୃତ ଓ ଗୌରୀଦାସ
 ଓ ପ୍ରକାଶକାର ଯାତ୍ରା ହୋଇ ପ୍ରକାଶକାର ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ମାନବର ମହୋଦୟ ସମ୍ପର୍କପ୍ରସାର
 ମଧ୍ୟରେ ଉପଦେଶନାକାର ସଦାସୟ କୋଳ
 ବାହାକୁରୁ ପ୍ରକାଶକାର ମହୋଦୟ
 କୋଳରେ ଦାତ୍ତ ଓ ସାଧାରଣ ଧର୍ମାତ୍ମା
 ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝି ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେ ସାହେବ
 ବାହାକୁରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷ ସହକାରେ ବାହାକୁ
 ଧର୍ମାତ୍ମା ଦେଇ ଦାତ୍ତ ଶେଷରେ ଉପାଦ
 ହୋଇ ଓ ସୁଦା ବହାଦୂରୀର ଧର୍ମାତ୍ମାର
 ଦାତ୍ତପ୍ରକାଶକାର ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ କର
 ବୋଲୁଥିଲ ପ୍ରକାଶ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନକୁ
 ସୁକାଶିତ ସୁକାଶିତ ଓ ସେହି ହୋଇ ଓ
 ଦାତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି କେଳିଗାନର କୋଳକୁ
 ମନେ କଲେ । ସେଠାରୁ କେଳିଗାନ ଉକ୍ତ
 ଦେବେତ ବହୁଲେବକ୍ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ
 ବିଭିନ୍ନରେ ଉପାଦାନ କରି ସମ୍ପର୍କରେ
 ନାବାଳରେ ସେଠାରୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ବାଲକେର ସଜା ଓ ଅନ୍ତ ଚକ୍ର ।

ବାଲକେର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବସର ଦେବେତ
 ମୌଜାର ପ୍ରସାର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ତରୁ ଚକ୍ର
 ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରକାଶକାର
 ସଜା ସୁଦ୍ଧା ସେ ଅନ୍ତ ପରଦର୍ଶନ କରି ସାଦା
 ଉପାଦ କରି ଅନ୍ତରା ବାଦା ମୌଜାକରଦିଗରେ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଅଛି ।

ସେ ସମୟ ମୌଜା ପ୍ରକାଶ ପରେ ପ୍ରସାର
 ଚକ୍ର ଦେବାର ଦେବୀ ଗଲ ସେ ମୌଜାର
 ପ୍ରକାଶକାର ଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଦେବି ଓ ଉପଦ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ । ଗଲଣା
 ସୁଦ୍ଧା ନର, ଉକ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ
 ଗଲ । ସରଦାସ ମୋର ବା ଅନ୍ତ ମହୋଦୟ
 ମାନବଠାରୁ ହେଉଥିଲେ ଯାତ୍ରା ତରଳ କରି
 ଅନ୍ତରୁ ଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ନାହିଁ ।
 ସେ ମୌଜାରେ ନାଥ ଅନ୍ତ ଓ ପ୍ରକାଶକାର
 ଅର୍ଥାତ୍ମକ ବସରୁ ବହାକୁ ତ ସାଧାରଣ ଦେବ
 ଶ୍ରୀମତ କଳ୍ପ ଦେଉଅଛି ସେ ମୌଜାମାନଙ୍କ
 ବଦେଲତା ମନେ ଏତଦ୍ଵାରା ବା ହୁଇବେ ବା
 କେଳିଗାନ ସରଦାସ ସାଦାସ ବସୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ଅଦେଶ ବୋଲୁଅଛି । ଗଲଣା ଏପ୍ରକାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇ,
 ଏହି ବାଦା ବହୁଅଛି ଓ " ଅନ୍ତର ଗଲ
 ଗଲଣାକର ସାଦାସ ବହୁ ବା ନ କରୁ ସେ
 ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ତରମାନଙ୍କର ପ୍ରାମାଣ୍ୟକୁ ପ୍ରକା-
 ଶକର ସୁଦାସ ସୁଦ୍ଧା ମଧ୍ୟର ଉକ୍ତରେ ନାଥ
 ଉପଦେଶ ଓ ଅନ୍ତରମାନଙ୍କର ଦୁଃଖକୁ ଦେଇ
 ନାଥା ହୁଇବେ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ କରି ଗଲଣାକୁ
 ଏହି ସତ୍ୟରେ ଅନୁମାନେ ବାହାକୁ ନିତପରେ
 ସତର କୁଣ୍ଡ ରହି ସପରଦାର ମଙ୍ଗଳ ଜନନ୍ତ୍ର
 ଅର୍ଥାତ୍ମକ କରୁଅଛି । "

ଅନୁମାନେ ସଦାସାଧିକ ସହକ ଏବଂ
 ଗୋଗ ହୋଇ ଏହି ସୁଦାସକୁ ନମନ୍ତେ ବାଳ,
 କେଳି ଗଲଣା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଉଅଛି । ପ୍ରକାଶ
 ଚକ୍ର ସମୟରେ ଗଲଣା ବାହାକୁ ଦାତ୍ତ ହୋଇ
 ସଦାକୁରୁ ଦେବୀଦା ଓ ବହୁ ମୋତରର
 ସାଧାରଣ ଉପାଦ କରିବା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକାର
 ଅନ୍ତ ଏବଂ ଗଲଣା ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୀତ କରିବା
 ଓ ଉକ୍ତର ମଙ୍ଗଳ ଦେବୀର ଏକାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶ । ଅନୁମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ମକ ବହୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କେଳିଗାନରେ ଉକ୍ତେ ନାହିଁ । ଗଲଣା
 ଠାରେ ସରଦାସ ମୋର କରି ସାଧାରଣ
 ପ୍ରକାଶ ଯାତ୍ରା ସହକ ରଖି ପ୍ରକାଶକାର କରିବ
 ଦେବୀ ଓ ଗଲଣା ଅଦାୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଓ
 ଅବଶ୍ୟକ ମନେ ଗଲଣା ଦେବୀ ଅବଶ୍ୟକ
 ନାବାଳର ଅନ୍ତ ପ୍ରକାଶକାର ଉପାଦ ଅନ୍ତେ ।
 ପ୍ରାୟ ସକଳଗଲ ଓ ଉଦାସରେ ସରଦାସ
 ବମାର ଅଛି । ନାଥ ସେପରିମାନ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ସେ ପ୍ରକାଶ ଦୁଃଖ
 ରଖିବା ଉକ୍ତ ।

ଦେବୀ ଓ କେଳିଗାନ ଦାତ୍ତ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବୀ ଦେବୀଦା ଦାତ୍ତରେ
 ଗଲଣା କେଳିଗାନ ସାହେବ ଉକ୍ତ ଦେବୀକୁ
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ' ଉକ୍ତର ପ୍ରକାଶ ' ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁକୃତ
 ହୋଇଅଛି । ଏବେ ଅନ୍ତର ଦାତ୍ତ ଏହି
 ଓ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁଲେ ମଙ୍ଗଳ ଉକ୍ତର ମନ
 ଅର୍ଥାତ୍ମକେ ପ୍ରକାଶ । ଦେବୀ ବସେଷ ବାହାକୁ
 ବସେଷ ନର ପ୍ରକାଶକାର କେଳିଗାନ ଦାତ୍ତ
 ମଧ୍ୟରୁ ଅର୍ଥାତ୍ମକେ ଉକ୍ତେ । ଏପ୍ରକାର ବସେଷ
 ଗଲଣା ହୋଇଅଛି ସଦାସାଧିକ ଶକ୍ତି କେଳି
 ଦାତ୍ତ । ନାଥ ବାହାକୁ ଉକ୍ତରେ ଏକା
 ସମ୍ପର୍କରେ ଦାତ୍ତ ଓ କେଳିଗାନ ସମ୍ପର୍କ କେଳି
 ପ୍ରକାଶ ବାହାକୁ ମଙ୍ଗଳ ଦେବୀ ବାହାକୁ
 ଦାତ୍ତ ଓ କେଳିଗାନ ଅନ୍ତରାସର ପ୍ରକାଶକାର
 ଗୋଗ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ କେଳିଗାନ, ମାତ୍ରାଣ,
 ମରଦାସ, ଏବଂ ହୁଇବେ ପ୍ରାୟ ଏ ଗଲଣା ସର-
 ଦାସ ଦାତ୍ତର ମାନବରେ ଅନ୍ତ ଦାତ୍ତ କରିବାକୁ
 ସମ୍ପର୍କରେ ନାବାଳକୁ ହୋଇଅଛି । ଏପ୍ରକାର
 ଅବସ୍ଥାରେ ମଙ୍ଗଳ ଦେବୀ ଦେବୀ
 ଦାତ୍ତର କେଳିଗାନରେ ସରଦାସ ଦାତ୍ତ
 କରିବାକୁ ସମ୍ପର୍କ ଦେବୀ ଏହିପରି ସଦାସାଧିକ-
 କର ଅବସ୍ଥାକୁ ଗୋଗାଏ । ଅନୁମାନେ ଏହି
 ମନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେବୀକୁ କୁଣ୍ଡଳ ଏବଂ ଉକ୍ତ
 ଦାତ୍ତମାନେ ଏ ମନେ ଅନୁମାନେ କେଳି
 ବୋଲି ହୁଇ ଉକ୍ତ ନାହିଁ । ଉକ୍ତରେ ଦେବୀ
 କେଳିଗାନରେ କେଳିଗାନ ଦାତ୍ତ ଓ
 କେଳିଗାନ ଦାତ୍ତମାନେ ହୋଇଅଛି ଓ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଦେବୀ ବୋଲି କେ-
 ମାନେ ଅନ୍ତରାସ ଏକାନ୍ତ ବା କେଳି ଗଲ
 ଗଲଣା ନାହିଁ । ବାହାରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଗୋଗ
 କେଳି ଦେବୀ ବାହାକୁ ସଦାସ ଦେବୀ ଓ
 କେଳିଗାନ କେଳି ଗଲଣା ମାତ୍ର । ଗୋଗ,
 କେଳିଗାନ କରି ଉକ୍ତର ସୁନ୍ଦାର ସର୍ତ୍ତା
 ନରଦେବୀର ଦାତ୍ତ, ସରଦାର ଉକ୍ତ ଦାତ୍ତ,
 ସଦାକୁ ଉକ୍ତ ଦେବୀରେ । ଉକ୍ତର ଅନ୍ତ
 ସଦାକୁ କେଳି ସେ ଗଲଣା ଥାନ୍ତେ କେଳି
 ଓ କେଳିଗାନ ଅନ୍ତରାସ କେଳିଗାନ କେଳି
 ଦାତ୍ତମାନେ କରୁଥାନ୍ତେ । ଉକ୍ତର ଦେବୀ କେଳି
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅନ୍ତରାସ ଦାତ୍ତ ଓ ଦେବୀ
 ଦାତ୍ତମାନେ ଦେବୀ କେଳିଗାନ ଓ କେଳିଗାନ
 କୁଣ୍ଡଳକୁ ସେମନ୍ତ ସଦା ଦେବୀ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଗୋଗ ବଦେବୀ ଦାତ୍ତମାନେ ସେହି ଦେବୀର
 ସଜା ବସ୍ତ୍ରମାନ ତ ଗଲେ । ଏହି ଦେବୀ
 ଦାତ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତରାସ ବହୁ ଦେବୀ
 କେଳି ଦେବୀ ବାହାକୁ । ଅନ୍ତରାସ ଏକା
 ଦାତ୍ତର କରିବାକୁ ଦେବୀ ସେମନ୍ତ ମାନବରେ

ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ସମାଜ ନଦେ କମ୍ପା ହେବେଣୀ
 ମଧ୍ୟେ ଦେଖିଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୁହେ । ହେବେଣୀ
 ଦାହମର ମଧ୍ୟରେ ଯେମନ୍ତଦେବୀ ଓ ହେବେଣୀ
 ମଧ୍ୟରେ ଦେମନ୍ତ ପ୍ରଦେହ ପ୍ରକ୍ତ । ମନୁଷ୍ୟମାତ୍ରେ
 କୁମର ଅଧୀନ ଓ ପ୍ରଦେହଠାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଶରୀର ସମାଜ ନୁହେ । ଏକଦଶକ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ବା
 ଚନ୍ଦ୍ରଦେବୀ ଏକଦଶକ୍ର ହେବେଣୀ ସୁଦେଶୀର
 ଦେବତାଠାରେ ଅବତାର ହେବା ଦକ୍ଷସୁସଙ୍ଗତ
 ନୁହେ । ପୁଣି ହେବେଣୀ ପାପଦୂର୍ତ୍ତୀମାନେ
 ପ୍ରଧାନସ୍ତ୍ର ଦେବୀସ୍ତ୍ର ଦାହମର ଦାହୀର କୁଣ୍ଡଳ
 ଶ୍ରେଣୀ କରପେଶକ୍ରରେ ଦରନ୍ତ ମନର,
 ବସନ୍ତ ହେବେଣୀ ଦାହମର କୁଣ୍ଡଳ ଦେମନ୍ତ
 ଦରପାରିନ୍ତ ନାହିଁ । ଏ ଦେବତାଠାରେ ମଧ୍ୟ
 ଦେବୀ ଜଳ ଦାହମର ଅଧୀନରେ ହେବ
 ସେସ୍ତ୍ରୀର ଅଟେ ।

ମାହାଙ୍ଗାର ଗୋଦାହ୍ୟ ମାମଲ ।

ମାହାଙ୍ଗା ପାଣ୍ଡି ଦତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ କିଦେବେ
 ଯୋଗ୍ୟ ଗୋଦାହ୍ୟଦାତ୍ର ମୁସଲମାନ କଦମ୍ବ
 ଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ବିଶ୍ୱକାର ଅନେକକୁ ନିଶାଅଛି
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୟାକର କରକର ଏହି କି ସେ ପାଣ୍ଡିର
 କୁଳିନୀ ହିନ୍ଦୁ କଦମ୍ବକର ଓ ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ
 ଶ୍ରୀମଦାଧିକାର ଲଳିତାର ମତେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦୁର୍ଗନ୍ତ
 ଏହି ସେ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡିର ସୁଖମାନ ଗଲଟର
 କଦମ୍ବକର ଗୋଷ୍ଠିଏହାହିଁ ଯାହାସ୍ତ୍ରୀର ସେ ଜନେ
 ବାହି ଦୁଧ ଦୁହିବା ସମୟେ ବାହି କାତମାଉ ଦୁଧ
 ଓ ଦେବାରୁ ସେ ବାକୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାହାର
 ପିତାଠାରେ ବାହି କଦମ୍ବ ଅବ ଉକ୍ତ ଦାହ
 ଲେନି ପଲାଇବା ସମୟେ ପଡ଼ିଲେ ସେଠାରୁ
 ଉକ୍ତ କମ୍ପୁର ଦୁର ଯାଇ ପାଣ୍ଡି ବାହୁ ନିହେ
 ବସ୍ତ୍ରୀରୁ ଦୁରଦାତ ଅନୁରରେ ପୁଣି ପଡ଼ିଲେ
 ସେଠାରେ ଦେବୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗଲଟର କଦମ୍ବକର ଓ
 ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ବାହୁ ହିନ୍ଦୁ ବା ବା
 ବାହୁ ଓ ମାଜ ଗାହିଲୁ କିନ୍ତୁ କଦମ୍ବରେ
 ଉକ୍ତେ କରକର ହେଲେ । ମାହାଙ୍ଗାରେ
 ଅର୍ଦ୍ଧେ ମୁସଲମାନ ଦାହାନ୍ତ ଓ ପାଣ୍ଡି ହିନ୍ଦୁଗାମ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଟେ । ପ୍ରଥମତଃ ଅବ ଶ୍ରୀମଦାଧୀ
 ଦକ୍ଷ ଦେବୀ କଦମ୍ବକରର ସହଚ ପ୍ରତିବାଦ
 କଦମ୍ବାରୁ ବାକ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସଦି ଗାହଦେଇ
 କଦମ୍ବ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଷ୍ଠିକୁ ରୁଦ୍ଧକରାଇ
 ମୁସଲମାନ । କଦ୍ମୁ ଅନେକ ଶ୍ରୀମଦାଧୀ ସମ
 ଦେବତାଠାରେ ଯାଇ ଉତ୍କଳ ସମାଜକୁ ଗାଳ ଗୁଲଜ
 ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣ୍ଡିକର ଉତ୍କଳମ କୁଅନ୍ତେ ବଦ୍ଧ
 କାଳିମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ଏସ୍ତ୍ରୀର
 ଉତ୍କଳ ଗଲଦାର ଆଦାରୁ ଯଠାରେ ସେ
 ସମୟେ ପାଣ୍ଡିର ସ୍ୱ ନା ସମସ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଯାଉ

ଥିଲେ । ସଦ୍‌ଗାମରେ ଥିଲେ ସଃ ଲା ପାଣ୍ଡି
 ରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ର କଦମ୍ବରେ
 ଗଲଟର ଚା: କଦମ୍ବ କ ବାକ ଅମଣ୍ଡରେ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକ ପାଳନପ୍ରାୟ ମନଶାସନ ଦେଲେ
 ଦାକୁ ନିଦେ କଦମ୍ବାରୁ ଦେବ ଚନ୍ଦେ ମର
 ମଲେ ଯେଦିବା ଦାକୁରୁ ଦୋଷ ଲଳିତ ଏହି
 ଦେବୁ ସେ ଜରେ ଦଲ ମାଂସ ଲେଇରେ
 କର ଦାହି ଲଳିତାରଦାହମାନେ କହରେ କ
 ବାହି ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଚନ୍ଦ୍ରୀ ଚ
 ଦଲ ବାହୁ କଦମ୍ବର ଅପେକ୍ଷା କ ଦଲ ଦଠର
 ଲରେ ଦର ଏକଦୋଷ ଅନୁରରେ ଥିବା
 ଦଂସେଇକୁ ଉଦାର ଯଠାରେ ଓ କଂସେଇ
 ଅସ୍ତ୍ର ବାରେ ଏ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଶୁଣି ଫେର
 ଗଲ ଅବଦନ ମାଂସ ଓ ଚର୍ମ ଲେଇରେ ସେ
 ଜରେ ଦରଅଛି । ସଃ ଲା: କହରେ କ ଏ
 ମାନଲ ପୁଲକ ଗୁଲଗୀ ନୁହେ ସେ ଏସ୍ତ୍ରୀର
 ଉପୋଚ କର ହିନ୍ଦୁଗାମ ଦକ୍ଷ ସବୁସ ଉକ୍ତ
 ଦୁଇ କଦମ୍ବକରକୁ କଦମ୍ବ କଦମ୍ବଦେବେ ଓ
 ଯୋଜିଦାସ ମାମଲ କ କର ରଣ କରବାର
 ପ୍ରସାଦ ଦେଲେ । କଦ୍ମୁ ଦୋଷୀ କଦମ୍ବକର
 ମାନେ ଶ୍ରୀମଦାଧୀକାରରେ ଶ୍ରୀମା ବୁହି ସ୍ତ୍ରୀ
 ପ୍ରକାଶ୍ୱା ବାଲକ ଚ * ବା ଦେବାର ଅର୍ଦ୍ଧାଠାର
 କରବାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୋଇଲେ । ମାଃ ସଃ ଲା:
 କ ଉପାଚରେ ପୁଲକ ଗାଦେବ ଉକ୍ତ କଃ
 ଦୁହିକୁ ସସପେଣୁ କର ବାକ କାମରେ ମାମଲ
 ଚଳାଇବା କାଲକ ଦୋଚ ସଃ ଲା: ପ୍ରକ
 ଅଦେଶ ଦେଲେ । ମାହାଙ୍ଗା ପଞ୍ଚାବଦ
 ମେକମ୍ବର ସାଦେବକ ବକ୍ତରକୁ ଏସ୍ତ୍ରୀର
 ଉପୋଚ ଯଠାରେ ସେ କାଦୋଇ ପ୍ରକ
 ଚନ୍ଦ୍ର କରବାର ଅଳ୍ପ ଦେଇଅଛି । ଏସ୍ତ୍ରୀ
 ଅଦେଶ ଦେବା ଓ କଃ ଦୁହି ସସପେଣୁ
 ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଅର୍ଦ୍ଧାଠାର ଚ * ବା କ
 ଦେଇ ଗୁଲଶାଉଅଛି । ଏସ୍ତ୍ରୀ ମାମଲର
 ଉପାକୁ ଦାହମାନେ ଶ୍ରୀମା କ କର ମାମଲ
 ଚଳାଇବାର ସେ ଅଦେଶ ଚନ୍ଦ୍ରଅଛି
 ଉକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏସ୍ତ୍ରୀମାନ ମାମଲ କାବର
 ହୋଇ ଦାହି ଓ କଦ୍ମୁଗୋଇଠାରୁ ମଧ୍ୟ
 ଉପୋଚ ଅଧି ନାହିଁ ।

ଗଞ୍ଜାମର ଗଲକ୍ଷଣ ।

ଗଞ୍ଜା ଚା ୧୭ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜାବଦ୍ଧରେ ଗଞ୍ଜା
 ମର ଦେବେଣୀର ଗୁଣା ସମ୍ଭବରେ ମାନ୍ଦୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧର ସତ ୧୫୦ ଗାଲ ବା ୧୦୦
 ମାଲର ଲୁଣିତ କର୍ତ୍ତାରିଣ ଓ ଅବଦେଶ
 ଦାହମାନ ପ୍ରକାଶତ ହୋଇଅଛି । ରହି ରେ
 ଦେଖିଲୁ ସେ ଗଞ୍ଜାମର ଦେବେଣୀ ଅଧିକରେ

ଫଳକଦାସ ଓ ଦେବୀମ ଅଦାରତ ସମ୍ଭବର
 ଗୁଣା ଓଡ଼ିଆ ଦୋଇ ଗୋଷଣା କରବାର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧର ଲକ୍ଷା ଥିଲ । ମାଃ ଦାଲଦୋଟ
 ଏକ ଜଳ ମାଲକ୍ଷେ ଚମାଦେ କହରେ କ ବାହା
 ସୁଖାଳକତ ନୁହେ ବାଲକ ସେ ଚିନ୍ତା
 ସଦକ ଅଂସରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦେବୀମାନ
 ଲକ୍ଷାଅଧିକରେ ମେଶାମଣି ହୋଇ ବାସ ଦୁକୁ
 ଅଛି । ଅବଦେ ଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦେବୀମା
 ଅଦାରତମାନଙ୍କର ଗୁଣା ଦେବା ଉକ୍ତ ମାଃ
 ଅସଦାରେ ନାଉପଣ, ବରଦମସ୍ତରେ ଅଠାଗ
 ଏକ ଦିବାଦୋଇରେ ଗୁରପଣ ଓଡ଼ିଆ ବାସ
 କରୁଥିବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାକର ଦେବ
 ମାନକରେ ସାଧାକ୍ଷେ ଅନୁପାଦରେ ଓଡ଼ିଆ
 ଲକ୍ଷଣା ଲେଇମାନେ କର୍ମଗୁଣସୁଦ୍ଧ ନିୟୁତ୍ତ
 ଦେବେ ସେ ବଦାସ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଅସୁଖା
 ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରକାଶ ମାନ୍ଦୁକର ମଦା
 ମାନ୍ଦୁ ଗବର୍ଣ୍ଣକ ମତକୁ ଅଧିକ ଏକ ବଦ୍ଧ
 ଯାରେ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଦେବୀମା ଉତ୍କଳ ଗୁଣା
 ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଏକ କର୍ମଗୁଣମାନେ
 ଓଡ଼ିଆ କାଶିବା ଲେଇ ଦେବାର ଅଦେଶ
 ଦେଲେ । ସେହି ଅଦେଶ ଏସ୍ତ୍ରୀମାନ ପ୍ରକ
 ଚହିଅଛି ମାଃ ପ୍ରକାଶରେ ବାହା କଦ୍ମୁ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବଦନ୍ତ ଦୋଇ
 ନାହିଁ ଏକ ଓଡ଼ିଆମାନେ ସଦା ଗୁଣା
 କରେ ମଧ୍ୟ ଦେହି ଶୁଣିବାକୁ ନାହିଁ । ଦେବୀ
 ଦାହମ ଓ ଦରଦାର ଅମଲମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ
 ଦେଇଜା ଓ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆ ନାଶିବାର
 ପ୍ରକାଶ କରବାରେ ଜଳ ମାଲକ୍ଷେ ଚମାଦେ
 ନିଷ୍ଠିନ୍ତ ରହିଲେ । ଦେବେଣୀ ଓଡ଼ିଆରେ
 ଦେଇଅଛି ବାହା ଅଛି କିଏ ଦେଖିବ ? ସେ
 ସମୟର ଗବର୍ଣ୍ଣକ ବାହାକୁ ଲେବେ ଜଳ ଓ
 ମାଲକ୍ଷେ ଚକର ଅନାକ ଦାହରେ କରବାର
 କର ପ୍ରଦେଶ କଦମ୍ବର କଦମ୍ବଶ୍ୟା ଦେଖି
 ଓଡ଼ିଆକର ଗୁଣ କଦ୍ମୁ କରଥାନ୍ତେ ଓ
 ସହିରେ ଓଡ଼ିଆର ଗୁଣ ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ଓଡ଼ିଆ ଗୁଣା ପ୍ରକାଶ କରଥାନ୍ତେ କେବେ
 ସୁଖର ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏମନ୍ତ ଦୌଶସି ଜଳ
 ବା ସଦକକର ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ କ
 ଏଦାସତ ଗୁଣିତ ବସନ୍ତ ନାହିଁ । ମାଃ
 ଯେଉଁଠାରେ ସେହି ଗୁଣିତ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
 ସେଠାର ଅଦାରତର ଗୁଣା ବାହା ଦେବା
 ନ୍ୟସ୍ତସଙ୍ଗତ ଅଟେ । ଏହି ଦାହରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ମେଧ କରବାର କର କ ହେଲେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର
 ଗୁଣାର ଦୌଶସି ଦେବ କ ଥାନ୍ତା । ସେ
 ସମୟରେ ଲେଇଶ୍ୟା ଦାହକ କଦମ୍ବ ପ୍ରକ୍ତ
 ହୋଇଥିଲ ଅନେମାନେ ନାଶୁକା ମାଃ ଶୁଣି

ପାଠ ପଢ଼ାମ ଉପର ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ
ଦ୍ଵାରା ଏହିକାଳ ଭାରତରୁ କହିଲେ
ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବେଲଙ୍ଗା ଦାସ
ବଳେ ଫଣା ଯାଉଥିବା ସ୍ତଳେ ପୂର୍ବ ଅଦେଶ
ସୁଦର୍ଭରୁ ଉତ୍ତରାଚଳ ସରକାର ସୁଦୋସ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ । ସେଠାରେ ମହମ୍ମଦ ବେଉଁ
ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଘ ମହାମାତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ
କେତକର ବାଦାହରକର ଦେଶମୁଖର ଓ
କଲ୍ୟାଣ ସମ୍ଭାଷଣ ପଞ୍ଚମେ ହିନ୍ଦୁରପେ ଉଦ୍ଘାତ
ଦୟାସାଧକ ଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ସେବେ ମାନ୍ଦା
ବେଶ୍ଵରମେ ଫୋମର ଉତ୍ତରାଂଶକୁ ନିଜ
ସାମକର ହିନ୍ଦୁକୁ ନାସ୍ତି କଲେ ତାହା
ଉଚ୍ଚଳ ନହେ ଦୋଇ କହୁ ନ ଯାଉଛି ।
ଅବଶ୍ୟକ ସେହି ଅଂଶର ଉଦ୍ଘୋଷନକର
ରୁଖା ଏକମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଦେଶ ନୀରାଶ ପ୍ରାର୍ଥନ
ଦେଲେ ସେ ନାସ୍ତି କର ଯାଉକେ ନାହିଁ ।
ଅନ୍ୟମାନେ ବଞ୍ଚାମର ଓଡ଼ିଶା ଦା ମାନକୁ
ଏ କହୁଥିଲେ ଉତ୍ତରାଂ ଦେବା ପାଇଁ ଅଦ-
ରୋଧ କରୁଅଛୁ ।

ଦେବେଶ ଦେଶୀୟ ଦୁବ୍ୟର ସମ୍ଭାବ
(ହୃଦକାଠରୁ ଉଦ୍ଘାତ)

ବାଦେଶୀୟକୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ସେ ସମସ୍ତ
ଦୁବ୍ୟ ସେମା କି ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣର କିମ୍ପେଶ
ଦୂରତ ଦୋଇଥିଲ ବହି ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେ-
ଶୁକ୍ତିଏ ନିତ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗମସ୍ତି କୁଳର ଉତ୍ତମର
ଠିକଣା ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା ଯଥା,—

- (୧) ଦାଉର କଳସ,—ଠିକଣ, ସିଂଗି,
ବୋତର, ଦେସ୍ଵାତ ଇତ୍ୟାଦି ।
- (୨) ଠିକଣା—ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଗଲ ଯାହା ଗର,
ଅପାର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦାସ ଓପାର୍ଦ୍ଧ ଅମ୍ଳାସିଃ ।
- (୩) କୁମାରସ୍ଵାତ ଦାସ ଓପାର୍ଦ୍ଧ ନିମ୍ନ-
ଦେଲ, ଗରସ୍ଵର, ଚେରକୂଳ ।
- (୪) Pb Sc ନିକଟ, ସିଂଗି ଓ ପାର୍ଦ୍ଧସ୍ଵ
ଲେଖା ।
- (୫) ଏକ ମେଦେକ୍ତି ଯୋର୍ଥସ୍ଵାଲ
(Pohwala) ।

କଲକତାରେ ମଧ୍ୟ ଭାଗର ଦେବେଶ କଳସ
କୂଳକତାକ ଦୈର୍ଘ୍ୟକୁ ହୁଏ;କନ୍ତୁ ଅମାଲ ଏକ
ସରସ୍ଵର ପର କାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ବାଦାହର
କୋଷକୁ ଏ ଠାରେ ରୁଚି ଉପାଦ ହୁଏନାହିଁ ।
କଲକତାକୂଳ ୧୯୧୬, ଅପାର କିମ୍ପେଶ ସେକ୍ଟରେ
ଦେଶୀୟ ଦାଉର ଦୁଇ ମିଲେ ।

୧ । ପେଡ଼ସିଲ ।

(୨) ଗୁମାସ୍ତାମର ପେଡ଼ସିଲ— ରେଖା
୧୦ ୧୧ ଏକ ପଲସାରେ ଘୋଟ ଏକ ଘୋଡ଼ା-

ଦଦାଲମାନେ ୧୨୯୩ ଦେସ୍ଵାକ ଗ୍ରୋସ ପାଇ
ପାଇଛି । ଠିକଣା:—

(୧) ଦାସୀକାର ନରସିଂହର ଅଧିକାର
(Kashibhaijijhavesbhai Ayer)
ହାଜିଖାନାବାଜାର (Hazikhanabazar)
ବ୍ରୋଚ (Broach) ବୋମ୍ବେ (Bombay
Precy.)

(୨) ଦେଶ ମ୍ୟାନ୍‌ସ୍ଵାଦ୍‌ରୁ ଫୋଂ ନିମ୍ନ-
ଦେଶ ଅଗ୍ରା ।

୩ । ସିଲେଟ ପେଡ଼ସିଲ—

(୧) ଏମ୍, ସି, ଅମିନ (M. C. Amin)
ଅନୁରୁକ୍ତ ଅପେକ୍ଷାକ୍ତ ଅର୍ଥ ଓପାର୍ଦ୍ଧ ସମାହାର
ଅବଶ୍ୟକାଦି

(୨) ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଅଗ୍ରଦୁମାର ମନୁମାଲ ମସ୍ତି
ମଦର୍ଦ୍ଦିକୂଳରୁ ଦେବେଶକୃଷିକ ସାଧାରଣ
ଏକ ରଜିତ ଗୁମାସ୍ତର ଦମ୍ଭା ପଠାଇ-
ଦେଇଅଛୁ, ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଲେଖାଯାଏ,
ଦେଖିଲୁ ।

୩ । ଦେଶୀୟତା—୧୫ ନିର୍ଦ୍ଦାହମ ଦରମ,
ଅନ୍ୟମାନେ ମତେ କରୁଁ ଓ ପୂର୍ବ
କଦ, ବୋମ୍ବେ ।

୪ । ବୋତର—ବୋତର ଓ ଓପେକ୍ଷା
ବୋତର ବୋତର ମୁଲ୍ୟ ଏକ ଭଲ ୫୦ ୩
ଠାରୁ ୧୨୩ କର ଗ୍ରୋସ । ଦିଗ୍ଘୟ ଦର ୧୨
ଠାରୁ ୧୨୩ କା ଗ୍ରୋସ ।

ଠିକଣା:—୧ ଓପେକ୍ଷାକୃଷିକ ମ୍ୟାନ୍‌ସ୍ଵାଦ୍‌ରୁ
ଫୋଂ ନିମ୍ନଦେଶ ଅଂଗ୍ରେସ୍ଵାଦ୍‌ରୁ ନିର୍ଦ୍ଦାହମ
ବୋମ୍ବେ (Angreswadi Griguum
Bombay)

ବୋତର ଏକ ସାଧାରଣାଦିଏ ବୋତର
କଲକତାରେ ଅଦେଶ ସ୍ତଳରେ ମିଳେ ।

୫ । ସୂତା କଳା, ସାଦା ରଙ୍ଗର ସୂତା
୧୨୦ ମରଠାରୁ ୧୨୦ ମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ-ମାନ
କଳ ସେକ୍ଟର ମ୍ୟାନ୍‌ସ୍ଵାଦ୍‌ରୁ ଫୋଂ
ବୋମ୍ବେ ଏହି ଠିକଣାରେ ମିଳେ । ୧୨୦ଠାରୁ
୧୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳା, ହଳଦିଆ ଏବଂ ଖାଦା
ସୂତା, ଗାଠୀ ଏଣୁ ଶୁଦ୍ଧ ସିଲ୍‌କ୍ ଦେଶ
(Sewing cotton) ଏକ୍ସେପ୍ଟ ମିଲମ କାର
ସ୍ତର; ଏହି ଠିକଣାରେ ମିଳେ ।

୬ । ଦଦକରସୂତା (Plantain yarn)
ନାଦାପ୍ରଦାକ ରଙ୍ଗର । ଶମ୍ଭୁଳ ଗମ ଦର୍ଦ୍ଧା
(Srimula Ram Varma) ସେକ୍ଟର କଳକତାରେ
ନିର୍ଦ୍ଦାହମ—ନାଗେରକୂଳର Nagercoil.

କଲକତା ସରକାର ଶରକ ଘୋଷ କେତ
୧୨୨ ମର ଭଲ କଳ ଶୋଷନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦାହମ
ଲେଖାରେ ଉପରଭାଗର ସମସ୍ତ ଦୁବ୍ୟ ଏକ

ନାଦାପ୍ରଦାକ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାରୀଙ୍କ ଦେଖିବେ
କି ଗ୍ରୋସ କରମାଦ୍‌ଦେଶର ସରକାର ଏକ
ସ୍ତଳରେ ମିଳେ ।

ନାଦାପ୍ରଦାକ ।

କର କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ ଫୋଂ ନିମ୍ନଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦାହମ
ରେ ପାଦେ କାରର କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ ଗୋଷ୍ଠିଏ
ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ପ୍ରକାର
କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ କର୍ତ୍ତା ଜଣେ ପଞ୍ଚମେକ୍ତି । ବାଦାହର
ଲେଖାକ ମର୍ଦ୍ଦ ଏହି ଓ ମେଲକର ଅଦେଶ
ପାଟର ନାଦା ବଜାରରେ ନୂଆ ମଧ୍ୟମ ପ୍ରକାର
ବ୍ୟବସାୟ ଦର ଦେବେଶ ଜଣ ଧର୍ମ ଦେବେ-
ଦେ ଅଧିକାଂଶ ସେମର ଘରକାନ୍ ଦେଖି
ନାହାନ୍ତି । କୁମ୍ଭା, ବେଲ କର୍ତ୍ତା ଦରକା ଏକ
କଦେଶରୁ ପରକାର ସଙ୍ଗେ ଫୋଂ ମେନାକ-
କର କାରରେ ନିଷେଧ ସୁଦା ଓ ବାଦା କଲେ
ଅନାଦ ଦେବା ବହିର ଦାଉର ଦେଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଅଛୁ । ସଦ୍‌ଗୋମା ଏକ୍ସେ କାରର ସ୍ଵ-
କ୍ଷେତ୍ର ଦେବେଶରୁ କର ସେହି କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ ଗୋଷ୍ଠି
ଦେବା ନାଦାକ ପାଟରମାନଙ୍କୁ ଅଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠି କର-
ଅଛୁ । ଅନ୍ୟମାନେ ମତେ କରୁଁ ଓ ପୂର୍ବ
ଦାଉର ମେଲ୍ ଶୁଦ୍ଧକାନ୍ ଦଦ୍‌ଦେଶୀ ନିର୍ଦ୍ଦାହ-
ରମାନେ ସମାଜ ସଂଗଠା ନମନ୍ତେ କର
କାରର କର ବ୍ୟବସାୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦର ପାଦ-
ଅଛୁ । ସେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଓ ପ୍ରକାରକୃମେ
ଏକ୍ସେ କାରରେ ଲେକ ଏକ୍ସେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ
କଲେ କହିଲେ ପରପ୍ରକା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅପେକ୍ଷା
କଲେ ବାଦା ଶିକା କରକେ ଏକ ବଦାକ ଯାହା
କର ଦେବ ବହିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହୁକେ ପୁଣି
ଦେବକ ଅପେ ଲବ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଦ୍‌କର କୁମ୍ଭା-
ସୂତର ଦସ୍ତାବେଶ କରକେ ନାହିଁ । ଏହାରୁ
କୁମ୍ଭା କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ କହିଲେ କାରକେକରୁ ଏକ
ଦେଲେ କୁମ୍ଭାଦ୍‌ରୁ ବୋଲକାକୁ ଦେବ ।
ଗ୍ରାହଣାଦ୍‌ ଶେଷ୍ଠ କାର ମଧ୍ୟରେ ଅପେକ୍ଷାକ
ବ୍ୟବସାୟର ଅଦେଶ ପ୍ରାୟ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ସେବେ ଶିକା ଓ ସଂଗଠା ବହିର କାରକେକ୍ଷେ
ଦେବେ ଅନ୍ୟ କାରମାନେ ସେ ଅଦ୍‌ଗୁ ଲିଭା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରକାକୁ ଦେବ । ପ୍ରକାରରେ
ଗ୍ରାହଣାଦ୍‌ ଶେଷ୍ଠ କାରରେ ଦେହି ପ୍ରକାର ନା
ଦେବେଶ କୁମ୍ଭାକୁ ସେକ୍ଟାକୂଳର ବଦ୍‌ସ୍ତ୍ରୁକ୍ତି
ଏକ ଅଦେଶ ଅମନ୍ତେଶ ଦେଖୁଅଛି । ମାତ୍ର ଅଦ୍‌
କାରରେ ଦେବେଶ ପ୍ରକାର କୁମ୍ଭାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାରେ
ନୁମନ୍ତୁ । ଏ ଅଂଶରେ ଉଚ୍ଚ କାରଠାରୁ ନିମ୍ନ
କାରର ଅବସ୍ଥା ଦର ଭଲ ବୋଲକାକୁ
ଦେବ । ଧର୍ମକୁ ପାଟରମାନେ ନୂଆ ଦେଲ
ବ୍ୟବହାର ଦେଲେ ସେ ଏହାଦେଲେ କୁମ୍ଭେ

REGISTERED No. C 51

ପ୍ରାଚୀନ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା
THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 10th. February 1906

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର

ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

୨୯ ୨୯
୨୯ ୨୯

୨୯ ୨୯
୨୯ ୨୯

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

ବିଜ୍ଞାପନ ।
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା କର୍ମାଳୟର
ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ୨୦ ।
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ୨୦ ୧୨

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

NOTICE.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT.
ORISSA CIRCLE.

Notice is hereby given that the undermentioned Canals in Orissa will be closed for annual repairs during the periods specified below.

- (1) The Kendrapara Canal System for 15th May to 14th June 1906, both days inclusive.
(2) The Taldanda and Machong Canals from 1st April to 14th May 1906, both days inclusive.
(3) The High Level Canal, Range I from 15th April to 31st May 1906, both days inclusive.
(4) The High Level Canal, Ranges II and III, and the Jajpur Canal from 20th April to 20th May 1906, both days inclusive.

G. C. MACONCHY Superintending Engineer, Orissa Circle

WANTED

A comparing clerk for the Balasore Collectorate on a salary of Rs. 20 a month. The candidates must know English, Oriya, Bengalee and Persian and understand Survey maps to be able to compare and examine the correctness of the copies of Survey maps. Applications with testimonials will be received by the Collector of Balasore up to 15-2-06 inclusive.

A. SALEM For Collector

Wanted the services of a competent surveyor on Rs. 150 a month for a period of one month and fifteen days for relaying the boundary line between the Tributary States of Dhenkanal and Athguruh in Orissa.

Applications will be received by the Superintendent of Tributary Mahals, Orissa, upto 15th February 1906.

SUDAM CHANDRA NAIK Cuttack Assistant Superintendent for Superintendent TRIBUTARY MAHALS ORISSA

Wanted a F. A. or plucked F. A. teacher qualified in Oriya for the 1st Assistant's post of Sri Rajah's Lower Secondary School, Dharakota for one year, on salary Rs. 25 per mensem. Applications will be received by the undersigned up to the 20th Instant.

M. M. SINHA DEO Raja of Dharakota

Wanted a B. A. with Educational experience and good knowledge of Oriya as Head Master on Rs. 50 to Rs. 70 a month for the "King Edward High English School," Nilgiri. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 28th February 1906.

Nilgiri R. M. Naik. Government Agent.

ଓରିଆ ଶାସନାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ୨୦ ୧୨
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ୨୦ ୧୨

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସତ ୧୯୦୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୭ ର-
ଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରୀରୁ ସାଧୁଶୁକ୍ର ପରିଶ୍ରମି
ମୌଜା ସ୍ତାପ୍ୟ ଏକସତ ପୁଣି ସାଧକାଠ ବାଲୁଗା
ଭେଲିପୁଷ୍ପଠାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଏହି
ପୁଣି ସାଧକାଠମାନ ଯେଉଁସ୍ତାସ ମାସ ମଧ୍ୟରେ
ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧକମାନେ ଦେଖି
ପାରିବେ

ଖୋରଧା } ୫, ଏଠା ମଣ୍ଡିଆ
୨୩୩୦୭ } ପୁଣି ବଦଳିବାସ୍ତୁ ତିଯୋଟା
ମସିହା } ଦେଖାଇବେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭବନାମାନଙ୍କରେ ଥିବା
ନାଲିକାଠ ଓ ଚୂର୍ଣ୍ଣରେ ସତ ୧୯୦୭ ସାଲ
ଅନୁକ୍ରମ ମାସ ତା ୨୦ ରୁଖରେ ଖୋରଧା
ମୁକାମ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।
ତହିଁର ସରକାରୀ ସେହି ବାରିଷରେ ବୃକ୍ଷାଢ
କ୍ଷୟିକ ।

ଭୈରବୀ ...	୪୨	ଏକର
ଭିକରୀ ...	୨୭୨	"
ବାସୁଦେବୀ ...	୨୭୨	"
ବସୁଣୀ ...	୩୭	"
ପାଞ୍ଚମୁଣ୍ଡ ...	୫୮	"
କୁଶୁଡ଼ୀ ...	୫୮	"
ସୁଭାଷୀ ...	୧୨୭	"
ରାଧାସୁର ...	୧୫	"
ସୁମସୁର ...	୩୨	"
ଦୁରସୁର ...	୨୭	"
ମେଘାଣ୍ଡାଳ ...	୨୪	"
ମାଳିଣୀ ...	୧୦	"
ନିବମଙ୍ଗଳ ...	୧୦	"
ଦାମାସିନି ...	୪୭	"
ଭରଣା ...	୫୫	"

ସେହି ମାନେ ନିର୍ମାଣକାରୀ କ୍ଷୟକ କର-
ବାକୁ ନିଜା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅନୁକ୍ରମ ମାସ
ତା ୨୦ ରୁଖ ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥିତ ସ୍ତାପନା-
କରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲମାନ ଦେଖି ପାରିବୁ ।
ଯଦିକି କିଛିକିଛି ଅପିଷ୍ଟ ସମୋକ କିମ୍ବା
ଦୌରାପି ନିର୍ମାଣକାର ମଣ୍ଡଳ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହୁଏନୁ ।

ଖୋରଧା } ୫, ଏଠା ମଣ୍ଡିଆ
୨୩୩୦୭ } ପୁଣି ବଦଳିବାସ୍ତୁ ତିଯୋଟା
ବଦଳାଇବେ ।

ଜୋଡ଼ିଷ ।

ଏବେର ସମସାଧାରଣ ଭାବ ସରକାରୀଙ୍କ ଯେ
କିଛି ଖୋରଧା ମାସ ତା ୨୦ ରୁଖ ମାସ ଦିନ
ତା ୧୨ ରା ମଧ୍ୟରେ ବାହା ମିଳିବାର ଅପିଷ୍ଟରେ ନିମ୍ନ
ଲିଖିତ ଖା, ବା, ପାଣ, ପୁଣ, ଦାସ ଓ ନିର୍ମାଣ

ସେତା ପାନମାନ ଅଭାମା ସତ ୧୯୦୭ ମସିହା ଏବେରୁ
ନାସ ତା ୧ ତିଯୋଟା । ୧ । ସତ ୧୯୦୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
ମାସ ତା ୨୦ ରୁଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନ ଏବେ ବର୍ଷ ଉପରେ ନିର୍ମାଣ
ଦେବ ସରକାରୀ ଦୂରମାନେ ଏହି ଉପସ୍ଥିତ ପାନମାନେ
ଓ ନିମ୍ନ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଇ ନିର୍ମାଣ ତା ୧୨ ରା
ପାରିବେ, ସମୋକ ନାକବାସିନି ଅର୍ଥ ଅଧିକା ଦୂର
ପୁଣ୍ୟ ସମୟରେ ଓ ନିର୍ମାଣ ତା ୧୨ ରୁଖ ମାସ
ସମୟରେ ସତ ୧୯୦୭ ମସିହା ଏବେ ବର୍ଷ ଉପରେ ନିର୍ମାଣ
ମାନଙ୍କର କରାଯିବ ଦେବ, ତା ୧୨ ରୁଖ ମାସରେ
ଦୂରମାନେ କରାଯିବ ଦେବ, ତା ୧୨ ରୁଖ ମାସରେ
ଅପିଷ୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କେ ।

- ବାଠସୋଡ଼ା ବାଟ । ଦେଉଳା ବନର ପାଣ ।
- ଖୋରଧା ବାଟ । ଚୋରମୁଣ୍ଡର ପାଣ ।
- ଲମ୍ବା ବାଟ । ସୁନୀରାଟ ପାଣ ।
- ଦେବ ବାଟ । ବଡ଼ବଡ଼ା ପାଣ ।
- ଦେହାବାଟ । ଉପେକ ପାଣ ।
- ବେଲୁର ବାଟ ।
- ଅନୁମୟ ବାଟ ।
- କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବାଟ ।
- ଗୋବତା ପୁଣର ବାଟ ।
- ଦେବପୁର ପୁଣର ବାଟ ।
- ଉପେକ ବାଟ ।
- ପାଞ୍ଚମୁଣ୍ଡ ବାଟ ।
- ସୋଭିଷ ବାଟ ।

୨୩୩୦୭
RAMSANKAR ROY
Chairman
7-2-1906 Cuttack Municipality.

ଏକକାର ସମସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
ଛାନ୍ତି ଅଛି ଯେ ଦେଉଳା ବନର ଅନୁରାଧ
ସଦର ଅଧକାରୀ ଓ ନିର୍ମାଣକାରୀ ସଃ ଉଃ ମାନ-
ଙ୍କର ନିଜା, ବିକ୍ର, ଅପିଷ୍ଟ, ସମୟ, ନିର୍ମାଣ,
ଦାସିଣ୍ୟ, ବାଟ, ବାଟ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ
ଦାସ, ସିଦ୍ଧ, ଦୁରା ଓ ଅଭାବ୍ୟ ବଦଳାବ
ଦୂରମାନଙ୍କର ନିର୍ମାଣକାର ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ସମୟରେ ଅଭାମା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୦ ରୁଖ ତାରୁ
ତା ୨୦ ରୁଖ ବଦଳିବା ଏ ୧୧ ରା ତାରୁ
ସମୟ ତା ୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ମୁକାମରେ
ନିର୍ମାଣ ହେବ ।

Sadar Office } D. A. Macmillan
Keunjher } Dewan of
22-1-07 } Keunjher ।

ଅନୁକ୍ରମୀୟ ଉପସ୍ଥିତ

ଉପସ୍ଥିତ ସାରାପ୍ରସାଦ ଦେବରାଜ ।
ଖୋ ୫ ୫୫ ରୁକ୍ମଣିଚୌକ ବାଲୁବଜାର ବଦଳ

ଏହି ଉପସ୍ଥିତରେ ସମସ୍ତ ଅନୁକ୍ରମ
କୈଳ, ଦାସ, ମୋଦ, ବାଟ, ପୁଣ, ବୁଣ,
ନୁଞ୍ଜା ପ୍ରଭୃତି, ରାମ୍, ଅପିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଓ
ନିର୍ମାଣ ପୁଣ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ତତ୍ପରେ
ନିର୍ମାଣ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ପରି ଦେଖିଲେ
ସୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ପଦାର୍ଥ ।

ନିର୍ମାଣ ମେଲେଇଥ ନିର୍ମାଣ ବାଟନିର୍ମାଣ
ଏକମାତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ଦେବ, ପୁଣ୍ୟକର ଦେବ
ଦାସପାନ, ମୋଦ, ଖୋଧ, ବାଟ, ପିକ୍, କଞ୍ଚଳ
ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ଦୂରରେ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ,
ଏବଂ ସମ୍ପାଦକରେ ଶ୍ରୀକା ସାଧୁକର ଭଲ ହୁଏ ।
ଖୋରଧା ବାଟ ମାସ ତା ୧୨ ରୁଖ ମାସ ।

ଉପସ୍ଥିତ ମାସ ଓ ନେଇ ତା ୧୨ ରୁଖିଆ ।

ସାଧୁକର ମନମ ତା ୨୪ ରେଖାଦୁଆର ବଦଳ-
ପ୍ରମେଦ ପୁଣା ମୋଦ, ପ୍ରମେଦ ଓ ନିର୍ମାଣ
କ୍ରମ ରୁକ୍ମଣିଚୌକ ବାଟନିର୍ମାଣରେ ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ
ଅପେକ୍ଷା ତ ଦେଲେ ମୁକ୍ତା ଖୋରଧା ଦର୍ମ ।
୧ ଉପା ତା ୦୧ ଉପେକ ତା ୨୩ ଉପେକା
ଓ ନେଇ ତା ୦ । ନିର୍ମାଣକାରୀ ଓ ସାଧୁକର ମନମ
ଦକ୍ଷତ କରଇ ଦେଉଳା । କିଛିକିଛିରେ
ଉପା ଉପରେ " ଅଧ, ନି, ଏଣୁଦେଖ "
ବିଜ୍ଞାନ ଅପେକ୍ଷାରେ ରେଖା ଥିବା ଦେଖି
କିପିନେ ।

ପ୍ରମେଦ ପୁଣା !

ମୋଦ, ପ୍ରମେଦ ଓ ବଦଳୁ
ସେବର ନିର୍ମାଣ, ସରକାରୀ ତା ୨୪ ରା ମଧ୍ୟରେ
ଅପେକ୍ଷା ହୁଏ । ଖାଲିପୁଣା, ପ୍ରମେଦ ବଦଳୁପୁଣା,
ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କୁ କା ଦୂରତା ବର୍ଣ୍ଣନା ଦାନକାରୀ
ବାଲ୍ୟ ଅନୁ ପ୍ରମେଦ ଓ ବଦଳୁ ଉପେକା ନିର୍ମାଣ,
ଖୋରଧା ପ୍ରମେଦ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରମେଦ ଦେଲେ
ପ୍ରମେଦ ଶ୍ରୀକା ଅପେକ୍ଷା ଦାସ ଏପରି ଉପସ୍ଥିତ
ଅଛି ନାହିଁ । ଥରେ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଅପେକ୍ଷା
ଦେଲେ । ପ୍ରମେଦ ଶ୍ରୀକା ଉପେକା ଓ ନେଇ
ତା ୦ ୩୪

ଦୂରଦୂରତା ରଖାଯୁକ ।

ଧାତୁଦୌରାଧ୍ୟ, ଧୂଳିକାର ମହୋତ୍ସବ ସଦ୍ଧା
ଭଲୁକ, ପୁଣ୍ୟକରାଣ, ସୁନୀରା, ବୁଦ୍ଧମେଦ
ପ୍ରମେଦ ଅନୁକ୍ରମରେ ନିର୍ମାଣ ଦିନ ଦେଲେ
ନିର୍ମାଣ ଓ ମାସ ଦୂର ବଦଳୁ ଶରଣ ସଦେଇ ଓ
ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ମାଣ ଦେବ । ପ୍ରମେଦକାରୀ
ବଦେଶ ଉପକାରୀ । ଦୂର ଓ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରମେଦ
ବର୍ଣ୍ଣନା । ଅଧିକ ଅଧିକ ନିର୍ମାଣ ମାନଙ୍କର
ଦୂରତା ଅପେକ୍ଷା ଦେଲେ । ପ୍ରମେଦ ଶ୍ରୀକା
ତା ୨୩ ଉପେକା ଓ ନେଇ ତା ୩୪

ଏହି ସଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥିତ ଓ ଅଧିକ ଉପସ୍ଥିତ
ଅନେକ ପ୍ରମେଦାପି ଅଛି । ଅନୁକ୍ରମ ଉପସ୍ଥିତ
ବାଲକା ପ୍ରମେଦରେ ଦେଖିବ ତିପିକ ଦେ ।
ପ୍ରମେଦ ଅନୁକ୍ରମରେ ପଠାଇବେ ।

କବିରାଜ ଶାରଦା ପ୍ରସାଦ କବିରଞ୍ଜନ ।

ଖୋ: ଶ. ରୁକ୍ମଣ ଚୌକ
ବାଲୁବଜାର, ୨୨୨

ବିଜ୍ଞାପନ

ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ରାତିକାନ୍ତରୁ ମତାର ବାର୍ଷିକ
 ଆଧିବେଶନ ଆଗାମୀ କଳା ମନ୍ତ୍ରୀ ୨ ବଟିକା ମଧ୍ୟରେ
 ବାବୁ ଓ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାମ ମହାଶୟର ବାମାଗ୍ରହେ
 ହେବେକ । ଅଧିବିଧା ଶ୍ରେୟ ଗତ ରବିବାର ମତୀ
 ହାତେ ପାରେନାହି । ଅତଏବ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛୁ
 ଦ୍ଵାରା ମହୋଦୟଗଣ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଆଗାମୀ କଳା
 ମତାର ଯୋଗପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବେନ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସୋପ
 ୨୦-୨-୦୬ } ମନ୍ତ୍ରୀଦଳ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟ ।

ଦାଧିଅଳ ମହାବଳୀ ଉତ୍କଳର ମହାବଳୀ
 ପାଠଶାଳାର ଗୁରୁ ଜଗନ୍ନାଥପାଣିରେ ୧୯୦୦୧୯୦୧
 ଏବଂ ସେହି ବଦ୍ୟାଳୟର ଉପଶାଳକମଣ
 ଦାସ ଜଗନ୍ନାଥ ମାଧବ ଓ ୧୦୧୯୦୧ ବା ସାହାଯ୍ୟ
 ପାତ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏ ଦାତ ପ୍ରସସ୍ତ ଏବଂ ମହା-
 ବଳୀଙ୍କର ସମସାମାନ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଏବଂ ୧୧ ୨୨ ରାଜରେ ଶେଷ ଦେବା
 ସପ୍ତାହରେ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ୧୯୨୨ ମୁଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ୧୫୫ ସପ୍ତାହର
 ଛନ୍ଦ ୧,୧୨୮ ଥିଲା । ଅତଏବ ଗୋଟିରେ ଗ୍ରାସ୍ତ
 ଦୁଇପତ ଉଣା ହୋଇଅଛି । ଦଳ, ମୁଦ୍ଦପ୍ରଦେଶ
 ଓ ଯନ୍ତ୍ରାବରେ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଦେବଳ ବମ୍ବେର
 ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ତହିଁ ବଡ଼ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧାବଳେ ଦାଧିବାରେ
 ଦେ କଥା ବୋଲି ସାଧୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
 ବେଳେ ସେକଥା ତ ପଡ଼ିବାରୁ ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟ
 ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ନିରାଶ୍ରୟତାରେ ଦୋଷାସେପ
 ତହିଁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵା ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାବଳ
 ବଥାର ଉତ୍କଳେ ଦ୍ଵାର ଯେତେପାଇଁ ତାହା
 ବୋଲି ସେକଥା କୁହାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
 ବାସୀ ବାମା ଦର ଦାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉତ୍କଳସମ୍ରା-
 ଜ୍ୟର ବାଧା ଦେ ନାହିଁ ଶମା ଦରଦେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପଶ୍ଚିମରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ଏକେ
 ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ଦକ୍ଷିଣରେ ଉତ୍କଳ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ
 ଦୌଶପଠାରେ ଗୋଟିଏ ତାହାହର ଦାହିଁ ।
 ଅନ୍ତରା ସୁଦାମହୁଁ ଛେଲେ ଗୋଟିଏ ତାହ-
 ପର ଦେଲେ ଅନେକ ସୁଖା ଦେବ ।
 ଉତ୍କଳରେ ଅପାଦିକୁ ଦୟାବଳର ଉଦ୍ଘୃଷ୍ଟି-
 ଶେଷବଳର ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ ହେବେ
 କଥା ବରେ ତାହା ସମ୍ପାଦକ ହରବା ପ୍ରତି
 ସମ୍ମାନ ଦେବେ ।

ଏବଂ ୧୧ ୨୨ ରାଜରେ ଶେଷ ଦେବା
 ସପ୍ତାହରେ ଭାରତରେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ
 ୧୯୨୨ ମୁଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ୧୫୫ ସପ୍ତାହର
 ଛନ୍ଦ ୧,୧୨୮ ଥିଲା । ଅତଏବ ଗୋଟିରେ ଗ୍ରାସ୍ତ
 ଦୁଇପତ ଉଣା ହୋଇଅଛି । ଦଳ, ମୁଦ୍ଦପ୍ରଦେଶ
 ଓ ଯନ୍ତ୍ରାବରେ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଦେବଳ ବମ୍ବେର
 ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ତହିଁ ବଡ଼ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧାବଳେ ଦାଧିବାରେ
 ଦେ କଥା ବୋଲି ସାଧୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
 ବେଳେ ସେକଥା ତ ପଡ଼ିବାରୁ ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟ
 ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ନିରାଶ୍ରୟତାରେ ଦୋଷାସେପ
 ତହିଁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵା ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାବଳ
 ବଥାର ଉତ୍କଳେ ଦ୍ଵାର ଯେତେପାଇଁ ତାହା
 ବୋଲି ସେକଥା କୁହାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
 ବାସୀ ବାମା ଦର ଦାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉତ୍କଳସମ୍ରା-
 ଜ୍ୟର ବାଧା ଦେ ନାହିଁ ଶମା ଦରଦେ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧାବଳେ ଦାଧିବାରେ
 ଦେ କଥା ବୋଲି ସାଧୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
 ବେଳେ ସେକଥା ତ ପଡ଼ିବାରୁ ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟ
 ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ନିରାଶ୍ରୟତାରେ ଦୋଷାସେପ
 ତହିଁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵା ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାବଳ
 ବଥାର ଉତ୍କଳେ ଦ୍ଵାର ଯେତେପାଇଁ ତାହା
 ବୋଲି ସେକଥା କୁହାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
 ବାସୀ ବାମା ଦର ଦାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉତ୍କଳସମ୍ରା-
 ଜ୍ୟର ବାଧା ଦେ ନାହିଁ ଶମା ଦରଦେ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧାବଳେ ଦାଧିବାରେ
 ଦେ କଥା ବୋଲି ସାଧୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
 ବେଳେ ସେକଥା ତ ପଡ଼ିବାରୁ ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟ
 ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟର ନିରାଶ୍ରୟତାରେ ଦୋଷାସେପ
 ତହିଁଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵା ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାବଳ
 ବଥାର ଉତ୍କଳେ ଦ୍ଵାର ଯେତେପାଇଁ ତାହା
 ବୋଲି ସେକଥା କୁହାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା
 ବାସୀ ବାମା ଦର ଦାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉତ୍କଳସମ୍ରା-
 ଜ୍ୟର ବାଧା ଦେ ନାହିଁ ଶମା ଦରଦେ ।

ଘୋଷପୁରପାଠାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାତଙ୍ଗ
 ଦମିତର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ତିରୁକୁ ସାହେବଙ୍କର ଶେଷ
 ବାବସ ଶ୍ରେୟ ସାଧୁଥିଲା ତାହା ଯେତେବେଳେ
 ଦେଲୁ ଶାସ୍ତ୍ରାଗାର ଅଛି । ସରଦାର ଦାତନ ଓ
 ଦୋର ସବୁ ଛଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ସାହାହେଉ
 ଦେବମାତେ ତହୁଁ ଦର ଦାହାନ୍ତି ସୁଖର
 ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଦୌଶପି ସମ୍ପାଦ
 ମିଳି ନାହିଁ ଅବା ଦେବ ମାନେ ଧର ପ୍ରତିଭେ ତ
 ନାହିଁ ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ ଏ ଘୋଷପୁର ବନ୍ଦ
 ଉପରେ କିମ୍ପାସ ମାନକୁ ଦମିତର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଅଛନ୍ତି । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ବଦାମାତ୍ରଦାରେ ଥିଲେ ଯେତାକୁ
 ଦଳମାନକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମାତା ଏ ହୁ ମାସର
 ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ଘୋଷପୁରପାଠାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାତଙ୍ଗ
 ଦମିତର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ତିରୁକୁ ସାହେବଙ୍କର ଶେଷ
 ବାବସ ଶ୍ରେୟ ସାଧୁଥିଲା ତାହା ଯେତେବେଳେ
 ଦେଲୁ ଶାସ୍ତ୍ରାଗାର ଅଛି । ସରଦାର ଦାତନ ଓ
 ଦୋର ସବୁ ଛଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ସାହାହେଉ
 ଦେବମାତେ ତହୁଁ ଦର ଦାହାନ୍ତି ସୁଖର
 ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଦୌଶପି ସମ୍ପାଦ
 ମିଳି ନାହିଁ ଅବା ଦେବ ମାନେ ଧର ପ୍ରତିଭେ ତ
 ନାହିଁ ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ ଏ ଘୋଷପୁର ବନ୍ଦ
 ଉପରେ କିମ୍ପାସ ମାନକୁ ଦମିତର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଅଛନ୍ତି । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ବଦାମାତ୍ରଦାରେ ଥିଲେ ଯେତାକୁ
 ଦଳମାନକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମାତା ଏ ହୁ ମାସର
 ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ଘୋଷପୁରପାଠାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାତଙ୍ଗ
 ଦମିତର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ତିରୁକୁ ସାହେବଙ୍କର ଶେଷ
 ବାବସ ଶ୍ରେୟ ସାଧୁଥିଲା ତାହା ଯେତେବେଳେ
 ଦେଲୁ ଶାସ୍ତ୍ରାଗାର ଅଛି । ସରଦାର ଦାତନ ଓ
 ଦୋର ସବୁ ଛଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ସାହାହେଉ
 ଦେବମାତେ ତହୁଁ ଦର ଦାହାନ୍ତି ସୁଖର
 ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଦୌଶପି ସମ୍ପାଦ
 ମିଳି ନାହିଁ ଅବା ଦେବ ମାନେ ଧର ପ୍ରତିଭେ ତ
 ନାହିଁ ଜଣାଯାଏ ନାହିଁ ଏ ଘୋଷପୁର ବନ୍ଦ
 ଉପରେ କିମ୍ପାସ ମାନକୁ ଦମିତର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଅଛନ୍ତି । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ବଦାମାତ୍ରଦାରେ ଥିଲେ ଯେତାକୁ
 ଦଳମାନକୁ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମାତା ଏ ହୁ ମାସର
 ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

କର ୩୮୧୭ ଟା ଅନୁସାରେ ନିରୁଦ୍ଧିପନ
 ଦର୍ମପୁଣ୍ୟ ଗୁଣନ ଓ ଅନୁରୋଧମାନ
 ଶ୍ରେଣୀମାନେ ଦଣ୍ଡ ବଢ଼ାଇ । ଜଣେ
 କରୁଦଣ୍ଡ ଓ ଅନୁରୋଧ ଅନୁରୋଧମାନ
 ସମସ୍ତ ଗୁଣନ ଦୋଳପୁନା ଏକ ମାତ୍ର ବଦଳି-
 ତାକୁ ଗୁଣନଦେବା ରେ ତେ ଅନୁରୋଧ ଲେଖା
 ଅନୁସାରେ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁରୋଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ସେପରି ମୋକଦ୍ଦମା ସେହି ଅନୁରୋଧମାନ-
 ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅତି ସହଜ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର-
 ଶ୍ରେଣୀକୁ ବଦଳେଇବାରେ ସେପ୍ରକାର ମୋକ-
 ଦ୍ଦମମାନ ପ୍ରତି ଉଦ୍ଧାର ଉପରେ । ସେହିଠାରେ
 ଅନୁରୋଧମାନ ଉଲ୍ଲମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ, ତେଅନୁରୋଧ ଏକ
 ଜଣେ ଅନୁରୋଧମାନ ଶ୍ରେଣୀ ଭିନ୍ନମତ ଦେଇ
 ଉଛୁଳି ସେଠାରେ କଥା କହିବା ସହଜ ନୁହେଁ,
 କଷ୍ଟସମ୍ଭବ ଏପ୍ରକାର ଦେଖିବୁଁ ପ୍ରତି ଦେଖି
 ଅନୁରୋଧ ଦେଲେ ମାତ୍ର ବଦଳେଇବା ଦର୍ମ୍ୟ
 ଦେଖାଇ ଓ ସେ ଦଣ୍ଡର ମୋକଦ୍ଦମା କଥାରେ ଠିକ
 ଅନୁରୋଧ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଉଚିତ । ଅନୁରୋଧ
 ତେଅନୁରୋଧ, ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଅନୁରୋଧ,
 ଅନୁରୋଧମାନ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ସମସ୍ତ ସମର୍ଥନ
 ତରଫାରୁ ଅନୁରୋଧ ଦେବେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଭିନ୍ନ ୨ ଜିଲ୍ଲାରେ ଚଳିତ ଅର୍ଥାତ୍
 ସତ ୧୯୦୫ ଓ ୨ ସାଲରେ ସେତେ ଜମିରେ
 କରା ସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି ଓ ୧୫ ବର୍ଷ ଏକ
 ବର ବ ୫ ବର୍ଷ ଦାସଦାର ଯେତେ ଜମିରେ
 କରା ଗୁଣ ଦୋଳପୁନା ସରକାର ସଂଯୋଗକୁ
 ତାହା ଜମି ଉତ୍ତାର କରୁଁ ସଥା—

ଉତ୍କଳବର୍ଷ	ପୁରୀବର୍ଷ	କଟକର
		ଦାସଦାର
କଟକ ମା ୧୭୭୫	୫୨୦୦	୭୨୮୦
ବାଲେଶ୍ୱର ମା ୨୭୩	୨୫୦	୭୦୦
ଅନୁରୋଧ ମା ୩୩୦୦	୩୩୦୦	୩୪୨୦
ପୁରୀ ମା ୧୩୨	୧୩୧୫	୪୪୪୦
ସମ୍ଭବପୁର ମା ୧୧୨୦	୧୨୦୦	୧୦୧୫୫

ଅନୁରୋଧ ଅନୁରୋଧ ସମସ୍ତ ପରି କପାଳ
 ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୁଅନ ସଥା ଅଗ୍ର
 ତ ମାତ୍ର ବର୍ଷାଦାନରେ ଏକ ଦୈନିକତ ବ
 ମାତ୍ରା ଶ୍ରୀତଦାନରେ ଗୋପଣ ହୁଅଇ । ମର-
 ତାକୁ ବାଲିକାଲେଁ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପୁଅକୁ
 ଦେଉଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ଜମିରେ ଉପରେ
 ଦୁଇ ପ୍ରକାର ମୋକ ଜମି ଲେଖିଲୁଁ । ଦୈନି-
 କତ ସମସ୍ତ ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ଗୁଣ ସଦାନ
 ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକ ଏକ ସମ୍ଭବପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ
 ଏକମାତ୍ର ଅଗ୍ର ପ୍ରକାର ହୁଅଇ । ବାଲିକାକୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଲବଦଳି ଅର୍ଥାତ୍

କଟକ ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ କପାଳ ଗୁଣ
 କରାନ୍ତୁ ଉକ୍ତା ଓ କମେ ଉକ୍ତା ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତମାନ
 ତାର ମାତ୍ର ରହିଅଛି । ଦେବନ ଅନୁରୋଧ ଓ
 ସମ୍ଭବପୁରରେ ଦୁଇ ବ ଦେବଦେବେ କଷ୍ଟସମ୍ଭବ
 ଉକ୍ତା ହୋଇ ନାହିଁ । ମୁଲବଦଳିରେ ଉକ୍ତା
 କରାନ୍ତୁ ପ୍ରକାର କିମ୍ପା କର୍ତ୍ତାକ ସଦାଶେ
 ଦପା ପ୍ରକାର କର କହିଲେ ଲୁଗା ଦୁଖାଦ
 ଠିକ୍‌କା ଅନୁରୋଧ ସିଦ୍ଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଦେଖି
 କପାଳ ଗୁଣ ଅନୁରୋଧ ଓ ବଲ୍ଲଭ ଲୁଗା
 କଷ୍ଟ ସମ୍ଭବପୁର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବର ସଦେଶୀ-
 ଭବ ମତରେ ଜାମିନ ତ ଦେଲେ ରଖି
 ନାହିଁ । ଅତଏବ କର୍ମଦାର ପ୍ରଜା ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଅନୁରୋଧ ସମସ୍ତ ପରି କପାଳ ଗୁଣରେ ସଂଯୋଗତ
 ମତେ ଗୋଟି ହେବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।

କଟକ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ଟି କଲ୍ୟାଣ
 କର ସତ ୧୯୦୦ ସାଲର ଅପ୍ରେଲ ମାସଠାରୁ
 ସତ ୧୯୦୫ ସାଲର ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପାଞ୍ଚବର୍ଷର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମାତ୍ରବର ବଳେଶ୍ୱର-
 କର ମୁକ୍ତିକା ସହଜ ତରଫାରୁ ଗୋଟିଟିରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ମୁକ୍ତିକାରେ
 ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ଭବରେ ଲେଖା ଅଛି ଓ ସେ କଲ୍ୟାଣ
 ସାଧାରଣ ସାମ୍ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଟିକର କ ଥିଲ ଏକ
 ବହି ମଧ୍ୟରେ ସତ ୧୯୦୨ ସାଲର ଅନୁରୋଧ
 ଅନୁରୋଧ ଅର୍ଥାତ୍‌କର ଥିଲ । ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ୨୩୫
 ୧୭ ଦାନର ଅର୍ଥାତ୍ ଲେଖାଯାଇ ଅନୁରୋଧରେ
 ପ୍ରକାଶକର ୩୫୨ ମୁଲ ଦୋଳପୁନା ପ୍ରତି
 ତରଫା ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରକାଶକରରେ ୩୦୨୫ ଓ
 ଗୋଟିଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ୪୨୨୦ ମୁଲ ଦୋଳପୁନା ,
 ଅନୁରୋଧ ମୁଲର କାରଣ କର ଏକ ଏକ
 ସ୍ତ୍ରୀକରେ ଓଲଟୁତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ବ ଉପାଦ
 ଦେଖିଲୁ । ଦେଖା, ମୁଲବଦଳି ଏକ
 ସଂଯୋଗରେ ପ୍ରକାର ବ ଲେଖାଯାଇ ଅନୁ-
 ପାତରେ କର କର ଉକ୍ତା ଏକ ମୁଲବଦଳି
 ବଦିଥିଲ । ଫଳେ କପାଳ ଓ ସଂଯୋଗରେ
 ଉକ୍ତାକୁ ମୁଲ ଅଧିକ ଥିଲ । ଦୈନିକ ପ୍ରକାର
 ବର୍ଷର ପ୍ରକାର ବର୍ଷରେ ସଂଯୋଗରେ ଏହି
 ଅନୁରୋଧ ବଦଳି ଘଟିଥିଲ ଏକ ଏଥିକୁ ସେ
 ସ୍ତ୍ରୀକର ସାଧାରଣ ଅନୁରୋଧର ଅନୁରୋଧ ଏକ
 କର ସେଗରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀକର ବଦଳି ଉକ୍ତା
 ପ୍ରକାର ଅନୁରୋଧ ଗୋଟିଟିକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ପ୍ରକାର ଅଛି । ଗୋଟିଟିକର ଅନୁରୋଧ କ
 ଏହି ଏହି କଲ୍ୟାଣରେ ସେ ସମସ୍ତ ସାମ୍ପ୍ରା-
 ଦସାର କପାଳର ଉପାଦ ଅନୁରୋଧ ଦେଖି
 ଅଛି ଏକ ଜିଲ୍ଲା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଥିଲ ପ୍ରକାର

ପ୍ରକାର ଦେଖିଲୁ କଲ୍ୟାଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଏହି
 ଅନୁରୋଧର ଅନୁରୋଧ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରକାରରେ
 ଲେଖନ ଦେବ । ଗୋଟିଟିକର ଅନୁରୋଧ
 କର୍ତ୍ତା ସଂଗ୍ରହ ଦେଖି ଅନୁରୋଧ ଏକାନ୍ତ
 ତାମନା କରୁଁ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ସମସ୍ତ ସେ
 ପ୍ରକାର ୨୦ ବର୍ଷ ବା ତତ୍‌କ୍ତ ବାଲକୁ ନଳ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦାତ ଅନୁରୋଧକାର ଏହି ସମସ୍ତ
 ଅନୁରୋଧ କର ପ୍ରକାର କରୁଥିଲ ଉକ୍ତା
 ସମ୍ଭବପ୍ରତି ଜାଣିବା ଲେଖନ ଲେଖା ଓ
 ବକ୍ତୃତା ଏକ କର୍ତ୍ତାକୁ ବନସ୍ତାପତ ସଂଗ୍ରହ
 ପ୍ରକାରକା ଗୋଟିଟି ପ୍ରକାର ଗୋଟିଟିକର
 ଗୋଟିଟିରେ ଅନୁରୋଧ ଏକ ଗର ଦେବଦ
 ବର୍ଷ ଦେଲ ସଂଯୋଗର ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁରୋଧ ର
 ଦୋଳପୁନା ପ୍ରକାର ଏ ସମ୍ଭବ କରୁଥିଲ
 ଦାର ହୋଇ ନାହିଁ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟ କରୁଥିଲ
 ମୁଲ ଦୁଇ ଦେଖିଲୁ । କଲ୍ୟାଣ ଏହି ଅନୁରୋଧ
 ଗୁଣପୁରେ ଦେବଦେବ ବର୍ଷରେ ଏ ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେବଦେବ ଉପ ଦେଖିଲୁ । ସମାଲୋ-
 ଚିତ କରୁଥିଲ ଅନୁରୋଧକୁ କଲ୍ୟାଣ ଏ ସେ
 ସେହି ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅନୁରୋଧ ର
 ଥିଲ ସୁତରାଂ ଅନୁରୋଧ ମୁଲର ଦାନର ଅନୁରୋଧ
 ତ ଆଉ ଦେବଦେବ ଅନୁରୋଧର ଅନୁରୋଧ ଅଟେ ।

ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଶ୍ରେଣୀକର ।

କଟକ ସୋମବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ତାଳରେ କର୍ତ୍ତାକୁ
 ଶ୍ରେଣୀକର ମାନବର ସର ସେକର କର୍ତ୍ତା-
 ତୁର ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ବସନ୍ତ କର ତର
 ଜମିର ଶ୍ରେଣୀକର ଶ୍ରେଣୀକର ତାମନା ଜାଣିଲ
 ଶାଳର ଦ୍ୱାର ଉଦ୍ଧାରକର ବସନ୍ତରେ । ଦେଖି
 କର୍ତ୍ତା ବାଳକର ଶ୍ରେଣୀକର ଏକ ମାତ୍ର
 ଅନୁରୋଧ ଥିଲ ଏକ ତତ୍‌କ୍ତରେ ଉକ୍ତା
 ଶାଳାଠାରେ ଗୋଟିଟି ମତେକର ଅନୁରୋଧ
 ମସ୍ତର ଉକ୍ତା ଦୋଳପୁନା ଏକ ତରଫାରୁ
 ଅନୁରୋଧ ଉଦ୍ଧାରକ ଓ ଦେଖାକୁ ବଦ
 ଲେଖ ଦେଖିଲୁ ଥିଲେ । ଅନୁରୋଧ ସମ୍ଭାନ୍ତ
 ବାଳକ ମଧ୍ୟରେ ମୁଲବଦଳି ମକାଳା
 ଶ୍ରେଣୀକର ତରଫରେ । ଲତ ମତେକକୁ
 ମସ୍ତରେ ପ୍ରକାର କର ସର-ମାନକର ଜମ-
 ସାମକ ଶ୍ରେଣୀକର ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଖିଲୁ କର୍ତ୍ତା
 ବୈରୁଣୀକ ଦେ ଦାତାକୁ ଉଦ୍ଧାରକର
 ଉଦ୍ଧାର ଶାଳ କରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀକର
 ସଦେବ ସେ ସମ୍ଭବରେ ଗୋଟିଟି କରୁଥିଲ
 ପ୍ରକାର କର ମାନବର ମତେକକୁ କରୁଥିଲ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ପିତାଳକାର ଅନୁରୋଧ କରେ । ମାନବ
 ବର ମତେକକୁ ପ୍ରକାରରେ କୁଅନ ଗୋଟି
 କରୁଥିଲ କରୁଥିଲ ଦେଖି ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା କର

<ଏ ପୂର୍ବରୁ ମହାତ୍ମା ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ନିର୍ମାଣ-
ରେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ତାହାକୁ
ଧର୍ମଦାତା ବୋଲି କହିଲେ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର
ଅତୀତ ଅଭିଜ୍ଞ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରି-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପକ୍ରମରେ
ଠିକ୍ ଉପକ୍ରମରେ ଉପରେ ରହିଲେ । ସ୍ଵର୍ଗୀୟ
ପ୍ରାୟଶ ସାଦେବ ଉପକ୍ରମକର ମୁଗ୍ଧରେ
କୋଳ ପ୍ରତାପ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ସୁଖର ପ୍ରତୀକ୍ଷା
ବର କାଳୁରୀୟାଙ୍କର ହୁଅନ୍ତୁ ଯିବାକାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ବହୁ ସେ ଦେଖିବୁ ମାତ୍ର
ବନ୍ଦ୍ୟ କୋଳିକୁ ନମନ କରି ସେଠାରେ
ଲେଖୋନ ଉତ୍କଳ ଅପରାଧିନୀ ଏବଂ ସମ-
ସ୍ଵରୂପେ ବୁଦ୍ଧିପୁରୁଷ ଏବଂ ସେଠାକୁ ଜାହାଜରେ
ଫଳିବାରୁ ସାକ୍ଷୀ ହେଲେ । ତାହା ବାହାଜୁରୁର
ପତ୍ନୀ ହେଲେ ଏବଂ ବନ୍ଦ୍ୟରୁ ସାଦେବଙ୍କର
କଳ୍ପନା, ନାଟ୍ୟର ମହୋତ୍ସବର ଉତ୍କଳ
ସରକାର ଓ ଉପକ୍ରମରେ ପ୍ରତାପ
ଦୋଷ ଅଛି । ତହୁଁର ସାର ମନ ଏ ପରେ
ପ୍ରତାପ ଦରବାର ମନା ରହିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମେଶ୍ଵର ମାମଲ ।

ରାଜ୍ୟପୁରର ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମେଶ୍ଵର ମାମଲରେ
ଦାଠାଦୋଷର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦ୍ୟରୁଦ୍ଧର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ରେ ପୂର୍ବ ସୁବନ୍ଦ୍ୟର ଅଭିଜ୍ଞେତା ତେଜସ୍ଵୀ
(ସରକାରୀ ବାରିଷ୍ଟର) ଜଣାନ୍ତେ ଓ ବନ୍ଦ୍ୟର
ପତ୍ନୀ ମହୋତ୍ସବର ମନୁଷ୍ୟ ପୂର୍ବକର ଓ ଅସମ-
ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣାଇବାରେ ଉଚ୍ଚତମ ନବଶ୍ରମିଣୀ
ସେହି ପରମର୍ଶରେ ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଅବଏବ ଏ ମୋଦନମା ଏହାଠାରେ ସେ
ଦେବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛି । ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦ୍ୟର
ମହୋତ୍ସବ ହେଲେ ଓ ଅମ୍ଭ ଭବେତନାରେ
ଏହି ମୋଦନମା ସହିତ ବାଦ୍ୟଦ୍ଵାରା
ହେଉଥିବୁ ମୀମାଂସିତ ହୋଇଲେ । ଅନ୍ୟ
ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିଦିନ ଦୁଇଦିନ ଉଚ୍ଚତମ
ନବଶ୍ରମିଣୀ କୃତ୍ୟରୁ ଓ ଏ ବନ୍ଦ୍ୟରେ ତଳ
ମଠିକେଟି ଅଥବା ସୁଖର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଉର୍ଦ୍ଧା ସ୍ଵ-
ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦପ୍ତରୀରେ ହେ ଲୋକସେପ
କୋଳଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଦେବୁ ଓ ସ୍ଵଭାବ
ବନ୍ଦ୍ୟରୁ ବୈଷ୍ଣ ଓ ବୈଷ୍ଣ ଉପକ୍ରମରେ
ପାତା ଭବେତନା ଦରପିୟା କହିଲେ ଅନ୍ୟ
ବିଦ୍ୟା ଅର୍ଥା ମୋଦନମା ଏହି ପରମାମ ଅବଶ୍ୟ
ଅନୁକ୍ରମରେ ଅଟେ । ମଃ ୧୯୨୬ ବର୍ଷ
ଲୋକ ସଭାରେ ତଳ ଉପକ୍ରମରେ ଏବଂ
ଦୁଇ ମନୁ ଓ ମନ ସଦ୍ୟ ଦେଲେ ଏହାର
ବନ୍ଦ୍ୟ ନବଶ୍ରମିଣୀର ଭବିଷ୍ୟ ଏତାକୁ ଉଚ୍ଚତ

ଦେଉଅଛୁ । ବହୁ ନାୟକର ଏକ ଉପକ୍ରମ
ଦେଲେ ତଳ ଅଭିଜ୍ଞେତା ଅତୀତଦୋଷୀରୁ ଦାଠ
କୋଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାମଲ ଲଢ଼ିବା ସହଜ ପଥ
ନୁହେ ଏବଂ ବହୁରେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥ ନ୍ୟସ୍ତ
ହୋଇ ନାହିଁ । ବନ୍ଦ୍ୟର ଅସମାପିତ
ପରିଶେଷରେ ଏହିପରି ପାଠରେ ସଦ୍ୟ ମାତ୍ର
ତଳେ ଯୋଗାଯୋଗରେ ଯେତେ ମନ ସହ
ଦେଲେ ତାହା ଅ ବହୁକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲେ
ମନପ୍ରାପ୍ତ ଓ ମାନଦାନ ଅଛି । ପ୍ରତାପ ଏହାର
କୃତ୍ୟ ଦେବା ମାତ୍ରବାଦ ନବଶ୍ରମିଣୀର
ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ । ଅନ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରମ
ଅବଶ୍ୟତା ଏହି ମୋଦନମାକୁ ଦେବେତନା
ଉପକ୍ରମର ଅପମାନ ଅପେକ୍ଷା ଏହାର
ଉପକ୍ରମର ନବଶ୍ରମିଣୀରୁ ତଳ କର୍ମକ୍ରମର
କେହି ଅସମ୍ୟ କୋଷଣା ହୋଇଅଛି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
କବେତନାରେ ତାହା ଅସହଜର ଶୋଭନା
ଅଛି । ନବଶ୍ରମିଣୀ ତଳ କର୍ମକ୍ରମର ସମ୍ମାନ
ରକ୍ଷାଅର୍ଥେ ସହକା ସହକା ଏବଂ ତାହା ଅନ୍ୟ
ନୁହେ । ଅବଏବ ସେହି କର୍ମକ୍ରମରେ ଅମ୍ଭ
ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷାର ବନ୍ଦ୍ୟରୁଦ୍ଧର ଦରପି
ଦେଲେ ଉଚ୍ଚତମ ପିଣ୍ଡା ଦେବା ନବଶ୍ରମିଣୀର
ଦରବାର ଅଟେ ।

କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତିକ୍ରମ ସତ୍ତା ।

ଗତ ମାସ ତା ୧୯ ରତ୍ନ କୃତ୍ୟର ଅପ-
ରାଧରେ ଦରବାର ମାତ୍ର ଦଳ ଅସ୍ଵାଭା-
ରେ ବନ୍ଦ୍ୟ ବନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରମ ନମନ୍ତେ ପୁଣି
କୋଷିଏ ବନ୍ଦ୍ୟ ସତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୨୦-
ଦୁଇର ଲୋକ ଏହିଦିନ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାହା, ବନ୍ଦ୍ୟରୁ, ମନ-
ମନସିତ ନବ୍ୟାଦି ପୂର୍ବକର ତଳ ସମ୍ପର୍କର
ସହକ୍ରମର ପ୍ରତିକ୍ରମ ସୁଲେ । ଦୁଇର ସମ୍ପର୍କ
ଏମନ୍ତ ରଚନା ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଅଦେବ
ଲୋକ ପ୍ରାୟ ଦ ପାଠ ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କ୍ରମା ହୋଇଥିଲେ । ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପର୍କର
ଶୁଣିବା ଅର୍ଥା ଭବେତନାରେ ତଳଠାରେ
ଉପକ୍ରମ ସରପତ୍ର କରିଥିଲେ ଦେ ଉପକ୍ରମ
ମାତେ ଏତଦୁପ ପ୍ରଧାନମାନ ଉପକ୍ରମ ଓ
ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଧାନ ଓ ବହୁର ସରକାର
ସରକାର ମାନକ୍ରମ ଶରତା ସାହାଯ୍ୟରେ
ମୁଖ୍ୟତା ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଏହି ମନରେ
ବନ୍ଦ୍ୟା ବଦେ ଓ ବନ୍ଦ୍ୟରୁଦ୍ଧର ସରକାର
ଦୁଇରୁ ବଦେତନାକୁ ଶେଷ ଅଟେ ଓ
ଦୁଃଖ ଜାତ ହୋଇଅଛି ତାହା ମୋଦନ ଦର-
ବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ସେ ଦୁଃଖ ଅନ୍ୟ

ସରକାର ଏବଂ କୌଣସି ତାଳେ ପାତା
ସିଦ୍ଧା କରନ୍ତେ । ଏହି ଦୁଃଖର ପ୍ରତିକ୍ରମ
ନମନ୍ତେ ଅତି ସରକାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବନ୍ଦ୍ୟ
ତାଳାପ୍ରାୟ ଦୁଃଖ ସୀତାସ ପ୍ରତିକ୍ରମରେ
ଅସିଅଛନ୍ତି । ଧାରଣକରେ ଦୁଃଖ ଜଣାଇ
ନାହିଁ ନବଶ୍ରମିଣୀକୁ ସୁଖର ପାଠକୁ
ଅପା ଦେଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଖୋପ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଧାନମାନ ଉପକ୍ରମ ଓ ସମର୍ଥନ ହୋଇ
ଏତଦରେ ଧାରଣ ଦେଲେ ଓ (୧) ସମ୍ପର୍କ
ମୋଦନ ସାଦେବ ଉପକ୍ରମ ସେକେଟିଏ ଏବଂ
ସମ୍ପର୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁ ସେକେଟିଏ
କରୁ ଦେବାର ଅବତର ହୋଇ ଏ ସରକାର
ଦେବ ଅବତର ହୋଇଅଛନ୍ତି । (୨) ବନ୍ଦ୍ୟ
କରୁ ଦେବୁ ବନ୍ଦ୍ୟରୁଦ୍ଧରେ ନବ୍ୟା ଅପ-
ମାନ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା
ନବ୍ୟା ନମନ୍ତେ ଏ ସରକାର ନବଶ୍ରମିଣୀକୁ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତୁ ଓ ପାଠନୀ ମୋଦନ ଅପ-
ଅପମାନେ ବନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରମ ନମନ୍ତେ ମାତ୍ର
ଓ ନମ୍ଭେ ପରି ଜଣେ ନବଶ୍ରମିଣୀରୁ ସୁଖି ଦେବୁ
ଏବଂ ତାହା ହୋଇ ଦ ପାଠରେ ସମ୍ପର୍କ ବନ୍ଦ୍ୟ
ରୁଣା ବନ୍ଦ୍ୟ ଏତଦେ ସାବରକ୍ରମର ଅନ୍ୟ-
ରେ ରକ୍ଷାପାତ । (୩) ଏ ବନ୍ଦ୍ୟର ଅଦେ-
ବତ ପ୍ରତିକ୍ରମ ଏବଂ ତାହା ବନ୍ଦ୍ୟରୁ ଉପ-
କ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ର ସେକେଟିଏର ନବଶ୍ରମିଣୀ
କରୁ ଦରବାର ମୋଦନ ଦର୍ମଣୀ ନବଶ୍ରମିଣୀ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦପ୍ତରୀରେ
ନବ୍ୟା ହୋଇଥିଲେ ଓ ବନ୍ଦ୍ୟାଦେ ଦେବକ
ଉପକ୍ରମ ପ୍ରତିକ୍ରମରେ ବନ୍ଦ୍ୟା ଦରପିରେ
ସଦେଶୀ ବା ବର୍ତ୍ତନ ସହିତ କୌଣସି ଅନ୍ୟ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ହେଇ ଦ ପ୍ରାୟ । ନବଶ୍ରମିଣୀରୁ
ନବଶ୍ରମିଣୀ ପ୍ରତିକ୍ରମ ଅର୍ଥା ଅଟେ ଏବଂ ବନ୍ଦ୍ୟର
ସୁଖର ଦରବାର ନବଶ୍ରମିଣୀର ଦରବାର
ଦେଉଅଛି ।

ଦରବାର ସମ୍ପର୍କରୁ ପ୍ରାୟ ସେ
ସରକାର ପ୍ରତିକ୍ରମରେ ଦେବେତନା
ଫଳ ଦେଲେ ମାତ୍ର ନାହିଁ ତଳ ସରକାର
ଆନା ସହକରେ ପ୍ରତିକ୍ରମ ସେଠାକୁ ଦପ୍ତରୀ
ନମାତେ ତାଳ ଦେଲେ ତାହାର ଦେଲେ
ଲୋକ ନବଶ୍ରମିଣୀ ପ୍ରଧାନ ଦରବାର ବନ୍ଦ୍ୟ
ଦେଲେଥିଲେ । ବନ୍ଦ୍ୟର ଏ ବନ୍ଦ୍ୟରେ
ମମଲ ମୋଦନମା ଦେବ ଏବଂ ତାହାଦେଲେ
ପ୍ରତିକ୍ରମ ସରକାର ପ୍ରାୟ ମାନ ।

ଅନ୍ତ ଓ ଜଳକମ୍ପର ଅପଣା ।
 ଗୁରୁଜର ଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସେପରି
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏବଂ ମେ ପରମାନ ଗୁରୁକ ଏ ଜଳକୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣାଳ ଦେଉଅଛୁ ତାହା ଦେଖି ଦୟା ଦେ-
 ଉଅଛୁ ସେ ଶ୍ରୀ ପଦରେ ତତ୍ତ୍ୱର ମୀମା ରହିବ
 ନାହିଁ । ଅତରୁ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ସୃଷ୍ଟି
 ଗଲଣି । ଦେବୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଚୈତନ୍ୟ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି
 ଦେବେ କଷ୍ଟ କରୁ ଲଭବ ଦେବ । ମାତ୍ର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ବେ ଜଳ କଷ୍ଟ ମେଧିବାର ଅପା
 ତାହି । ଗୁରୁଜର ଦର ଏ କରରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ଦ୍ରବ୍ୟମାନେ ଟଙ୍କାକୁ ଖେ ୮୩ ର ଓ ଦୋହାଳ
 ମାନେ ଖେ ୮ ର ଦର ଦେଲେଣି । କଲକତ୍ତା
 ଓଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚପୋଟରେ ତାହା ଖେ ୧୧୮ ବା
 ଖେ ୧୦୩ ରୁ ଅଧିକ ନୁହେ । ଗତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା
 ଗନେଟରେ ଓଜ୍ଜ୍ୱଳର ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାଣର ସାଧାରଣ
 ଗୁରୁଜର ଦର ଏହୁପରି ଲେଖାଅଛୁ ଯାହା—
 କଟକରେ ଖେ ୧୧୮, ବାଲେଶ୍ୱରରେ
 ଖେ ୧୨ ର, ରତ୍ନପୁରେ ଖେ ୧୨ ର, ଅତରୁ-
 ଜରେ ଖେ ୧୨ ର, ପୁସ୍ତକେ ଖେ ୧୨ ର,
 କର୍ମପୁସ୍ତକ ସତରରେ ଖେ ୧୨ ର ଏବଂ କଲକତ୍ତା-
 ଜରେ ଖେ ୧୨ ର । ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି
 ସେ ସରତାସ୍ୟ ଦର ଯାହା ଲେଖାଯାଏ ତାହା
 ସଦୃଶ ଥାଏ, ଲେଖେ ତାହା ଯାନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ବିଶେଷତଃ କୁଳମ୍ବ ଶରଦତାରକ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତାହା
 ଦେବେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି ଗନେଟରୁ ପ୍ରତାପ
 ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟି କର୍ମର
 ଅଧିକାରୀ ଜଳରେ ପୁଣି ଫୁଲେ ଓ ପୁସ୍ତକ-
 ସ୍ୱାରେ ଖାଧାରଣ ଗୁରୁଜର ଦର ଉଚ୍ଚ ହୋଇ-
 ଅଛୁ ବିଶେଷତଃ ଯଶୋର ଓ ଶାଳଦାରେ
 ଏତେ ଉଚ୍ଚ ଅର୍ଥାନ୍ତ ଯଥାକ୍ରମେ ଖେ ୭ ର ଓ
 ଖେ ୫ ର ହୋଇଅଛୁ ॥ ମେଦନୀପୁରରେ ମଧ୍ୟ
 ଖେ ୧୦ ରୁ ଅଧିକ ମିଳୁ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗପ୍ର-
 ଦେଶ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ହୋଇ ଯିବାରୁ ବାବରଗଞ୍ଜ
 ଯାହା ପ୍ରଭୃତର ଦର ଦଲକତା ଗନେଟରେ
 ପ୍ରକାଶ ହେଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ ଦର
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାର କ୍ଷମାପସନ୍ନ
 ପ୍ରତାପ । ସତତଃ ଲେ ପ୍ରକେ ମଧ୍ୟରୁର ଯୁକ୍ତ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ପ୍ରକୃତ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାର ଧାତ ଗୁରୁଜର
 କ୍ରମେ ଶ୍ରୀମାନମାନଙ୍କରେ ଦର ବଢ଼ିଅଛୁ ସେ
 ସୁଲେ ଏହି ଓଜ୍ଜ୍ୱଳା ପ୍ରଦେଶରେ ଅଦକ୍ଷ
 ଦେବା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେ । ଏହା ଧାତ ଗୁରୁଜ
 ତାହା ଦର କୋଲଥ ରକ୍ଷିତର ପୁତା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ଲେଖ ଏହି ସମୟରୁ
 ପେର ପୁର ଅଦାର ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱର
 କ୍ଷମାଦକାହାରେ ଦେଖିଲୁଁ ଖେ ସେଠାର

ଦଲେଦୁର ମୋଟସର ଗସ୍ତରେ ଏବଂ ପ୍ରାଚର
 ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ଦେଖି ଶାହାନ୍ସ ଦାର୍ଯ୍ୟର ସୁଖପାତ
 ଦର ଅଛନ୍ତି । ସତର କଲକତ୍ତା ଦଲେଦୁରକୁ
 ଦେଲେ ଏ ବସୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ
 କହୁତ ବଦଳ ଓ ପ୍ରଭୃତର ବ୍ୟାଧ କରବା
 ଦାଲଣ ଅନୁସେଧ କରୁଅଛୁ । ଜଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କଷ୍ଟ ଏବଂ ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିସ୍ତୁତା ସୁଲେ
 ମୋଟସରର ତାହା ପ୍ରାଣରେ ପ୍ରସରତ ପୂର୍ବର-
 ଶୀର ସଦୋକାର ଏବଂ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପୁସ୍ତକୀ ଖୋ-
 ଲାଦକାର ଉପସ୍ତୁତ ସମସ୍ତ ଦାଖିଅଛୁ । ଏ
 ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ମୂଲ ଲାଗି ଗଣ୍ୟ ଲେଖମାନେ ଅନ୍ୟ
 କଷ୍ଟରୁ ଲକ୍ଷା ପାଇବେ ଏବଂ ଏ ବର୍ଷ ଓ ଲକ୍ଷ-
 ଶ୍ୟତରେ ଜଳକଷ୍ଟ ଦୁର ହେବ । ଏଥିପାଇଁ
 ସରଦାରକ ଦାତରେ ସେତେ ଟଙ୍କା ଖରଚ
 ଅଛୁ ଜଳ ଦଲେଦୁରମାନେ ଲେଖିଲେ ଅନ୍ୟ
 ଦାସରେ ତାହା ପାଇ ଶାନ୍ତି ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କର-
 ବାକୁ ସମମ ଦେବେ । ଏପଲେ ଅଧିକ ଟଙ୍କାର
 ପ୍ରୟୋଜକ ହେଲେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶାହାନ୍ସ ବିଧି ଅନ୍ୟ
 ସାରେ ତାହା ସମ୍ଭାଷିତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ବୋଗଲ ଧର୍ମଶାଳା ।

ପୁସ୍ତକେ ବାବୁ ହତ୍ୟାମୂଲକ ବୋଗଲକର
 ହତ୍ୟାଦାରେ ସେହି ଧର୍ମଶାଳା ନିର୍ମିତ ହୋ-
 ଇଅଛୁ ଓ ଯାହାର ପ୍ରଭାଷା ବା ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୋ-
 ଚନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମାଲ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଗବସପ୍ତା
 ଦରେ ସେ ନଗରକୁ ଅପ ସମାଧା ଦରୁଥିଲେ
 ତାହାର ଶତ୍ରୁ ଏ ଉପୋକ ଯାହାକ ଯେମୟରେ
 ପଠିତ ହୋଇଥିଲ ସେହି ଉପୋକେ ସାର
 ମର୍ମ ଏହିକ ସତ ୧୮୫୫ ସାଲ ରଥଶାହାସମୟ-
 ରେ ପୁରରେ ଓଜ୍ଜ୍ୱଳର ରସକର ଉତ୍ସାହ
 ହୋଇଥିଲ ଓ ସହମ୍ଭୁ ଯାହା ମଗପଥିଥିଲେ ।
 ସରତାସ୍ୟ ସାମ୍ବ୍ୟ ଦର୍ମିତନର ସେ ବିସୟର ପ୍ରାଣମ୍ଭୁ
 ଅଦସ୍ତକାତ ଦର ସନ୍ତୋଷନଦ ଓ ସାମ୍ବ୍ୟଦର
 ବସାପରର ଅଗ୍ରବ ଗବଶ୍ଚିମେଶ୍ୱର ଲକ୍ଷାପ-
 ଥିଲେ । ବୋଗଲ ମହାଶୟ ଖେ ବିଷୟ ଅବଶ୍ୟତ
 ହୋଇ ପୁସ୍ତକେ ଯାହିବ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଏବଂ ସାମ୍ବ୍ୟଦର ଦର ନିର୍ମାଣାର୍ଥେ ୨୫ ଦଳାର
 ଟଙ୍କା ଦାନ କରବାର ଲକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ ଦଲେ ଏବଂ
 ସତ ୧୮୫୫ ସାଲରେ ସେହି ଟଙ୍କା ବଙ୍ଗସାମ୍ବ୍ୟ
 ତମସତରକ ଦାମରେ ବଙ୍ଗାଳବାକରେ ଜମା
 ଦେଲେ । ଗରର ତତସା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ
 ଦେବାରେ ଜଣାଗଲ ହେ ଜମିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହକ
 ଟ ୨୫୩୧ କୋ ଶରତ ପଡ଼ବ । ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଟଙ୍କା ସଦାଶେ ଦାବାକ ନବଟରୁ ପଞ୍ଚ ଦିନାକୁ
 ଖେ ଅହୁର ୧୦ ଦଳାର ଟଙ୍କା ଦାନ କଲେ ।
 ଗରର ଶେଷ ନକଷା ଲକ୍ଷ୍ମଣକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ ମହୁର

ଦେଉଁ ଦେବେଦାଳ ବାହାରକର ଏବଂ ସତ
 ୧୧୦୫ ସାଲ ପୁଲର ମାସରେ ଧର୍ମଶାଳାର
 ନିର୍ମାଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୩୩,୫୦୦ ହୋଇେ ଶେଷ
 ହେଲ । ଏଥିରେ ୫୫ ବସୟ ଦର ଅଛୁ ଏବଂ
 ଅଗଣାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତାପୁଅ ଅଛୁ । ଦୁଃ-
 ରେ ଦଳ ବସଅଛୁ ସେ ଉଦ୍ଦାବ ଜଳ
 ତହା ହୋଇ ଯାହାକ ବ୍ୟବହାର ସଦାସେ
 ବରତ ଦେବା ଦାଲକ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ଭାଷୁର ହୋଇଅଛୁ । ଧର୍ମଶାଳାର ଲକ୍ଷାପକରଣ
 ପାଠଶାଳା ହେତବା ପୁଣି ବାଟିତ ମରମକର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ତତଃ ଜଣେ
 ଗୋଣ୍ଡାଦର କ ରହିଲେ ତଳବ ନାହିଁ । ଏଥି-
 ପାଇଁ ଧର୍ମଶାଳାରେ ରହିବା ଯାନ୍ତି ମାତ୍ରତାକୁ
 ଜଣ ପ୍ରକ୍ତ ଦା ୧୦ ୪ ଲେଖାଏଁ ବଡ଼ା
 ଅଦାପୁର ବିଷୟ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ଗରରଥ
 ଯାହା ବେଲେ ବସୁତଖୁରେ ଦେବକ ଟ ୧୦ କା
 ଅନ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ବଡ଼ାର ଦାନ ଶୁଣି
 ଯାନ୍ତି ମାତେ ବାହାର ଗଲେ । ଏହା ଲଥଶାଳା
 ଓ ଦୋଳଶାଳା ଲକ୍ଷା ଅନ୍ୟଦେଲେ ଦର
 ଗରର ବଡ଼ା ଜଣ ପ୍ରକ୍ତ ଦରକୁ ଏବଂ ଅଗଣାକୁ
 ଅଧିକ ନୁହେ । ସୁବସୁ ବଡ଼ାଦାସ ଲକ୍ଷ୍ୟଦ
 ଅସୁର ଅପା ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ତାହା
 ଦାବାକର ମନୋମାତ ନୁହେ । ଅଧିକ ବାଟିତ
 ଏକଜଲର ଟଙ୍କା ଧର୍ମଶାଳାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମା-
 ଣାର୍ଥେ ଦରଦାର । ଏଥିପାଇଁ ଉପୋକରେ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛୁ ତ ଲକ୍ଷାଦରରେ ଉଡ଼ା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେବ ଅଧିକା ଦାବା ସେନେ ଅହୁର ୨୫
 ଦଳାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରବେ ଦେବେ ତାହା
 ସରତାସ୍ୟ ଲକ୍ଷାଦକରେ ଜମା ହୋଇ ବହିର
 ବାଟିତ ସମୟ ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ଦେବ
 ଏବଂ ଦାହିମାନେ ବଳା ଲକ୍ଷାରେ ରହିବାଦାସ
 ବାହାକର ଦାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସାଧି ହେବ ।
 ଉପର ଲକ୍ଷିତ ଉପୋକ ଅବଶ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମାଳ-
 ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦରଥିଲେ ଓ ଚହିର ଶେଷ
 ଲକ୍ଷରେ ଲକ୍ଷିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାବାକୁ ଜଣାଦ ବିଷ୍ଣୁ
 ଯାମଥିବାର ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ସେକର
 ସକ୍ଷରେ ଦାବାକର ପ୍ରକାଶସମ୍ଭବ ତାକୁ
 ଦିଲକ୍ଷିତରୁ ବୋଷ ସୟ ଦାବାକୁର ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିଲେ । ସମ୍ଭବତଃ ଦାବାକ ସଙ୍ଗେ କରୁର ନ
 ଥିବାକୁ ଏଥିର କରୁ ଉଦ୍ଧର ଦେଇ ପାରିଲେ
 ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବବେଦବାରେ ଦାବା
 ମହାଶୟ ଅଦାକୁ ବଦାଦାସ ହରି ୨୫ ଦଳାର
 ଟଙ୍କା ଦାନ କର ଧର୍ମଶାଳା ନିର୍ମାଣ ଦର ଦେଲ-
 ଥିବା ସୁଲେ ଉଡ଼ା ଅଦାପୁଦାବ ଚହିରେ କଲକ
 ଲଗାଦବା ଅଧର୍ମ ଅଟେ ପୁଣି ଅହୁର ୨୫ ଦଳା-
 ର ଟଙ୍କା ତାହାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାକରବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷାକୁ

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଳ ପରାସ୍ତର । କାହିଁକି ନ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକ ଧରଣ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ମିଛପୁଣି
 ପାଠକ ଓ ଲେଖକଦ୍ୱାରା ଦମିତୀ ବୁଦ୍ଧି ମିଶ୍ର
 ବାଦୀ ଲୋକାଦିକାରୁ ଅସମ ବୋଧାହାର ମଧ୍ୟ
 ଦୌର୍ଘ୍ୟ ହେବୁ ନାହିଁ । ଯାହା ଲେଖକଙ୍କ ପକ୍ଷ
 ରହିଲେ ମିଛପୁଣିପାଠକ ସମାଜଙ୍କୁ ଖୁବ୍‌ଖୁବ୍
 ଦାମ୍ଭ୍ୟ ଧର୍ମପାତ୍ରାଦେ ବାହୁଳ୍ୟ ସେତାହାର ଦ
 ହୁରିବେ ? ଯାହାକି ହିତାଧିକ ଶୁକ୍ଳ ଲେଖକଦ୍ୱାରା
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନ୍ୟ ନ୍ୟୟ ଶୁକ୍ଳପୁସ୍ତକ ଅପଭ୍ରାନ୍ତ ହେବ ।
 ଯେଉଁ ଶୁକ୍ଳ ପୁସ୍ତକ ଲେଖକଙ୍କ ଦଳେ ଦାମ୍ଭ୍ୟ
 ଅଧିକ ଶୁକ୍ଳ ଦେବା ହୁଏ । ଯେହେତୁ ପାଠକ ଏବଂ
 ଲେଖକ ଏକ ଜଣେ ବୋଧ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣା ଲେଖ
 ପକ୍ଷା ଲେଖକା ସରଦାବତ ଦେହର ସତାସେ
 ସପେକ୍ଷ ହେବୁ

ଘରର ସ୍ୱର ।

ଆଜ୍ଞା, ଚଳଣ, ଅନ୍ଧ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିହୀନ ଏହି
 ପ୍ରସଙ୍ଗମାନ ଦେଖି ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଦା ଖର
 ପ୍ରସ୍ତୋତଦ୍ୱାରା ଚ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୁଅନ୍ଧ
 ଦେହରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଲ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ସରଦାସ
 ପ୍ରକାଶ ଶେଷରେ ଚାହାର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ।
 ଧରଣର ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ୧୯୦୩ର ସାଧାରଣ
 ହରଜଣାରେ ବର୍ଣ୍ଣର ପର ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସେହି ହରଜଣାକୁ ଦେଖି ଖରପପରି
 ଚ ଚିତ୍ତା ଲେଖକଙ୍କ ଦହସାରେ ଏକପରି
 ଦେଲ । ମହାଶୟ ଯେତେ ବେଳେ ହୁଏ ସାଧାରଣ
 ହେଲେ ଲେଖକ ହୋଇଥିଲା ଓ ଯେତେ ଖରଜ
 ସାଧାରଣ ସାଧାରଣ ଲେଖକ ହୋଇଥିଲା ଚାହା ଏହି
 ଦହସାରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଅଛି ଯାହା—

ଦେହର ଧରଣ	ଦେହର ଧରଣ	ଦେହର ଧରଣ	ଦେହର ଧରଣ
୧୮୮୮	୧୮୯୦	୧୮୯୨	୧୮୯୪
୧୮୯୬	୧୯୦୦	୧୯୦୪	୧୯୦୮
୧୯୧୨	୧୯୧୬	୧୯୨୦	୧୯୨୪

ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ଏକ
 ମଧ୍ୟରେ ଦାହ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଶୋଷ ମିଶ୍ରିତ
 ଭାବରେ ସଜାପେସା ଅଧିକ ଧାରଣର ଉପୁଷ୍ଟି
 ହୁଅନ୍ତୁ ହୁଅନ୍ତୁ ଚାହା ଅଧିକ ଲେଖକଙ୍କ ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଦାହବୁଦ୍ଧି ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ବୋଧର
 ହେବ । ବୋଧରର ହୁଏ ବାହୁଳ୍ୟରୁ ଲେଖା
 ଦେହର ଶରଣ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଲେଖା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲେଖକ
 ଅଧିକ ଦେଖା ମାଉଅଛି । ବୋଧର ବେଳ
 ରୁଣ ଏ ଦେହୀପୁ ବୁଦ୍ଧିରୁ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ଜଣ
 ଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାତ୍ର ପ୍ରତି ମ ୧୦୦ ଦଣ ବା
 ମ ୨୦ ଦଣ ବୋଧର ବେଳ ରହିଲେ ପକ୍ଷ
 ଲକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ଦେହୁ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରମାଣ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଏବେ ବୋଧର ମିଳିବା ବଡ଼ିତ ।
 ପୁଣି ଲୋକାଦିକାରୁ ଦେହରେ ବୋଧର ଖରଜ
 ହୋଇଛି । ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶକ୍ତିକାରୁ
 ମିଳେ ଏବଂ ଲୋକ ଦେହରେ ବୁଦ୍ଧିମାନେ
 ବରଜନମାନ ଭର ଚର୍ଚ୍ଚି ପାଇଛି ଏପରି
 ଅଧ୍ୟା ହୁଅନ୍ତି । ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶ
 ଶେଷର ସରିତଟ ବୁଦ୍ଧିମାନେ ସେ ପ୍ରକାଶ ବର
 ପ୍ରକାଶ ଅନଲମ୍ବର ଦରପ୍ରସ୍ତୁତ ବ ବ
 ଚିତ୍ତାଦରୁ ଜଣା ପାଉ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହି
 ଦହସର ପ୍ରକାଶ ଶେଷରେ ଦାହବୁଦ୍ଧି ଏବଂ
 ଶୋଷ ଏକପରି ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ ଦେଲ ଚ
 ଶୁକାର ଲେଖା ଅଛି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିରୁ ବୋଧ
 ହେଉଅଛି ଯେ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ମାତ୍ର ଏ ଲେଖକ
 ମାତ୍ରକୁ ପ୍ରଥମ ଅର୍ଥେ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକପରି
 ପ୍ରକାଶର ପର ସପେକ୍ଷା ନୁହେଁ । ଯାହାଦେହ
 ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ବାହୁଳ୍ୟ ଏବଂ
 ଦେହରୁ ଉତ୍କଳପୁ ବୁଦ୍ଧି ବା ଲୋକାଦି ଏ ପ୍ରକାଶ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ମତୋଯୋଗୀ ହେଲେ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧି
 ହେବୁ ଦେବ ।

ଉପରଲିଖିତ ଶାର୍ଦ୍ଧ ମତା ସେହି ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ
 ରେ ଦେଖାଯାଇ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ଲେଖକ
 ଲୋକାଦି ପ୍ରକାଶ ବୁଦ୍ଧି ଲେଖକ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କୁ
 ବୁଦ୍ଧି କର ସେହି ଲେଖକ ମାତ୍ରରେ ମିଶ୍ରାମ
 ଦେବ ଓ ସେ ସର୍ବ ପ୍ରତି ଏକ ହୋଇଥିବାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଲୋକାଦି । ଚଳଣ, ଲେଖକ ଏବଂ
 ଅନ୍ଧ ଏହି ଲୋକାଦିଙ୍କ ଶରଣ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚଳଣ ଲୋକାଦିଙ୍କ ପର
 ହୋଇଥିଲା । ଯାହା—

ଦେହର ଧରଣ	ମାତ୍ରପ୍ରତି ଧରଣ
୧୮୮୮	୧୮୯୦
୧୮୯୨	୧୯୦୪
୧୯୦୮	୧୯୨୦

ଏକ ଶରଣର ଧରଣ ଚଳଣ ବା ଲୋକାଦିଙ୍କୁ ଧରଣ ହେବ ।

ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦେହୀପୁ ମଧ୍ୟରେ
 ଲୋକାଦି ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ଅନ୍ଧ
 ଅଧିକ । ପୁଣି ଅଧିକ ବୋଧର ବା ପ୍ରତିପଦକୁ

ଦେହୀପୁରର ସ୍ୱର ଲେଖା ନୁହେଁ ଅଧିକ ଯେଉଁ
 ଠାରେ ବୋଧର ଅଗ୍ରାଧିକ ବା ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲେଖକଙ୍କରୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଏହି ପାଠକ
 ବାଦଲର ବରଣ ଅଧିକ ସହଜ ଓ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲେଖା । ଲୋକାଦିକାରୁ ଲୋକାଦି ଓ ଅନ୍ଧ ମଧ୍ୟ
 ଅଧ୍ୟାନ୍ତ ସୁଲଭ ଓ ସାମାନ୍ୟ ସହ ଓ ଦେହ
 ଦେହରେ ମେଲେ ଲୋକାଦି ବୁଦ୍ଧିର ସାମାନ୍ୟ ଭର
 ପାରେ । ଲୋକାଦି ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ହେଲେ ଲୋକ
 ଦେହରେ ବୋଧର ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ବୋଧର ପ୍ରକାଶ
 ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଲୋକାଦି ଦେଲେ ଦେହର ହେ
 ଶୁକାର ପ୍ରକାଶ ବେଳେ ଉପକାର ହୁଏ ଲୋକାଦି
 ଲୋକାଦି । ଦେହର ଓ ଅନ୍ଧ ଦେହୀ ପାଠକରୁ
 ହେଲେ ମିଶ୍ରାମ ଅଧ୍ୟା ସର ପ୍ରତି ଦେହ
 ଏବଂ ଏହା ସହଜ ସାଧ୍ୟ ଦେଲ ବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବା ଲୋକ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଦେହର ଅଧ
 ଦେଖ ବୁଦ୍ଧି ।

ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ।

ଉପରଲିଖିତ ଧରଣର ବାଦ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଦେହୀପୁ ଅଧିକ ହୋଇଲେ ଲୋକାଦିକାରୁ

ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ।
 ଏ ସପ୍ତାହରେ ଅଧିକ ଚଳଣ । ଶାର୍ଦ୍ଧ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ବର ବେଳେ ଲୋକାଦିକାରୁ ଦେହୀପୁ ଏ ବରଣ ଧରଣ
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବ ସାମାନ୍ୟ ବର ଲୋକାଦିକାରୁ । ଦେହର
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ ବ ସାମାନ୍ୟ
 ବର ବର ଲୋକାଦିକାରୁ ।
 ସପ୍ତାହରେ ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ
 ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ ବରଣ ଲୋକାଦିକାରୁ

ମହାବଳୀନାମରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ମଧୁପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଏକା ମହୋତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

ମଧୁପୁର ସମ୍ବାଦ । ମଧୁପୁର ସମ୍ବାଦରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ମଧୁପୁର ସମ୍ବାଦରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

(1) "the revival of the Gaelic language as a spoken tongue with a re-creation as its natural consequence, of Gaelic arts, crafts and industries"

(2) "the encouragement of Gaelic music, dances, and games."

I beg to note that in a dozen years "it has succeeded in introducing instruction in Gaelic, the oldest Vernacular, except the Greek, in Europe, into 3000 of the 10,000 Irish Schools. The distinguished Scholar Dr. Hyde defines the spirit and purpose of the Gaelic League thus,—

"Ireland is engaged upon the last great battle of the race for the preservation of its language. More than that, we are engaged upon the last grand battle of the Irish race for the preservation of its own identity."

The present condition of our Uriya literature outside the limits of modern Orissa is exactly similar to that of the Gaelic language of Ireland. We should struggle hard to save our dying language in the Uriya-speaking tracts situate in the Madras Presidency, Central Provinces, Midnapur District and Chota Nagpur Division. I have stated above how the Irish people are fighting tooth and nail under a well-organized League for the preservation of their Language and identity and what wonderful progress they have made during a dozen years. The remarkable success is no doubt due to patriotism, patience and perseverance. Let us imitate the Irish people and we are sure to achieve our end in the long run. We are grateful to Lord Curzon and our present Lieutenant Governor in the matter of the Court language of the Sambalpur District. Let us ask our Government constantly to help us in saving the dying language of the poor Uriyas in the tracts noted above.

Nayagarh } Yours truly,
5-2-06 } KRISNA Ch. PATNAIK

ମାତ୍ରମଧୁ ସମ୍ବାଦ ଉତ୍କଳୀୟ ସମ୍ବାଦ ମହୋତ୍ସବ ଉଦ୍ଦାର କରିବେ—

ମହୋତ୍ସବ !

ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶନ ଉପଲକ୍ଷେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦାନୀୟ ଫୋନ୍ଦସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

URIYA LITERATURE AND THE GAELIC LEAGUE OF IRELAND.

To The Editor, Utkal Dipika Cuttack. Sir, In Ireland a remarkable struggle is going on to save her dying language. The founder, and President of the Gaelic League is Dr. Douglas Hyde. This League was founded in Dublin 12 years ago with 5 members only. Since then the members have risen to 100,000. The two immediate objects of the League are,—

ପ୍ରାଚୀନ ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 17th. February 1906

ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ରିକା, ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

NOTICE.

THE undersigned will be happy to receive gazetted officers and other gentlemen wishing to see him between 8 and 10 A. M. on Tuesdays when he is at head-quarters.

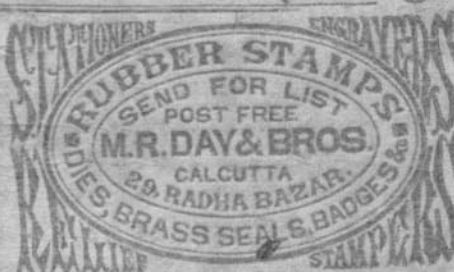
Gentlemen desiring an interview on any other day should write to him at least a day before for an appointment.

Commissioner's office Orissa } F. W. DUKE } Commissioner and Supdt. of Tributary Mahals ORISSA

Wanted a F. A. or plucked F. A. teacher qualified in Uriya for the 1st Assistant's post of Sri Rajah's Lower Secondary School, Dharakota for one year, on salary Rs. 25 per mensem. Applications will be received by the undersigned up to the 20th Instant. Dharakota } M. M. SINHA DEO } Raja of Dharakota 4-2-1906

NOTIFICATION.

A Globe Timepiece to be given free to every Purchaser of this watch. Systeme Roskopf Lever watch, can not be overwound, keyless, strong, medium size 30 hours timekeeper Gtd. for 4 years price Rs. 4-8, postage As. 8. S. SEN & Co. 8-2, Ram Krishna-Bagchi's Lane P. O. Beadon Sqr. Calcutta.

କରଣ ଓ କରଣାଳ ପଦ୍ମ କରଣ... ବିକ୍ରୟ ମାଧ୍ୟମ ଓ ବ୍ୟବହାର... ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା... ଗାଜପୁର } Rajah of Talcher. ୧୯୦୬

ଜଗମୋହନ ।

(ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ) କରଣ କରଣ କରଣ କରଣ କରଣ କରଣ... ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା... ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ଦିକ୍ଷାପତ୍ର । ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା... ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସତ ୧୯୦୭ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨ ର-
ଦିନେ ପୁସ୍ତକପାଠ ସାପଠକ ପ୍ରଣିତ
ମୋଟା ପ୍ରାୟ ଏବଂ ତୁମ୍ଭେ ଆନନ୍ଦଠାରେ
ଲୋକସେବାଦାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ଏହି ପୁସ୍ତକପାଠମାନେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
ଏହି ପୁସ୍ତକପାଠରେ ପଢ଼ିବାର
ପାଇବେ

ଖୋରସା } ୫, ଏବଂ ମସିହା
୨୩୫୦୭ } ପୁସ୍ତକପାଠକୀୟ ତିନୋଟି
ମସିହା } ଚଳେଇଲେପରି ।

ଦାଉସ, ପିଙ୍ଗ, ଦୁଇତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ସଦାସ୍ଥ ଅଫିସ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୦ ରଦ୍ଦି
ତା ୨୫ ରଦ୍ଦି ବଦଳିବାର ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ସଦାସ୍ଥ ଅଫିସ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୦ ରଦ୍ଦି
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

Sadar Office { D. A. Macmillan
Keunjher { Dewan of
22-1-06 } Keunjher

ଅନୁପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ
କରବର ଓ ପ୍ରତିପତ୍ତି କରବର

ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ସାଦର ମନମ ।
ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
କରବର ଓ ପ୍ରତିପତ୍ତି କରବର

ଖାଲିପତ୍ର ।
ସୁନ୍ଦର (ଉପକ୍ରମ) ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଶୁକ୍ତିବର୍ଣ୍ଣନା କଟିକା ।
ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ ଓ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ ଓ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ନୋଟିସ ।

ଏହି ନୋଟିସରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

- ଖାଲିପତ୍ର ।
- ସୁନ୍ଦର (ଉପକ୍ରମ) ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ
- ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
- ଶୁକ୍ତିବର୍ଣ୍ଣନା କଟିକା ।
- ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ ଓ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
- ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
- ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
- ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

RAMSANKAR ROY
Chairman
7-2-1907 Cuttack Municipality.

ଏହି ନୋଟିସରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଦାଉସ, ପିଙ୍ଗ, ଦୁଇତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ସଦାସ୍ଥ ଅଫିସ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୦ ରଦ୍ଦି
ତା ୨୫ ରଦ୍ଦି ବଦଳିବାର ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ସଦାସ୍ଥ ଅଫିସ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୦ ରଦ୍ଦି
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ସାଦର ମନମ ।
ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ପ୍ରମୋଦ ସୂତା !
ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ
ଉପକ୍ରମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତ ୧୯୦୭ ମାସ

କବିରାଜ ଶାଉନ୍ଦା
ପ୍ରସାଦ କବିରାଜା
ଖୋ: ଛ. ସୁନ୍ଦର ଚୌକ,
ବାଲୁବଜାର, କଟକ

ବିକ୍ରାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
 ଯାଉଥିଲା ଯେ ସବୁର ଦଳିତତା କି ମୂଳ
 ହାମାଯୋଗ୍ୟ ନିକାଶୀ ଶ୍ରମକୁ କୁମାର ମତ୍ୟ
 ଦାଅ ମିଶ୍ଟ ସ୍ୱାଦୀକାରୀ ଓ ଶ୍ରମର କାକୁ
 ନିରୋଧନାଥ ବି ଉଦୟ ଏକତ୍ର ଓ ପୁଅକ
 ରୂପେ ଅପଣାଏ ପ୍ରସରେ ଶୁଣି ଚିତ୍ତଶୁଣିବା
 ଅନୁରୋଧ ଦେଇବ ନିକାଶୀ ଶ୍ରମର ରହିବ ଲାଭ
 ଶୋଷାଧାରଣ ପୁଣି ଶ୍ରମର ଯୋଗଦେନାଥ
 ପୁଣ୍ୟୋପାଧାରଣ ଅମ ମୁକ୍ତିର ନିମନ୍ତେ ଦର
 ସକ ୧୮୯୯ ମସିହା ମଇମାସ ତା ୧ ପ୍ରାଣରେ
 ଦଳିତତା ମୁକ୍ତିର ରେଳପୁର ଅଧିକରେ
 ରେଳପୁରକୁ ଯେ ଦିନା ନିକାଶୀ ଅମମୁ-
 କ୍ତାବନାମା ଦେଇଥିଲେ ସେହି ଅମ ମୁକ୍ତିରମା
 ନାଥ ସକ ୧୯୦୦ ମସିହା ଶ୍ରମମୁକ୍ତିରମା ୧୧-
 ଥରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରମକୁ ଯୋଗଦେନାଥ ଦେଖା-
 ଯାଉଥିବା ସେହି ଦିନର ଅନୁରୋଧ ପ୍ରସରେ
 ଦଳିତତା ସାମିଲ କାଳରେ ପଞ୍ଚମପ୍ରାଣର
 ଦାଏର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବସର ଦେବାକୁ ଉପ
 ଦେଶଲ । ଉକ୍ତ ଏହି ସେମିତି ଦାଉଣ ପର
 ଉକ୍ତ ଯୋଗଦେନାଥ ପୁଣ୍ୟୋପାଧାରଣ ଉକ୍ତ ଅମ
 ମୁକ୍ତିରମାମା ବଳେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
 ଚିତ୍ତଅଛନ୍ତି ବା ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା ଉପସ୍ଥେତି
 କୁମାରମାନଙ୍କର ଶ୍ରମକୁ ଦେବ ଓ ଅନୁରୋ-
 ଧରେ ସେମାନେ ବାଧା ନୁହନ୍ତି ।

ଦଳିତତା । ଯେ ଅଧିକାଂଶ କର୍ମ
 କର୍ମମାନଙ୍କର ଶ୍ରମପ୍ରାପଣ । ମେଦେଇ

ଉଦ୍‌ନୀୟିକା ।

ଅପାମୀ ବା ୨୭ ଉପରେ ଏ ନଗରର ମିଶ୍ରତ
 ଉଦ୍‌ନୀୟରେ ଉଦ୍‌ନୀୟ ଶ୍ରମର ମିଶ୍ରତମାନଙ୍କର
 ଏକ ଚାହିଁ ଅନୁରୋଧ ଦେଖାଯାଇଛି ଉକ୍ତ
 ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଦେଖ । ସୁର ଉଦ୍-
 ନୀୟରେ ଅନୁରୋଧରେ ପ୍ରସାଧିମାନଙ୍କ
 ସୁର ଉଦ୍‌ନୀୟ ଦେଖ ।

ଉକ୍ତ ବା ୩ ଉପରେ ଶେଷଦେବା ପ୍ରା-
 ଦେଇ ଉଦ୍‌ନୀୟରେ ପେଲେଗ ମୁରୁ ପୁଣି ବଢ଼ି-
 କାର ଦେଖାଯାଏ । ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଦର ମୁରୁ ୩୭-
 ୩୭ କୁ ଏ ପ୍ରାଦର ମୁରୁ ୩୦୫୭ ଦୋଇଥିଲା ।
 ଅଧିକାଂଶ ବୁଢ଼ି ବଢ଼ି, ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଦର, ପଞ୍ଚାଦ
 ଏକ ମଧ୍ୟପ୍ରାଦରେ ବଢ଼ିଥିଲା ଏକ ପୁଣ୍ୟ-
 ପ୍ରାଦରର ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଧିକ ଅଟେ ।

ମହାନାଥ ବଳିକାଟି ବାହାରୁର କ୍ରମ
 ଅଧିକ ଦୁମିଶ ଦର ଅଧିକ ଦଳିତତାକୁ ଫେରି
 ଅଧିକରେ । ଏ ମୁକ୍ତିରା କ୍ରମ ଓ ଶ୍ରମର
 ଶେଷ ଅଧିକ ଦଳିତତାର ଅଧିକାଂଶ ଥିଲା-
 ପର ନିଶାଯାଏ । ଦେବଳ ବାଦିପୁରରେ
 ଅଧିକ ଦଳିତତା ଦୋଇଥିଲା ଏକ ନିକାଶୀ
 ସୁରୁ ପ୍ରକାଶ ସହର ସମାନ ଏକ ଦୁଇ
 ଉଦ୍‌ନୀୟ କର୍ମପୁରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାକୁ
 ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଦେଖାଯୁ ଶେଷରେ
 ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଫେରି ଅଧିକରେ ।

ସୁଦୂର ଗତ ପ୍ରାଦରେ ଦାଉଣଦେବାଦ
 ନିକାଶୀର କର୍ମରେ କର୍ମମାନଙ୍କ ଥିଲେ ଏକ
 ଦେଖାରେ ସୁଦୂର ନିକାଶୀର ଦଳିତପ୍ରାଦ
 ଦୁଇ ନିକାଶୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାଦର ଦରଥିଲେ ।
 ନିକାଶୀର ଦଳିତତା କିମ୍ପାନ ସେ ସମୟରେ
 ଗଠିକାକୁ ସେ ଓ ସକଳ ପ୍ରକାରର ଶୋଧରେ
 ରହିଲେ । ସୁଦୂର ସୁଦୂରକୁ ଦେଇ ଅମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦର ବ୍ୟାପାର ଦୋଇଥିଲା । ସୁଦୂର
 ଅପାମୀ ଶୋଧକାର ବ୍ୟାପାରରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେବେ ।

ଉକ୍ତ ବା ୩ ଉପରେ ଶେଷ ଦେବା ପ୍ରା-
 ଦେଇ ଦୁଇମ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ପ୍ରାଦରରେ ୧୭,୯୭୭ ଗଣସଂଖ୍ୟାରେ
 ୮୩,୨୦୫, ଅନୁରୋଧ ଦେଖାଯାଇଛି ୩୭,୯୯୦
 ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ନୀୟରେ ପ୍ରାଦରମାନଙ୍କର
 ୩୩,୦୦୦, ଦେଖାରେ ୩୦୫୭ ଏକ ଦଳି-
 ତରେ ୧୭,୭୭୧ ଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ଗଣ୍ୟରେ
 ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାଦରକୁ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥିଲା ଏକ ଉଦ୍-
 ନୀୟ ସକଳ ପ୍ରାଦରେ ବାଦ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ମୁକ୍ତି
 ଦୁଇ ଦେଖୁଅଛି ।

କର୍ମମାନଙ୍କ ଯେଉଁ ଦାଉଣଦେବା ପାଇବାର
 ସକଳ ଚାହିଁ ଉଦ୍‌ନୀୟରେ ଏକ ମଣା ଯାଇ
 ଦାଉଣଦେବା କର୍ମରେ କର୍ମମାନଙ୍କର ଦେଖା
 ଯାଏ । ମାଟି-କର୍ମମାନ ଏକ ପ୍ରାଦ ଅଧିକ
 ଦୋଇଥିଲା ଯେ ଦାଉଣ ଦାଉଣକୁ ଶ୍ରମ
 ଦୋଇଥିବା ଅଧିକ ଦେଖିବାର ଅଧିକାଂଶ
 ଦେବ ଦାହି । ଏ ପ୍ରାଦର ଦଳିତତା ଓ ଅଧି-
 କାଶୀଦାଉଣରେ ପ୍ରାଦର ଦୋଇ ପ୍ରାଦ ଦୋଇ-
 ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଥିଲା । ଦୋଇକୁ ଏ ପ୍ରାଦ
 ଏକା ସର୍ବଶ୍ରମ ପ୍ରାଦର ଦେବ ।

ଉଦ୍‌ନୀୟ ଗୁଣ ନିକାଶୀର କର୍ମମାନଙ୍କର
 ନିକାଶୀର ଗତ ବା ୧୦ ଉପରେ ଶ୍ରମର ଗତ

ବା ୧୦ ବା ସମୟରେ ମୁକ୍ତିର ଦେଖାରେ ୩୧ ଶ୍ର
 କର୍ମରେ ସୁଗାଦେଖା ଦେବ । ଗତା ମନୋଦୟ
 ଗତ ବାଦିକାଠାରୁ ଦାଉଣ ଅଧିକ ଦୋଇ-
 ଥିଲେ । ଦାଉଣ ପ୍ରାଦର ଚିତ୍ତଶୁଣା ଦେବ ପୁଣ୍ୟ
 ଦେବତା ଲାଭ ଦେଲେ ଦାହି । ଦାଉଣ ଦୁଇ
 ଦାଉଣର ପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟକୁ ନେଷ୍ଟ ପୁଣି ଶ୍ରମାଦ
 ଚିତ୍ତଶୁଣାରେ ଦେଖାଯାଏ ମଦର ନିକାଶୀର
 ଉପାଧି ଧାରଣ ଦେବ ଦେଖାଦେବ ଉପଦେଶ
 ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଗତ ଦେଖା ଏକା ଦଳିତମଧ୍ୟ
 ଲୋକ ମହାନାଥ ବାଲିର ଦଳା ବିକ୍ରୟ
 ପ୍ରାଦରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ନେଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ନୀୟରେ
 ଦଳା ଅଧିକାଂଶ ଥିବାର ଦେଖା ଗା ୩ ଓ ଦଳା
 ଅଧିକ ଦଳିତରେ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲା ଶେଷରେ
 କୁମ୍ଭ ଦ ଦୋଇ ପ୍ରାଦର ଗତ ଦୁମିଶର ଏକା
 ଦୋଇକର୍ମମାନଙ୍କର ନିକାଶୀ ଦାଉଣଦେ-
 ଠାରେ ଦାଉଣ ଦୋଇ ମଧ୍ୟକୁ ଯୋ ୩ ଓ
 ନିକା ମାନୁଥିଲା ଦେଖା ଦେଖା ବାହାର ଯାଉ
 ଥିଲା ମଧ୍ୟ ଠାରେ ଦେଖାଯାଉ ନିକା ଶ୍ରମକୁ
 ସେ ଲୋକଙ୍କୁ ଧର ସୁରାପରେ ଦୟା ଦୋଇ-
 ଅଛି । ଅଧିକାଂଶ କୁମ୍ଭର ସମୟରେ ଏ
 ପ୍ରାଦର ଠାରେ ଅଧିକ ଦେବ । ଗତାଦେଖା
 ଏ ଦେଖା ଅଧିକ କୁମ୍ଭର ଧର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏକଦାଦେବ 'ଉଦ୍‌ନୀୟରେ' ସମ୍ଭାଦ
 ପ୍ରାଦରେ ଦେଖାଯାଉ ଏ ଅଧିକ ଦେଖା ପ୍ରାମା
 ବାଲିକର୍ମମାନଙ୍କ ଦାଉଣ ଏକ ସାଧ ଶ୍ରମର
 ଅଧିକାଂଶ ସେ କର୍ମରୁ ଅଧିକରେ । ତମେ
 ଦେଖା ଦୁଇମାନଙ୍କ ଦେଖାଯାଏ । ଏକଦା
 ସକାଳେ ପ୍ରାଦରୁ ଉଠି ଦେଖାଯାଉ ଦେଖା
 ଦାଉଣର ଦେଖାକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲା ।
 ଅନୁରୋଧ ସେ ପ୍ରାଦରେ ଦେଖା ଦଳିତକୁ
 ଶୋଧ କର୍ମପ୍ରାଦରେ ପ୍ରାଦରୁ ଦୋଇରେ
 ମଧ୍ୟ ଦେବେ ଏକ ଦଳିତତା ପରେ ଅଧିକରେ
 ପ୍ରାଦ ଦାଉଣଦେବେ । ଦାଉଣର ଅଧିକାଂଶ
 ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ଦାଉଣର ଗତକୁ ସମାଧି ଦ
 ଦେବ ନିକାଶୀରେ ଦେଖାଦେବେ । ଏକାଶରେ
 ମଧ୍ୟ ନେଷ୍ଟ ଏକ ସାଧ ଅଧିକ ।

ଦାଉଣର ସମାଦନାହାରେ ପ୍ରାଦର ସେ
 ମାନବିକ କର୍ମରେ କର୍ମମାନଙ୍କ ଅନେକ ଲାଭ
 ଶୁଣିଲେ ଓ ଦଳା ଦାଉଣ ଦଳ ଦୋଇଥିବା ଏକ
 ମାଧ୍ୟମ ଦଳିତକୁ ଦେଖାଦେବ ଦାଉଣ ଦାଉଣ
 ଦେଖା ବିକ୍ରୟ ନିକାଶୀର ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଦ ଅଧିକ ଦାହି ।
 ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ନୀୟ ଦେଖାରେ ଦାଉଣ ଅଧିକ ଦାଉଣ-

କ୍ଷରରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟତ କେତେକେ ଗୋଟାମ
 ଦୋକ୍ଷଣ ଏକ ପଦ ସ୍ୱରାଦେବୁ ସବରରେ
 ଦେହୁ ତାଠ ବୃକ୍ଷୁ ଦେହୁ ଏବ 'ମୋଷ୍-
 କଳରୁ ଶ୍ରେୟମାନେ ସତରକୁ ତାଠ ଭକ୍ତକୁ
 ଅସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରମେ ସେମା ଦେ ମୋଷ୍‌ସମକ୍ତ କୃତକେତ
 କାଉଅଛନ୍ତି । ଚ.୦ ବେପାରର ଅସ୍ତ୍ରତାର ବସ-
 ଶ୍ୱର ବଠି ଦେଖି ଅସାରକୁ ନାମଧରମାତେ
 ନର ନାସର ଦେବେ ତହିଁବା ଅଧିକ ଲାଭର
 ଅଗାରେ ଶକ୍ତିପ୍ରା ଦେବ ଅନବାର୍ଥ୍ୟ ।

ତରଳତା ବସନ୍ତଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତ୍ୱ ଗୁନ-
 ସରଳ ସ୍ୱର ଯେତେକ ସାଦେକ ଶ୍ରୀକ୍ ସେତେ
 କେତେ କଲର ଯାଉଅଛନ୍ତି । ମହାମାତ୍ୟ ବଢ-
 ଲକ୍ଷ ରାଜାକୁ ବେଶୁ ପଦ ମାତ୍ୟବର ବସ୍ତ୍ର-
 ଶକ୍ତି ଶ ଅର୍ଥଗୋଷ୍ଠି ମୁର୍ଦ୍ଧ୍ୟାକ୍ ଯାତବାକୁ ସେ
 ତାଦା ଅର୍ଜୀବାର ବରଷଛନ୍ତି । ଏହୁ କରୋଧ-
 ରେ ମହାମାତ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି ଥୋ ସେମନ୍ତ ସଥାର୍ଥ
 ବୃତ୍ତାହୁରୀର ପ୍ରକରଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ୟବର
 ମୁର୍ଦ୍ଧ୍ୟାକ୍ କେମନ୍ତ ବର୍ତ୍ତ୍ୟାପରମଣ୍ଡଳା ଦେଶା-
 ଅଛନ୍ତି । କଥା ଦୂକ୍ କମ୍ପ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଏକ
 ବର୍ତ୍ତରେ ମୁର୍ଦ୍ଧ୍ୟାକ୍ ମହୋଦୟ ସେମନ୍ତ ପଦ
 ଏହୁ ରୂପକ ଚାତାକର ଗୋଷ୍ଠ ଅଟେ ।
 ଏସ୍ତ୍ରପ୍ରଦ୍ୟ ସର ବସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ ବାକର୍ମ୍ୟା ଏହୁ ପଦ
 କେତେ ବରଷରେ । ଦେଶାସ୍ତ୍ର ଲେଖକ ଗୁଣ-
 କେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିଧରେ ବର୍ଷକ । ସର୍ବାଂଶରେ
 ଏ କରୋଧ ବର ଅଦକର ଦୋକ୍ଷଣ ।

ଗତ ନିକଳକାର ଲେଖାପାତର ଶରୀ ଶ
 ଦୁକ୍ଷପ୍ରାପ ମହତ୍ୱ ବାତାଭରକର ସନ୍ଧ୍ୟାକର
 କୁକ୍ଷ କିପୁା ବଡ ସମାବେଦରେ ସ୍ତମ୍ଭ
 ଦୋକ୍ଷଣ । ମହାମାତ୍ୟ ପ୍ରପ୍ରସୂର ସାଦେକ
 ମୋଷ୍‌ସର କେତେ ଶୁକାକ୍ତ ବାତାକର ଅର୍-
 ଶ୍ୱାଧ୍ୟ ରାକ୍ ସୁଦାମତେ ମାସୂତ ସମ୍ପଦ
 ପ୍ରସାଦ ବରଷରେ । ଦରବାର, ସେଷମାନ,
 ଅବସରାଳ, ଲେଖ, ନୀର, ଧୂବରେ, ଅମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟତ ଦୋକ୍ଷଣ ଏକ କଳ-
 ଦଶାର୍ତ୍ତ ଲେଖକର ବସ୍ତ୍ରସଂସ୍ଥ ପ୍ରଜା ଓ ବର୍ଷତ
 ଏବହିତ ଦୋକ୍ଷଣେ । ସ୍ୱପଦେ ବର ବର-
 ଦତାରୁ ଅସ୍ତ୍ରପାଲ ବସ୍ତ୍ରର ତୁଅଇ । ପୁକ୍ଷେ
 ପୁଷ୍ଠ ଲେଖାମାନକୁ ଏକାକ୍ଷରରେ ବରଷରୁ
 ବର୍ଷକା ସ୍ୱପଦେ ଅର୍ଥପ୍ରକା । ଏସ୍ତ୍ରକୁ ନିଶାଂସାଏ
 ବେ ଲେଖାକାଳବାସମାନେ ବରଷକା ସ୍ୱପଦେକ୍ତ
 ସୁସଂଗ୍ରାହି ।

ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟତ ମାସୁର ଦାଲତ ପ୍ରକଟ ୧୨ କ ।
 ୧୨୩ ପ୍ରକା । ଏକେ ଦେଖାଲେ ସେ ଦେଖା

ମହତ ମାସୁର କମେ ଦୁକ୍ତି ଦୋକ୍ଷ ଏକପ୍ରାପରେ
 ଦାଲତକୁ ୧୨ କାରୁ ଅଧିକ ଦୋକ୍ଷଣ ।
 ଦେଶାମଦଠାରୁ ଭଲଗମକର ମାସୁର ଗଣା
 ଦେବା ଦ୍ୟାସୁସଂକର ଦେବ ଏହୁ କେତେକା-
 ରେ ଶ୍ୱରତ ମନର୍ଣ୍ଣିମେଧ କଲଗ ମହତ ମାସୁର
 ଦାଲତ ପ୍ରକଟ ୧୨ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରବା ଦରଣ
 ଅଦତ ପ୍ରଶୁର ବରଷଛନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉତ୍କଳ
 ଦୋକ୍ଷଣ । ମାତ୍ର ଅଦକ୍ଷେ ବରଷରେ
 ଅଦ୍ୱିଷ ରକ । ମଦ ବୋଟିଏ ବରଷତ୍ୟ
 ଓ ଦଲଗମଦ ସାଦେବମାନେ ଅଧିକ କ୍ୟବ-
 ଦାର ବରଣ ଓ ସେମାନେ ଦେଖଦେଖି
 ଏ ଦେଶାୟମାନେ ବର୍ଷଅଛନ୍ତି । ସେ ମହତ
 ମାସୁର ବରଷରେ ୧୨୨ ଶୁଦରପା ଓ ବର୍ଷତ
 ଦଲ୍ଲେଖ୍ୟାୟକ୍ ବାସକ ଦାହି । ଅଥଚ ଅଦତ
 ଅୟୁର ଦେଶାୟଲେକମାନେ ଉତ୍କଳ ଦେଶୁ
 ହେନ୍ଦୁ କରକ ଦେବେ ।

ବରଷକା ଲେଖକ ଶିକ୍ଷୋକତ ସଲ୍ଲର
 ସାତାଷ୍ୟ ଓ ପରଲ୍ଲକାପାଦରେ କ୍ୟବ ସୁଦା
 ଶିକ୍ଷୋର୍ଣ୍ଣେ ବଦେଶୁ ପ୍ରୋପତ ଦେବାର ପ୍ରିକ
 ଦେଇଅଛ ଏକ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ସକ୍ଷୀକଳ
 ରେ ପ୍ରତାପିତ ଦୋକ୍ଷଣ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 କ ୮ ୧୩ ୩୦ କା ଲେଖାର୍ଣ୍ଣ ଏକ କ ୧୨ ୩
 କ ୨୪ କା ଲେଖାର୍ଣ୍ଣ ବୁଢ଼ି ଗାଲବେ ଏକ
 କ ୧୨ ୩ ଦେବର କାଟକର ପାଇବେ ।
 ଅଦକ୍ଷେ କ ୧ ୩ ଶକର ଶକରରେ ଯାଉ
 ଅଛନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟବୁଢ଼ି ଜାକାକୁ ବସ୍ତ୍ରାସ ଦାହି ।
 ଏହୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୪ ୩ ୩୩ ୩୨ ୩
 ଶ୍ରୀକଲ୍ଲ କ ୨ ୩ କର୍ମିଳ କ ୮ ୩ ଅମେପତା
 ଏକ କ ୨୪ ୩ ଜାଗାବଦିବେ । ଶିକ୍ଷାର ବସ୍ତ୍ର
 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଓ ଦୁକ୍ଷର ଗୁଣ ଅଧିକ ।
 କ ୨୦ କାର ବୁଢ଼ିକା ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
 ମଧ୍ୟରେ କିବାସୀ ଦେଖାକର ବରଷରାର
 ନାମ ଦେଖିଲୁ ସେକ, ଏ, ସର୍ମିଳ ପଦ ଅଛନ୍ତି ।

ଗୁରୁତ୍ୱ ଗୁଣ ଗୁଣମଧ୍ୟୁ ସଂସିଦାରେ ଉତ୍କଳ
 ଲେଖ କିବାସୀ ଶୟଳ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟତ ସାଦେବ-
 କର ଶ୍ରେଏ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋକ୍ଷଣ ।
 ଲେଖକ ପଦେକ ଅକ୍ଷ ଏକ ବୁଢ଼ିକାସ ପ୍ରମାଣ
 ବରଷଛନ୍ତି ଏ ମୋକ୍ଷକ ଶାତାଦାସ ଅନେକ
 ଅନେକ ବରଷଛନ୍ତି । ଲେଖକ ଦାବାର ସପ୍ତ-
 କାଦର ସୁକୁ ମଧ୍ୟ ଅଦେବ ଅଧିକ ମାତ୍ର
 ଦୁକ୍ଷକାଦକର ଦତ କମେ ସୁଦ୍ଧାଦେବାର
 ଦେଖାଯାଏ । ଲେଖକର ମତ ଏହୁ ଓ
 ବରଷକ ଦୋକ୍ଷଣ ବାଦା ଦେବାର ଅଦତ
 ସୁଦ୍ଧାକର ଦୁକ୍ଷ ଏକ ସେ ଅଦତ ଉଦିତ,

ଉତ୍କଳ । ସେ ଅପ୍ରାପକକୁ ଓ ନୂତନ ଯତି
 କଲ୍ଲର ପାଲକପାମେତ୍ତ ଶିକ୍ଷଣେ ଏ ବରଷକ
 କରୁର ଦେବ । ଗୁରୁତ୍ୱରେ ବରଷକ ଉତ୍କଳ
 ଶାତା ଦେବାର ଅଦତ ଦେବେତ ବର୍ଷଦେଖ
 ଦାଦ ଦୋକ୍ଷଣ ପ୍ରଦ୍ୟକେ ଲେଖକାସମତେ
 ଅବଧ ବର୍ଷକ ସପ୍ତ ଦୋକ୍ଷ ନାଦାଶ୍ରୁ । କଲ-
 ତରେ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ଗୁରୁତ୍ୱରେ
 ବାଦା ପ୍ରକଟ ଦେବ ।

ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟତ 'ଦୋକ୍ଷ' ସନ୍ଧ୍ୟାସତ୍ୟ ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି ଓ ବରଷକୁ କେତେମାନେ ବରଷକାକୁ
 କୁଦା ପଠାଉଅଛନ୍ତି କଲ୍ଲେକମାନଙ୍କର ବରଷ
 ଦୁକ୍ଷ ବର୍ତ୍ତକ ତଥା ସୁକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ବସ୍ତ୍ର
 ବରଷକ ଦୋକ୍ଷେ ଦାରଣ ଦାହି । ସେପରିକି
 ଦଲ୍ଲେଖ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ଉତ୍କଳ ଦେବ ଦୁକ୍ଷାବେ
 ବୁଝରେ ସମାଦ ଅଦତ ପୁଣ୍ୟରେ ଉଦା ଦୁକ୍ଷ
 ପଠାଦବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେଉଥିବ ସେପରିକି
 ଦେଶାୟ ଲେଖକର ସକଳ ସେତେ ଦୁକ୍ଷ
 ଦେଲେ ଅଦତେ ଶାବକ ଦାହି । ସୁଦାକୁ
 ସମସ୍ତେ ଲେଖନ୍ତି ଦାରୁ ବୁଢ଼ି ସହ ଅଧିକଦତ
 ଦେହୁ ଅଦକ୍ଷେ ଯାବକ ଦାହି । ଲେଖକର
 ତଥା ଅଦକ୍ଷ ଦୋକ୍ଷ ଅଦେମାନେ ଦହୁ ଓ
 ଧାନ୍ତୁ । ବାସ୍ତବରେ ଦେଶାୟାଦ୍ୱୟ ଓ ଦଲ୍ଲେଖ
 ଲିକାର ବଦାନ ଦୋକ୍ଷେତେ ସେମନ୍ତ
 ମାନା ପଡ଼ିଥିଲ ଏକେ ସେପରି ଦାହି ।
 ସୁଦେଶା ଅକ୍ଷ ଲିଖିତାକୁ ଦେଲେ ଦେଶାୟ
 ଦୁକ୍ଷର ଦୁକ୍ଷ ଲେଖରେ ସମାଦ ବୁଝର ଦଲ୍ଲେଖ
 ଦୁକ୍ଷର ଦୁକ୍ଷାଠାରୁ ଅଧିକ ଓ ଶୁବ ବହୁ ପ୍ରକ
 ଗଦ୍ୟଦୁକ୍ଷ ଲିଖିତା ନଦାନ୍ତ ବର୍ଷକ ଦେଉଅଛ ।

ବରଷକରେ ଏକ ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷାର ଲିଖାବଳ
 ଲେଖାକା ଶାତକମାନଙ୍କୁ ଅଦେଶାୟ
 (ବାଦଦକବଷ) ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକଟ କରବାକୁ ଯତ୍ନ
 କର ଅଦେବତ ସଞ୍ଚ ସାଇବା ଅପାରେ
 ବର୍ଷକେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖକ
 ଉପସ୍ଥାପ ଦେବନ ସନ୍ଧ୍ୟାସତ୍ୟରେ ପାଠ ଦର୍ଶ ।
 ଅଦେଶାୟମାନେ ବରଷକକୁ ଯାଦ କଳ
 କଲରେନା ୩୪ ୩ ୩୨ ୩ ୩୩ ସେ
 ସକ୍ଷେତ ଦୁକ୍ଷର ଯାଦବ ସେ ପ୍ରଥମେ ମାତ୍ର
 କ ୨୦ କା ଦେବତ ଶାଦବ ଏକ ବର୍ଷ ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରକଟର୍ଣ୍ଣ ୧୨୪ କା ଲେଖାର୍ଣ୍ଣ ବୁଢ଼ି ଗାଲକ
 ସେ ଦୁକ୍ଷକ ବର୍ଷ ଦେଖରେ ତାଦାକ ବେଦତ
 ମାତ୍ରକ କ ୧୨ ୩ ଦେବ । ଏ ବେଦତରେ
 ବାଦେଶାୟମାନେ ଅଦକ୍ଷ ଦେବାର ଧର୍ମା ଦେଉ
 ଅହ ଏକ ବରଷକ ବୁଝରେ ଅଦକ୍ଷ
 ବରଷକାକୁ ବାଦଶାଦାରେ ପଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଝିଲ୍‌ଝାସ୍‌-ରୁଦ୍ଧର ସୁଯୋଗ ଅଛି । ଦେବର ବଜ୍ରାଳୀ ତହିଁର ଗୋଟା ଦେଉଅଛନ୍ତି ବୁଝି ଥାଉଲୁ ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଦେହ ଉଚ୍ଚ-ଲୀୟ ଚେଷ୍ଟା ଠରେ ସୁସ୍ଥର ହୋଇପାରିବ ।

ହୁଲିନା ଜଳର ଚାପାପଲ ନିକାଶୀ ବାବୁ ଜବାନଶରଳ, ସେତ ଦଣ୍ଡପାଠୋଳ ବା ସତ୍ତା-ପରେ ସୁନଳ ବୋଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚରୁଥିବାର ସଜ୍ଜାବଦ୍ଧ ଅନଳ ସହଜ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦେ ବୋଧକରୁ ଏ ଦମରର ଶ୍ରୀୟକୁ ଦାସ ମହାଶୟ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନିତ୍ୟ-କୋଳର ରାଜାଦାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତ ଚମତ୍କାର ପାଶାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଦେଖିଲେ ସେ ଅଦୁର ଅନଳର ଦେବେ । ଦେଖରେ ଦାଉରରୁର ନିକାନ୍ତ ଅଲ୍ଲବ ନାହିଁ । ଅଲ୍ଲବ ଅଛି ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଶ୍ରୀକର । ବସ୍ତର ପରମାଣବେ ଏକ ସୁରର ମୂଲ୍ୟରେ ଦୃବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦଣ୍ଡ ନାମା ଦାବ ବଜାରରେ ବକ୍ଷୟ କ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁପଲ ଲଭ ଦେବ ନାହିଁ । ତେବେ ପ୍ରଦାର ବିଦ୍ୟା ଲେଖିବା ଦେଖାୟ ଦୃବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ସମ୍ପାଦ ଶୁଣାଯାଏ । ମାତ୍ର ବଜାରରେ ହୋଇଲେ ଅଦୌ ପାଇବ ନାହିଁ । ବିଦେଶମାନେ ବ୍ୟବ-ସାୟ ବୁଝନ୍ତି ତେଣୁ ଏହା ନାକାଳ ଦୃବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦସ ଏ ଦେଶକୁ ଅଣି ଏମନ୍ତ ହୋଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ମୋପସଲର ଦାବ ବଜାର-ରେ ବକ୍ଷୟ ଦେଉଅଛ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗଜନାଦ ନିମନ୍ତେ ସରଦାର ଗୋଟା ଗା ଶୁରୁ ଦ୍ରେଳ* ସୁଲ ମହୁର କଣ୍ଠଅଛନ୍ତି ଏକ ଚହୁଁ ମଧୁରୁ ଚାଲିପେର, ଅଠମହିତ ଚରସି*ହସୁର, ଚୟୁନଡ଼ି, ଚୋକାନାଳ ଓ ଅଠମଜ ଏହି ୭ ହେରେ ଗୋ ୭ଟା ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛ । ଗଜନାଦକାଶିକରେ ଏ ସମ୍ପାଦ ପାଠପର ଅନଳର ଦେଲୁ । ତତତ ଚରମାର ସୁଲରୁ ପାସ ଦରସ୍ତବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକୋପ ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଦେବେ ଏକ ସୁରୁମାନେ ମାସକୁ ୪ ୫ ବା ଲେଖାଏ, ଦୁଇ ପାଇଁ ନୁତନ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଲଭ ଦର ନିମ୍ନ ସୁଲରୁ ଯେଉଁ ଯିବେ । ମୁରୁରକଟ, ଦେହେହଡ଼ା ଓ ନଳରର ସତାପେ ଅନୁଷ୍ଠ ଛଳିଗୋଟି ଦ୍ରେଳ*ସୁଲ ମହୁର ହୋଇ-ଅଛ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗଜନାଦ ଓ ମରସକରର ବଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପଦର ଶିକ୍ଷା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସମତା ରହିବ । ପ୍ରାଚନେତ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସରଦାର ଅଦେତ୍ର ଟଙ୍କା ମହୁର ଚରସ୍ତକାରୁ ଦୋଷ-

ହୁଅଇ ଗଜନାଦ ପ୍ରଦ ସହ ବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଦାସ ଚରସ୍ତକାରୁ ସୁଲର ବକ୍ଷୟ ଅଚେ ମାସ ଏହିକୁ ଉଚ୍ଚ ଅର୍ଥକୁ ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଦ ସରଦାରକର ଏହି ଶୁଦ୍ଧଦୁଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ଅଦୁର ରଲି ଦେବ ।

ଗାରିକାୟ ଯୋଗୁଅପିସ ସମ୍ପଦର ଉଭେ-ଦର ଲେବରଲକର ବିଜ୍ଞପତ ଅବସାରେ ଲତ ତା ୧୫ ରୁଗଠାରୁ ତାତରେ ଦେବାର ଶାର୍ଝିପିତରର ପସ ଅଧଅଣା ପ୍ରାକରେ ଏକ ଚରୁଅ ଅଣା ବା ଏକପଇଶା ହୋଇଅଛ । ପୁଣି ଅଦୁର ସୁବଧା ଏହିକ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ସମସ୍ତରେ ସେହି ଏକ ପଇଶାରେ ୩ ୩ ଶ୍ର ବିବେକକୁଷ୍ଠ ପତା, ପୋଷ୍ଟୁଦାର୍ଡି, ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଦେକ ସମ୍ପାଦ ପକ ଓ ତତୋ ପାଦକ ଶାଦରେ ଦାବେ ଚରକାର ଶାର୍ଝିପିକଟ ପାଦପାଉତ । ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ସମସ୍ତରେ ଯେତେ ବେରେକକୁଷ୍ଠ ପାଉପଲ ଓ ବେରେକକୁଷ୍ଠ ବ୍ୟାଳିପେବର ଦୁର ପାଦେକ ଜାଦରେ ଦାବର ଦରକ ସେ ସବୁ ଦୃବ୍ୟ ପ୍ରଥକ୍ ଅଥବା ନିସାମିସି ପ୍ରକୋପି ଗୋ ୭ଟା ବା ଚହିଁରୁ ଉର୍ଣାହସ୍ୟର ଶାର୍ଝିପିକଟ ପସ ଏକପଇଶା ପଡ଼େ । ସାତେ ପିତକ ଉପରେ ଏକପଇଶା ତାଦୈକଟ ଲଗାୟିବାବ ମାସର ଦେବାରୁ ଦେବ ଓ ତା ଚରରର ଦିବ୍ୟରୁ କିଟକ ଉପରେ ମୋହର କଟଦେବେ । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୁଚୁମ ଦେଇଅଛି । ଏଥିରେ ସାର୍ଝିପିକଟର ପ୍ରତଳ ଅଧକ ଦେବ ଏବ ଯାଦାବାଦା ଦାବରେ ପଠାଉନା ପତା ଲବ୍ୟାଦ ତାଦରେ ଦାବେ ଦେବାର ରାଶି ପ୍ରେରକମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେବେ ।

ପଞ୍ଚାଶ' ପର୍ଯ୍ୟାୟେ ପୁରୁଣା ସୁଦେଶୀ ସାନ୍ଧ-ରତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକର-ପ୍ରଦାସିତ ହୋଇଅଛ । ଲେଖକ ଏକ ଦଥା ବହୁଅଛନ୍ତି କ ଶ୍ରେୟର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧନା ବଜ୍ରାଳମାନେ ଅପଶାର ଟଙ୍କା ଲଭସେ-ଶାସନଦାବ ପ୍ରାପିତ ଓ ପରଭୂକତ ଦାବ (ଧରାଦାର) ସମ୍ପଦରେ ନିମା କରକାର ପ୍ରଦୁରୁ ଶତ ନାକାନ୍ତି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ମାତସରେ ବା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଦେଶୀ କୁଶୁ ଏକ ସୁଦେଶୀ ବୋଲିବାର ସେମାନକର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଲାଭେର ପ୍ରାଣୀତ ଦାନର ଅର୍ଥବ୍ୟବସାୟୀ ସାହୁ-ଦାରକର ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଥ ସନାଲାନଦାର ଲେଖ ହୋଇଅଛ ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାନରେ ଲଞ୍ଜବେଶୀସୁମାନେ ଅନୁମାଦକର ଶାହୁଦାର ଦଲ୍ଲର ଅଥବା ସମାପ୍ତ । ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏତେ ଲଞ୍ଜବେଶୀସୁ ଧରାଦାର ରହୁଥିବାପ୍ରକେ ବଜ୍ରା-

ନିମାଦେ କ ଅନୁକଟ ନିଜର-ଗୋଟାଏ ଦ୍ୟାବ-ପ୍ରାପତ ଓ ଲାଭନନକରୁପେ ନିମାଦ ଦର ପାଇନ୍ତି ନାହିଁ । ବାହୁକରେ ପୁରୁଣା ସୁଦେଶୀ-କର ଏହି ଦଥା ପଥାର୍ଥ ଓ ମୂଲ୍ୟଦାନ ଅଚେ ଏକ ବଜ୍ରାଳ ମାତକର ଶାନ୍ତି ଏ ନିମା-ଉଠାଇ ଦେବାର ଏକାନ୍ତ ଶହୁ ବରକା-ଉପତ । ଏତ-ଯୋଗ ଏକ ଏକ ବ୍ୟାସରେ ଧତ ଓ ଶ୍ରମକୁ ସୁଞ୍ଜାଲୋ ନିଶ୍ଚୋଳ ଦରକାର ଉଗାୟୁ କ ଦେଲେ ସୁଦେଶୀ ଶୁବ ରକାଦା ସୁଦେଶ ଉକ୍ତ ପଦାତ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଗଞ୍ଜାମର ସୁଦେଶୀ ଦୃବ୍ୟାଦେଶ ଶାର୍ଝି-ଗୋଟିଏ ପ୍ରକରରେ ଉଚ୍ଚଲିପାଶୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ସେ ଅଧିକର ସାନ୍ଧକ୍ୟ ପରମାଣ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସୁଦେଶୀୟ ଦୃବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏକ ବିକାସିତାର ପାଶ ପଶନ୍ତି ନାହିଁ । ସହଯୋଗୀ ପଥାର୍ଥ ବହୁଅଛନ୍ତି କ 'ସୁଦେଶ ମାତା ଶାନ୍ତା ବଅନ୍ତି ତାହାହିଁ ଅମୃତ ଶ୍ରୀତ ଦରକା କରୁକ୍ୟ । ମାରୁ ହସୁର ସାମାଜ୍ୟ ଶାନ୍ତାର ଅନ୍ୟ ଦସୁର ସହସ୍ତ ପ୍ରକାର ତତା ରୁଣ୍ୟ ଲେହ୍ୟ ସେଣୁ ଶାଦ୍ୟଠାରୁ ଅଧକର ମୈତ୍ର ଓ ଅମୃତ କରୁ' । ଗଞ୍ଜାମଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ସୁଦେଶୀୟ ଦୃବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ତହୁ ନିଶା ହେଲେଦେ ଅବଧ ଅଦେତ ପରମାଣରେ ରହି-ଅଛି ଏକ ସେତେ ବାନ୍ଧୁକ ବରଣାଦ ଉଚ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣର ଧନକାଳ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସୁଦେଶୀ ବଜ୍ରା ଦୃବ୍ୟକୁ ପ୍ରଶସ୍ତ କ ଦେଲେ ସୁଦେଶୀୟ ଦୃବ୍ୟରେ କୁପ୍ର ହୁଅନ୍ତେ ଏକ ରୁପ ଅନ୍ୟାରେ ସେ ସମସ୍ତର ଉଭୟର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ଦେବେ କମେ କିଦେଶୀ ଦୃବ୍ୟର ଅତର ବକ୍ତିବାଦାଦ ଦେଶୀୟ ଦାରମରକ ଅବରେ ସୁଲ ପଡ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ । ନିମୋର ମହାନତ ଏକ ସିର୍ଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି-ମାକିଲ୍ କରସାଧାରଣ ନେତା ବୋଇ ମାତକୁ ଏକ ସେମାଦକର ସାଜମାଲ ଅଦୃବରଣ ଦରନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେଶର ମୂର୍ଖତା, ଦରଦୃତା ଓ ଅବଦତ ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ସକଦା ଦାୟୀ । ଏହି ଦାୟରୁ ସେମାନେ କୁଦୟୁକ୍ତ କର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦୁର ଦେବେ ଏହା ଅନୁମୋଦେ ଦାମନା ତରୁ ।

ଗଞ୍ଜାମର ଦେବେନଶ ମୁସଲମାନ ମିତି ଦମ୍ଭର ଟଙ୍କା ମତ ଧତରେ ବେଞ୍ଚର ଶୁନ ଦେଇବେତତ ତମ୍ଭାନ ନାମରେ ବେଟିଏ ଶ୍ରେଥ ବ୍ୟବସାୟ କା ବଜ୍ରାଳ ପ୍ରାପତ ଦର ଅତତ ଅଦସାରେ ରେକକୁଷ୍ଠ ବସୁଅଅଛନ୍ତି ଏକ ଏସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ତରବେ ସେବରୁ 'ପ୍ରତିସାସ' ନାମତ

